

**TEDNIK
TEDNIK
TEDNIK
TEDNIK
TEDNIK**

**Draga vojna
za mrtve**

stran 2

HIT® FAST FOOD
Ul. 25. maja 13, Ptuj
Tel. (062) 776-513

**Pogine naj
TGA?**

stran 3

TEDNIK

LETO XLIV, ŠT. 43

Ptuj, 31. oktobra 1991

CENA 22 TOLARJEV

UVODNIK

Varčevanje

Mimogrede: danes je svetovni dan varčevanja. Ob tem se boste gotovo kislno nasmehnili, češ kaj pa imamo mi s svetovnim varčevanjem. Pri nas o varčevanju nima smisla govoriti, niti razmišljati. Izkušnje nas učijo, da našega denarja ne kaže varčevati. V nogavici nam hitro propade. V banki sicer počasneje, propade pa kljub temu. Devize je potrebno preplačati in tako izgubimo že na začetku varčevanja. Če jih damo v banko, so po zadnjih izkušnjah izgubljene za deset let. Naj torej postanemo narod obubožanih zapravljevc?

Naj se godi z denarjem karkoli že, lahko učinkovito varčujemo. Delavec lahko varčuje na delovnem mestu. Z dobrim delom in racionalno porabo surovin in strojev, čeprav se to prvega še ne bo poznalo v kuverti. Kmet lahko varčuje z racionalno porabo gnojila in zaščite. Vsi skupaj bi lahko varčevali z ekološko osveščenostjo, saj za odpravo onesnaženja narave zapravljamo milijarde. Politiki bi lahko varčevali z živci ljudi, vojaki bi lahko varčevali z ljudmi, saj so prav ljudje največja vrednota.

V bivši Jugoslaviji torej že zdavnaj ni več varčevanja. Sicer pa je znano, da so bogati narodi najboljši varčevalci ali da so najboljši varčevalci bogati. Se nam bo torej Slovincem uresničila želja in bomo postali varčevalci?

Jože Bračič

SLOVENSKA ZADRUŽNA KMETIJSKA BANKA, d.d. LJUBLJANA ODSLEJ TUDI NA PTUJSKEM PODROČJU

V PRENOVLJENIH PROSTORIH HRANILNO-KREDITNE SLUŽBE KMETIJSKE ZADRUGE PTUJ, TITOV TRG 12, BO ODPRLA BLAGAJNIŠKO MESTO TER TAKO PRIBLIŽALA SVOJE STORITVE PREBIVALCEM PTUJA IN OKOLICE

NA BLAGAJNIŠKEM MESTU VAM NUDIMO:

- tolarsko varčevanje pod najugodnejšimi pogoji
- izplačilo pokojnin
- nakup delnic naše banke

PRIČAKUJEMO VAS TUDI V BANKI V LJUBLJANI, KJER BOSTE POLEG TEGA LAHKO:

- uredili postopek pridobivanja kredita za razširitev svoje kmetijske dejavnosti
- dobili informacijo o prodaji vrednostnih papirjev drugih izdajateljev
- v menjalnici zamenjali devizne prihranke v tolarje

OB 31. OKTOBRU, SVETOVNEMU DNEVU VARČEVANJA, SE ZAHVALJUJEMO ZA IZRAŽENO ZAUPANJE. Z VESTNIM POSLOVANJEM BOMO V BANKI PRIPOMOGLI, DA BO TOLAR, NAŠA NOVA NACIONALNA VALUTA, POSTAL POJEM GOSPODARNEGA RAVNANJA PRIDITE, OGLASITE SE! VESELI BOMO VAŠEGA OBISKA!

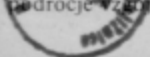
PTUJ

Novembra dve skupščini

Izvršni svet in predsedstvo Skupščine občine Ptuj sta v prejšnjem tednu odločila, da bodo delegati novembra dvakrat zasedali: 12. in 26. Na prvi seji bodo s sprejemom usmeritev o turizmu končali skupščinsko razpravo na to temo in odprli novo — o kulturi. Seznanili se bodo z renomonacijo občinskega proračuna, bodočnostjo nekdanjih objektov JA in s predlogom za odprtje carinske izpostave v Ptuj ter drugimi predlogi za ureditev mejnih vprašanj, ki jih ni malo glede na 65 kilometrov meje v Ptujski občini.

Na prvem novembrskem zasedanju so še poročilo o porabi sredstev samoprispevka v zadnjih treh mesecih leta, odlok o nadomestilu za upravnostno stavbne zemljišča, statutarni sklepi javnih zavodov in kadrovska vprašanja.

V izvršnem svetu so pripravili tudi že gradivo za drugo novembrsko skupščino. Ena nosilnih tem naj bi bile usmeritve za področje vzgoje in izobraževanja.

Nova pridobitev KZ Ptuj

V Kmetijski zadrugi Ptuj uresničujejo že nekaj let stare načrte. V prostorih nekdanjega Kluba mladih, to je pod zadržno upravo, so uredili lične prostore, v njih pa bosta Hranilno-kreditna služba, ki bo opravljala tudi posle za Slovensko zadržno kmetijsko banko, in Kmečki hram z delikatesno prodajalno in bifejem. V delikatesni prodajalni bodo nudili izdelke iz kmečkih dopolnilnih dejavnosti (domače specialitete), v bifeju pa bodo poleg hladnih in toplih prigrizkov nudili tudi vino iz zasebnih kleti. Otvoritev novih, res lepo urejenih prostorov bo v sredo, 6. novembra, ob 11. uri. Vabijo člane zadruge in vse druge občane.

JB

AGRO LENART

Izvoz jabolk v Nemčijo

Minuli teden so delavci Agro Lenarta potrgali jabolka na vseh 190 hektarjih svojih sadovnjakov. Letina je zaradi toče in spomladanske pozebe za 20 odstotkov slabša od pričakovane. Se huje je s hruškami.

Skupno imajo v Agro Lenartu 210 hektarov sadovnjakov. Poleg jabolk v njih gojijo tudi breskve in hruške. Letošnji pridelek hrušk je naravnost porazen. Zaradi spomladanske pozebe je kar za 90 odstotkov manjši od pričakovanega.

Čeprav je jabolk nekoliko manj, kot so načrtovali, bodo v Agro Lenartu z njimi kar dobro zaslužili. Od skupno 3500 ton jih bodo tisoč prodali na zahodno tržišče — predvsem v Nemčijo in Avstrijo. Zadovoljni so, da jim je uspelo najti tržišče, saj so prejšnja leta bili usmerjeni predvsem na zagrebško tržišče. Tam pa so

letos, zaradi znanih razmer, plačilno nesposobni. Kar ne bodo prodali na zahod, bodo vskladiščili ali pa te dni prodali kot ozimnico na tržnicah ali prek sindikalnih organizacij. Najmanj kakovosten pridelek jabolk so že prodali Fructalu iz Ajdovščine, ki tudi letos v lenarški občini odkupuje industrijska jabolka.

Hladilnica Agro Lenarta bo letos polno zasedena. Poleg svojih pridelkov v njej skladiščijo tudi robide, ki so jih pridelali kooperantje Kmetijske zadruge v Lenartu, in izdelke mesnopredelovalne industrije.

d. l.

Med najboljšimi tudi Radio Ptuj

V petek in soboto je bil v Moravskih toplicah drugi festival radijskih postaj Slovenije. Gostitelj je bil radio Murski val iz Murske Sote, zmagovalac prvega festivala lani v Trbovljah. Trinajst lokalnih in regionalnih radijskih postaj je poslalo prispevke za šest tekmovalnih kategorij: osrednjo dnevno-informativno oddajo, reportažo, komentar, kontaktno in glasbeno oddajo ter ekonomskopropagandno sporočilo. V skupni uvrstitvi je znova slavil Murski val, drugi je Koroski radio iz Slovenj Gradca, tretji pa radio Celje.

Blizu najboljšim je tudi naša lokalna radijska postaja. Že drugi zapored smo namreč zmagali v kategoriji osrednjih dnevno-informativnih oddaj. Zmagala je torej oddaja Večer-danes-jutri, ki smo jo pripravili pod uredniškim vodstvom Darje Likman. Drugo mesto je v svoji kategoriji osvojila reportaža Nataše Vodusek Po sili vojak, tretje pa komentar iste avtorice o obnovi minoritske cerkve v Ptuj. Sodelovali smo še s posnetkom nastopa Komornega zbora, kontaktno oddajo o prometni varnosti in reklamnim sporočilom Polžek.

Konkurenca in kakovost sta bila letos zelo izenačena, zato žirija priznanih strokovnjakov s tega področja ni imela lahkega dela. Na dosežke smo seveda zelo ponosni in se bomo še naprej trudili, da med najboljšimi tudi ostanemo.

l. kotar

Zaprisega novih funkcionarjev

Pred ptujskim županom Vojtechom Rajherjem in pred predstavniki občinske vlade so v sredo, 23. oktobra, zaprisegli novi predstojniki upravnih organov, dva člana izvršnega sveta in dve sodnici za prekrške občine Ptuj.

Kot člana izvršnega sveta sta zaprisegla Viktor Cvetko za področje obrti in podjetništva ter Danica Gajzer za področje industrije in gradbeništva. Danica Gajzer je zaprisegla

tudi kot predstojnica sekretariata za gospodarstvo, Franc Ivanuša kot predstojnik sekretariata za urejanje prostora in varstvo okolja, Franc Beziak kot predstojnik sekretariata za

kmetijstvo, Silva Čerček kot predstojnica sekretariata za družbene dejavnosti, Lizika Vidovič kot predstojnica sekretariata za finance ter Slavko Vamberger kot predstojnik direkcije za gospodarsko infrastrukturo. Zaprisegli sta tudi novi sodnici za prekrške Tanja Vobner in Marija Kolar.

—OM

KO SI SKOČITA V LASE DVE POGREBNI PODJETJI

Draga vojna za mrtve

Glede pogrebne službe si v ptujski občini desetletja nihče ni delal skrbi. Zakaj si tudi bi, ko pa je vse teklo svojo pot. Kakor pač lahko teče, če za neko dejavnost skrbi samo eden in jo opravlja po svojem prepričanju najbolje, pri tem pa niti približno ne upošteva želja, potreb in pritožb prizadetih. V primeru pogrebne službe so to največkrat svoji in prijatelji umrlih. Le-ti so pisali pritožna pisma v časopise, o tem so govorile radijske oddaje, o tem so govorili celo delegati na zasedanjih občinske skupščine. Največkrat je bil sporen čas pokopa, saj ga v Ptuj nikakor ni bilo mogoče opraviti zunaj delovnega časa, tuintam se je kdo obregnil ob ravnanje delavcev, ki so skrbeli za pogrebno dejavnost. Psi so lajali, marsikdo bi najraje celo ugriznil, »pogrebna« karavana pa je šla naprej svojo mirno pot, brez razmišljanja o prilagajanju potrebam občanov.

Potem pa je lanskega oktobra tudi v ptujski občini nastalo zasebno pogrebno podjetje. MIR je prinesel mir mnogim, ki so od takrat dalje potrebovali njegove storitve, in precej nemira do takrat edini — komunalni pogrebni službi. Mir se je pojavil z novim pristopom, z novo opremo, z novimi ljudmi in z novimi cenami, seveda nižjimi. Od približno sedemsto umrlih v občini jih je Mir pokopal v enem letu kar 548 (petsto osemindeset). Nedele, sobote, prazniki, nočne ure in posebne želje svojcev umrlih naenkrat niso več pomenile nobenega problema. Ni reklama in ni skrivnost, da so ljudje na precejšnjem območju občine postali zelo zadovoljni s storitvami zasebnega pogrebne podjetja. Čeprav se slab glas širi zelo hitro, je tudi dober glas toliko hiter, da je vse več svojcev umrlih iskalo pomoč zasebnega pogrebne podjetja. Tako je vse teklo mirno, brez zapletov, če odmislimo nekaj besednih spopadov de-

lavcev obeh pogrebni firm. To seveda svojcev umrlih ni motilo, razen v primeru, ko je zasebno podjetje poskrbelo za vse drugo razen pokopa na ptujskem pokopališču, ki je v upravljanju Komunale. V tem primeru namreč zasebno podjetje pripelje krsto do pokopališča in jo tu preda komunalnim pogrebem. Čeprav je to ljudem dokaj nerazumljivo, pa se dogaja in se bo verjetno še dogajalo.

Letošnjega junija, menda sredi vojne za Slovenijo, pa se je nekdo znova spomnil, da bi lahko imela Komunala monopol nad delom pogrebne dejavnosti. Morda je bil prav vojni čas pravišnji za takšen sklep, ki ga je sprejel izvršni svet. Gre namreč za to, da lahko pokojnika, umrlega v bolnišnici, iz nje odpelje edino komunalno pogrebno podjetje. Menda je predlog za to prišel iz bolnišnice. Članica izvršnega sveta in sekretarka za zdravstvo občine Ptuj **Silva Čerček** je povedala, da se je sklep nanašal

samo na vojne čase. Takrat je namreč bila možnost večjega števila mrtvih ljudi in za njihov prevoz naj bi poskrbel Komunala. Isto je dejal direktor bolnišnice **dr. Lojze Arko**. Če je res tako, bi veljalo spomniti, da je vojna v Sloveniji že končana. Je pa taka trditev, tista namreč o odvozu umrlih v bolnišnici, skregana z logiko. Če bi bilo število mrtvih večje (sedaj jih umre v bolnišnici okoli 300 letno), potem bi potrebovali precej več kot manj prevoznikov. Komunala ima dva pogrebna avtomobila, Mir ima štiri. Prej bi lahko menili, da gre za denar — sedaj za monopolno pobiranje denarja.

Na otvoritveni slovesnosti podjetja Mir je lansko leto govoril tudi takratni sekretar za obrt in podjetništvo **Branko Brumen**. Med drugim je poudaril, da je vesel zasebne iniciative tudi na tem področju, saj bo le-ta razbila monopol. Če je sedaj gospod **Brumen** (v funkciji predsednika IS) kakorkoli sodeloval pri spre-

jetju takega sklepa, je torej pozabil na svoje takratne besede. Mir se je na sklep seveda ustrezno odzval in predlagal enakopravnost obeh pogrebni firm, vendar Komunala predlaga podpis pogodbe, s katero bi se bolj udrila svoj položaj in diktirala cene. To je seveda skregano z logiko trga.

Mera potrpežljivosti ljudi je postala dokaj polna sredi tedna pred štirinajstimi dnevi. Takrat so svoji pokojnika, umrlega v bolnišnici, zahtevali, da prevoz opravi Mir. Komunala v to ni privolila in kake štiri ure se je dogajala tragikomična predstava v stilu filmske burke Maratonci tečejo častni krog. Seveda zadeva prav nič ni bila smešna za svojce umrlega. Na telefonsko vztrajanje je **dr. Arko** dovolil odvoz zasebnemu podjetju, ki je uredilo tudi vse potrebne papirje. Na to se je vmešal direktor Komunale **Jože Cvetko** in gospod **Arko** je odločitev prekalil. Okoli pol devetih zvečer, kar je za komunalno službo že nedelovni čas, se je ponovila večkratna slika: pokojnika je peljal pogrebni avto Komunale, za njim pa je na novo ptujsko pokopališče peljal še avto pogrebne podjetja Mir. Komunalni pogrebci so pokojnika položili v vežico, delavci Mira pa ga takoj naložili v svoj avto in peljali do cilja. Svojce je

ta »komedija« stala dodatnih 2.880,00 tolarjev.

Takih primerov je bilo od junija dalje že veliko. Za prevoz iz bolnišnice do vežice v Ptuj zaračuna Komunala podjetje omenjeni znesek. Vanj so med drugim zajeti tudi stroški hladilne komore, uporaba obdukcijskega prostora, delo spremljevalca, uporaba gos. objekta. Kaj po-

meni uporabo gos. objekta, sicer ne vem, vem pa, da v večini primerov, ko pokojnika pozneje prevzame Mir, vsega zaračunane nihče ni koristil. Ljudje pa plačujejo in se jezijo. Nekaj jih je bilo tudi v našem uredništvu.

Naj dodam, da Mir za prevoz in oblačenje pokojnika zaračuna samo dobrih tisoč tolarjev.

Tako gospa Čerček kot gospod Arko sta dejala, da nimata pojma, koliko Komunala zaračunava za svoje storitve. To je sicer verjetno, toda znova skregano z gospodarsko logiko. Izvršni svet bi si celo upal obtožiti, da s svojimi sklepi povzroča ropanje občanov. Če nekdo nekaj plačuje po nepotrebem, je to oblika ropanja že tako obubožanih občanov. Je tudi nemoralno igranje s čustvi ljudi, ki ob smrti svojih bližnjih nimajo časa in sposobnosti razmišljati še o tem, da jih bo ob tej nesreči še nekdo izkoristil. Prav tako si drzno izvršni svet obtožiti, da s takimi sklepi neposredno siromaši proračun občine. Od tam se namreč pokriva del pogrebni stroškov, izražen v odstotkih računa za pogrebno storitev. Kakšen interes ima torej IS, da prispeva k dražji pogrebni storitvi? Naj ob tem IS še obvestim, da stane najcenejši pogreb v režiji Komunale 20, v režiji zasebnega podjetja po 15 tisočakov. Morda bi le veljalo razmisliti o varčevanju tudi na tem področju. Če vas pri tem — vsaj na področju pogrebni storitev — omejujejo kakšni odloki, jih, zaboga, predlagajte v spremembo. To ste storili že na mnogih drugih področjih, s podporo poslancev. Ne verjamem, da poslanci ne bi podprli vašega prizadevanja za varčevanje. Ne verjamem tudi, da ne bi bili pripravljeno obsoditi nepotrebnega zapravljanja.

Ob koncu še malce trkanja na našo moralo. V minulih dneh sem se pogovarjal z nekaj prizadetimi občani. V dno duše so se mi zasmilili že zaradi tega, ker so izgubili svoje najdražje. Jezen sem postal ob poslušanju, kaj se jim je vse dogajalo, kako so jih izkoristili. Pa se trkamo po prsih in zatrujemo, da smo pred vrati moralne Evrope. Za piškav denar pa smo pripravljeno pozabiti na svojega sočloveka in iz njega iztisniti zadnje kapljice krvi in zadnje fičnike, samo da bodo naši apetiti zadoščeni. Morda skrb za mrtve res ni trgovina v neposrednem smislu. Je pa v delu, ko človek v nesreči išče pomoč tistega, ki mu je pripravljen pomagati bolje in ceneje. Država (beri občina) se v to naj ne vtikuje. Kdo bo izbral storitev katerega od obeh podjetij, naj prepusti v presojo svojim ponižnim občanom.

Jože Bracic

STA
SLOVENSKA TISKOVNA AGENCIJA
SLOVENIAN PRESS AGENCY

POROČA

Od nedelje do nedelje

Natanko štiri mesece po tem, ko smo razglasili samostojnost Republike Slovenije, so sirene v Ljubljani in drugih slovenskih krajih nekaj minut čez polnoč oznanile odhod preostanka jugoslovanske vojske iz Slovenije. S tem za nas zadnjim dejanjem armade, ki je v zadnjih mesecih nepreklicno razbila Jugoslavijo in ki z neprestanimi napadi še zmeraj vzbujata strah ne le na hrvaškega naroda, je Republika Slovenija dokončno prevzela nadzor nad svojim ozemljem, ne pa tudi v zračnem prostoru, saj Beograd še vedno skuša slovenska letala zadržati na zemlji. V senci prenehanega ognja med hrvaško in srbsko stranjo na ozemlju Republike Hrvaške imajo mirovna konferenca in sporazumi o prenehanju ognja na vseh nivojih le še ironični prizvok. Ta teneden so udarili tudi po starem mestnem jedru Dubrovnika. Bombe pred očmi civilizirane in kultivirane Evrope padajo na vukovarsko bolnišnico.

V Sloveniji so begunci čedalje večji problem. Prestrašeni ljudje, ki izgubljajo vse, bežijo, da bi rešili vsaj svojo kožo. Evropa si še kar naprej zatiska oči.

S slovenskimi potnimi listi, ki jih bodo od ponedeljka naprej začeli izdajati pristojni občinski organi, lahko potujemo tudi na Poljsko in v Albanijo, kar pomeni, da s slovenskimi potnimi listi lahko potujemo v 13 držav.

Telefonske zveze z jugom države so še naprej pretrgane.

Hrvaška je minuli teden grozila z dinarskim šokom. Napoved vroče politične jeseni v Sloveniji se je uresničila. Nekateri zahtevajo čimprejšnje volitve. Lastninska zakonodaja predvsem Peterletu sivi lase, kot nalašč pa je takrat, ko naj bi odločil o zahtevanem odstopu ministrice za zdravstvo in socialno varstvo dr. Katje Boh, izgubil glas...

Zadnji vojak Jugoslovanske armade zapustil Republiko Slovenijo

Medtem ko se je po sobotnem dogovoru nekaj minut pred poldnevom 21. oktobra s šolsko ladjo Galeb umaknilo 1130 vojakov JA, naj bi se zadnji vojak umaknil že 24. oktobra. Do zapletov oziroma kršitev dogovora je prišlo že naslednji dan, saj so slovenske enote med natančnejšim pregledom osebne vojaške prtljage našle tudi orožje in strelivo, kar ne spada v osebno prtljago. Zadržali so 22 vozil.

V četrtek se je JA umaknila tudi iz vrhniške tankovske vojašnice, iz katere so kot odgovor na razglasitev slovenske samostojnosti krenili prvi tanki.

Tudi vojaško letališče Cerklje je v petek ob 5.45 prešlo v roke slovenskih teritorialcev. Od danes naprej ima protiletalska obramba dolenskih TO ukaz sestreliti vsako sovražno letalo, ki bi se pojavilo v našem zračnem prostoru. Upamo, da to ne bo potrebno. Hrvaški pilot, pripadnik Jugoslovanske armade, ki je z vojaškim letalom MIG 21 v petek pristal na celovškem letališču, je torej zadnji hip pobegnil iz Bihača prek Slovenije v Avstrijo.

26. oktobra je nekaj minut čez polnoč zadnji vojak JA zapustil Slovenijo. Zadnji umik je potekal sicer dlje, kot je predvideval scenarij, saj so v koprsko luko za vkrčavanje prepeljali precej več tako vojakov kot opreme in vozil, kot pa so mogli naložiti na trajekte. Poleg trajekta Sveti Štefan so na pomoč poklicali manjše vojaške trajekte.

Po prevzemu vojaških objektov slovenske teritorialce čaka veliko dela, največji problem pa bodo gotovo minska polja.

Prazne kasarne, večinoma nevzdrževane, ponekod pa tudi namerno uničene, ostajajo groteskne neme priče o 45-letnem vsidranju Jugoslovanske armade v slovenskem prostoru.

Slovenija je obrnila nov list zgodovine.

Slovenska stališča na mirovni konferenci v Haagu ostajajo neomajna

Po podpisnem 10. mirovnem sporazumu, ki sta ga sprti strani podpisali v Haagu 18. oktobra, je postalo aktualno le še vprašanje, ali sta Tudman in Kadijević sploh še kompetentna za podpisovanje teh sporazumov in ali sploh še obvladujeta svoje položaje, saj se spopadi kljub vsemu še nadaljujejo in postajajo čedalje bolj srđiti.

Lord Carrington je na 6. plenarno zasedanje 25. oktobra povabil vse člane predsedstva, čemur je Milan Kučan oporekal, češ da vabi pučistični del Predsedstva, ki je 23. oktobra zveznemu sekretarju za ljudsko obrambo Kadijeviću dal celo soglasje za novo mobilizacijo. Zasedanja sta se od članov Predsedstva SFRJ udeležila le Stipe Mesić in dr. Vasil Tupurkovski, srbski blok pa je udeležbo zavrnil z obrazložitvijo, da še nimajo zamisli o rešitvi krize in da hrvaške sile še vedno blokirajo jugoslovanske vojašnice. Federacijo sta na mirovni konferenci zastopala predsednik zvezne vlade Ante Marković in zunanji minister Budimir Lončar. Obravnavali so dopolnjeni predlog konvencije, s katero naj bi uredili predvsem prihodnje odnose med republikami. V dokumentu je odločilno prvo poglavje, kjer je navedeno, da so možne različne oblike povezav med republikami in da se nekatere lahko tudi povsem osamosvojijo, če to želijo. Prvič v dokumentu nikjer več ne omenjajo države Jugoslavije. Samo še srbski predsednik Slobodan Milošević oporeka dokumentu oziroma vztraja pri legalističnem stališču, da je temelj dogovarjanja Jugoslavija in ne posamezne suverene republike.

Črnogorski predsednik Momir Bulatović, ki je ta teden odrekal naklonjenost Miloševiću, se je v stališču do statusa manjšin sicer še približal Miloševiću, vendar podprl Carringtonov predlog. Kljub temu se Milan Kučan ni vrnil iz Haaga optimističen.

Nič bolj optimističen pa ni bil posebni odposlanec generalnega sekretarja OZN Cyrus Vance, saj je po vrnitvi iz Jugoslavije dejal, da se vrača bolj zaskrbljen, kot pa je bil ob odhodu.

Vse večji problem z begunci v Sloveniji

Republika Slovenija bi zmogla normalno oskrbeti 10.000 beguncev iz Hrvaške. Številka je več kot podvojen, saj je po zadnjem podatku v Sloveniji že več kot 20.000 beguncev z ogroženih področij. Minuli teden so razmere v nekaterih slovenskih krajih postale že nevzdržne.

Delegacija slovenskega Rdečega križa je že zaprosila članice skupnosti Alpe Jadran in Mednarodni Rdeči križ za pomoč; se posebej so zaprosili avstrijsko organizacijo, naj vsaj del teh beguncev sprejme pod svoje okrilje.

Vojna se nadaljuje, približuje se zima in stroški se bodo gotovi še povečali. Zaenkrat še ni znano, kdo jih bo poravnal.

Zdrahe v zdravstvu so se preselile v skupščinske klopi

Potem ko se je stavka zdravstvenih in socialnih de-

lavcev v soboto, 20. oktobra, končala, so vsi trije skupščinski zbori minuli teden razpravljali o perečih problemih zdravstva. Največ očitkov je bilo izrečenih na račun vlade, ki bi morala že maja pripraviti ukrepe za sanacijo zdravstva, pa tega ni storila.

Dr. Katja Boh je zatrdila, da še sedanjega nivoja zdravstvenega varstva ni mogoče obdržati, saj bi v tem primeru morali zanj nameniti med 12 in 13 odstotki državnega proizvoda, kar je trikrat več, kot zdravstvu odmerjajo denarja v teh razmerah.

Stavka zdravstvenih delavcev sicer ni spodbudila ministrskega stolčka, je pa gotovo razpravo o zdravstvu postavila v ospredje razprav v Skupščini.

Vsi trije skupščinski zbori so sprejeli tri osnutke zdravstvenih zakonov: osnutek Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, Zakona o zdravstveni dejavnosti in osnutek Zakona o lekarniški dejavnosti.

Spor med Zborom združenega dela in predsednikom vlade Lojzetom Peterletom je, pa tudi če le na videz, zgleden. Predsednika ZZZ so zbudili Peterletovi očitki, da ta zbor blokirata delo Skupščine, saj v zboru še niso zaključili razprave o lastninski zakonodaji, in da ta zbor predstavlja anahronizem in trdnjavo socialističnega sistema. Blokada lastninske zakonodaje zaradi številnih pomislekov v tem zboru še traja.

Skupščina RS bo 21. novembra razpravljala o novem predlogu zakona o praznikih in dela prostih dnevih, ki ga je v četrtek sprejela slovenska vlada. Po predlogu naj bi imeli sedem državnih praznikov: novo leto (1. in 2. januar), Prešernov dan (8. februar), Dan ustanovitve OF (27. april), Praznik dela (1. in 2. maj), Dan slovenske državnosti (25. junij), Dan spomina na mrtve (1. november) in Dan samostojnosti (26. december). Vsi našeti prazniki so tudi dela prosti dnevi. Poleg teh so v predlogu našeti prazniki in dela prosti dnevi še: Velika noč, Binkoštna nedelja, Marijino vnebovzetje (15. avgust) in Božič (25. december).

Zvezni organi še vedno vztrajajo pri centralizaciji

Napotkov Narodne banke Jugoslavije tujim bankam, naj ne sodelujejo več s slovenskimi in hrvaškimi bankami, tuje banke v večini primerov ne upoštevajo.

Slovenski SDK je minuli teden grozil pravi dinarski šok, saj so hrvaške SDK hotele 21. oktobra slovenskim upnikom, ki so mesece čakali na poravnavo dolgov, vrniti dolg v vsoti 4,5 milijarde dinarjev. Slovenski finančni minister je iz preventivnih vzrokov zahteval od slovenske SDK, naj do nadaljnjega preneha sprejemati naloge in zbirne vize od hrvaških SDK.

Dr. Andrej Ocvirk, podpredsednik slovenske vlade, pričakuje, da bodo s hrvaško stranjo v nedeljo, 27. oktobra, podpisali sporazum o plačilnem prometu. Prav tako mora Slovenija monetarne odnose urediti tudi z ostalimi republikami. Najbolj problematična bo po vsej verjetnosti Srbija, ki gospodarske sporazume postavlja za političnimi sporazumi, ki pa so težko dosegljivi.

Terjatje Slovenije do republik znašajo skupaj 9 milijard tolarjev, naših obveznosti do republik pa je za dobri dve milijardi.

— V Mariboru poteka 26. Borštnikovo srečanje slovenskih gledališč.
— Minuli teden so potekale številne prireditve ob počastitvi 400-letnice smrti slovenskega skladatelja Jakoba Gallusa.
— Slovenski porabniki električne energije elektrogospodarstvu dolgujejo 120 milijonov DEM.
— Za sto dinarjev velja tečajnica 73,53 tolarja.
— V oktobru je življenje na območju Republike Hrvaške izgubilo 6, ranjenih pa je bilo prav tako šest novinarjev.

Z OKROGLE MIZE O SPODBUJANJU ZASEBNE INICIATIVE

Nič novega!

Udeleženci okrogle mize o spodbujanju zasebne iniciative obrtnikom in podjetnikom tokrat niso povedali nič takšnega, česar že ne bi vedeli. Pričakovali so namreč konkretne odgovore na vprašanja, ki jih vladi in Skupščini Republike Slovenije že dlje časa postavljajo. Ministra Viktor Prezar za drobno gospodarstvo in Ingo Paš za turizem sta se prevečkrat izgovarjala na to, da smo v prehodnem obdobju in da stvari ni mogoče na hitro spreminjati. Ob tem pa nista zanemarila dejstva, da je malo gospodarstvo v tem trenutku edino, ki poravnava obveznosti.

Viktor Brezar poudarja, da danes ni več ovir za odprtje podjetja, obrata in obratovalnice. Med ekonomskimi spodbudami so še posebej pomembna proračunska sredstva za razvoj malega gospodarstva in na osnovi zakona o malem gospodarstvu ustanovljen sklad (merila in kriteriji za pridobitev sredstev so bila že objavljena). V kratkem bo pričela delati tudi posebna svetovalna služba.

Ingo Paš je povedal, da je turizem dejavnost, ki naj se razvija predvsem na zasebni pobudi. Po njegovem je ena od osnovnih težav turističnega gospodarstva v tem, da del tega gospodarstva posluje v okviru družbenih firm, javnih podjetij. Edini izhod je, da ta podjetja dobijo gospodarje. Novi zakon o gostinski dejavnosti bo omogočil hitrejšo dokapitalizacijo. V turističnem ministertvu si bodo prizadevali predvsem za razvoj manjših penzionov. Ustanovili naj bi poseben sklad po vzoru avstrijske zakonodaje ter omogočili regresiranje obrestne mere za naložbe. V Avstriji, ki je v turističnem razvoju lahko vzor za marsikoga, posebej ne spodbujajo širitve zmogljivosti.

Minister Paš je tudi govoril o pripravi programa za zagotavljanje lastne eksistence, po katerem vsak, ki si bo sam zagotovil socialno varnost lahko računa na družbeno podporo.

Ptujska okrogla miza o spodbujanju zasebne iniciative je začetek razprave o zahtevah obrti vladi in Skupščini Republike Slovenije, ki naj bi jo ptujska občinska vlada organizirala v teh dneh. Zahteve obrtnikov je predstavil predsednik ptujske Obrtne zbornice Roman Tomanič, (ki je hkrati podpredsednik izvršilnega odbora Obrtne zbornice Slovenije). Ena bistvenih nalog, ki jih bo treba celovito urediti v kratkem, je področje kreditiranja. Banke naj bi s poceni denarjem pomagale začetnikom in tistim, ki zaposlujejo več delavcev. Bistveno za razvoj obrti je tudi ureditev plačilne in finančne discipline. Obrtniki zahtevajo olajšavo za vsako novo delovno mesto, saj doseganje regresiranja delovnih mest (60 tisoč za vsako novo delovno mesto) ni prineslo zelenih rezultatov.

Branko Brumen, predsednik ptujskega izvršnega sveta, ki je vodil pogovor, je menil, da ni problem v štiri tisoč nezaposlenih v občini, temveč v zagotovitvi 8 do 10 tisoč produktivnih delovnih mest, s katerimi bomo spodbudili razvoj. Vse, ki bodo se vlagali svoj denar v razvoj, je razveselil s podatkom, da bo občinski razvojni sklad še letos objavil tretji natečaj. Na osnovi prvih posojil (8 milijonov tolarjev) bo opremljeni čez 68 milijonov tolarjev. Na novo naj bi zaposlili 53 delavcev, upoštevajoč drugi in tretji natečaj naj bi zaposlitev dobi- lo okrog 200 delavcev.

Franca Ivanušo, člana ptujskega izvršnega sveta, odgovornega za varstvo okolja in urejanje prostora, je najbolj zanimalo, zakaj se čaka s praznimi prostori (TGA, bivša Petovia, Dolana...), če denar je.

Na neurejene razmere, ki obrtnikom ne dajejo dihati, je opozorila tudi Ivanka Krajnc. »Nekaj čez noč prerežemo, pa ne vemo, kako naprej.« Povedala je, da republiške ministere radi poslušajo; od njih ne pričakujejo dela, temveč konkretne spodbude oziroma ureditev razmer.

Danico Gajzer, članico izvršnega sveta za gospodarstvo, je zanimalo, kdaj bo konec prehodnega obdobja in kaj bo vlada v bodoče naredila za vzpodbujanje zaposlovanja, če je lani med dvema možnostima (davčne olajšave in 60 tisoč dinarjev za vsako novo delovno mesto) izbrala slednjo, ki pa ni dala rezultatov.

Precej so na okrogli mizi govorili tudi o izobraževanju, ki v danih razmerah ne daje kadrov za obrt in podjetništvo, zato so spremembe nujne.

Okroglo mizo o spodbujanju zasebne iniciative sta organizirala Liberalna stranka Slovenije in ptujska občinska vlada. Daniel Malenšek, sekretar Liberalne stranke, je na kratko predstavil delo in prizadevanje za razreševanje gospodarskih težav. Stranka, ki je za zdaj še brez občinskega odbora v Ptuj, daje prednost uveljavljanju osebne svobode in ekonomske neodvisnosti na osnovi zasebne lastnine. MG

Odpadek je največkrat surovina

Ptujski Les je ustanovil z avstrijskim partnerjem mešano družbo EKO LES z namenom, da se aktivno vključi v Sloveniji in v ptujski občini v gospodarjenju z odpadki; v Ptuj tam, kjer še ni organiziranega odvoza v gospodinjstvih, industriji in obrti. Ptujski izvršni svet je za tovrstno dejavnost objavil natečaj, na katerem je bilo izbrano prav mešano podjetje Eko Les. Direktor Vilko Pešec pravi: »Že uvodoma smo v svoji ponudbi povedali, da si predstavljamo naše aktivnosti in večje rezultate v sodelovanju z obstoječim podjetjem, ki že opravlja to dejavnost v Ptuj.

Stekli so že pogovori za ustanovitev mešane firme s Komunalnim podjetjem za tisti del dejavnosti, ki se ukvarja z odpadki.«

Eko Les nadalje načrtuje separatno zbiranje odpadkov. Ločevali naj bi steklo, papir, plastiko in drugo v prvi fazi, v nadaljevanju pa tudi organske in anorganske odpadke in pričeli predelavo le-teh. S predelavo odpadkov bi lahko razbremenili obstoječo deponijo za odpadke in ji podaljšali življenjsko dobo vsaj za dve leti. V tem času pa je mogoče pripraviti načrte za gradnjo nove deponije po ekoloških predpisih. V dveh letih upajo, da bodo lah-

ko prešli na separatno zbiranje odpadkov po vsej občini. Že v drugi polovici novembra naj bi začeli zbiranje odpadkov tam, kjer zdaj ni organiziranega odvoza (coni B in C). Seveda je treba počakati še na ureditev pravnega statusa mešanega podjetja s Komunalnim podjetjem, poleg tega pa je na začetek aktivnosti vezana dobava posod in vozil za odvoz smeti. EKO LES je namreč dolžan zagotoviti občanom tudi posode za smeti. Če za odvoz ne bodo zadostovala vozila, ki jih ima Komunalno podjetje, si bodo v začetku vozila izposodili v Avstriji.

Eko Les pa se s svojo celovito ponudbo gospodarjenja tako komunalnih kot posebnih odpadkov, projektiranja in informacijskega sistema na tem področju vključuje tudi v natečaj Integralnega koncepta gospodarjenja z odpadki v Republiki Sloveniji. Želijo si, da bi Ptuj postal primer, kako se da uspešno ekonomsko in ekološko urediti problematiko zbiranja in odvoza ter predelavo odpadkov. Svoje izkušnje in znanje želijo prenesti v druge občine; pogovarjajo se že z občinami Krško, Zagorje, Sevnica, Laško... NaV

Govori se . . .

... občinska vlada, predvsem njen gospodarski del, se namerava oborožiti. Zgolj zaradi enakopravnosti s svojimi klienti, ki med pogovori često grozeče sežejo v žep.

... predsednik vlade bo osebno nadziral nabavo kurjave za osnovne šole, saj vse skupaj presega normalne stroške. Za zmanjšanje stroškov predlagamo konstruktivno rešitev: naj bo predsednik tudi kurjač . . .

... Po vzoru največje firme v občini se namerava ustanoviti in registrirati klub neplačnikov električne energije. Skupno bomo v bilanci elektrogospodarstva nekaj pomenili. Plačali pa ne bomo . . .

... Občinska vlada vodi nesprenjeno politiko, ko gre za govore ob otvoritvah zasebnih firm. Tudi nova gospodarska ministrica je v soboto omenila razbijanje monopolov. Če ni uspelo pri komunalni dejavnosti, bo morda v pekarstvu.

pismo »od blizu«

Štirje jezdeci apokalipse še vedno »krožijo« po prostoru ranjke Jugoslavije. Vojna med Hrvaško in Srbijo je, zdi se, sicer malo zastala, saj so se »heroji« že malo utrudili, pa tudi zima je pred vrati. Sicer pa so vojni cilji v glavnem doseženi, če odštejemo še nezavzeti Dubrovnik ter Vukovar, kjer ima armada očitno drugačne metode kot na ostalem delu hrvaškega bojišča.

Težko je reči, kako dolgo bo na Hrvaškem še trajala vojna. Po prvem scenariju bodo hrvaški branilci odšli in gverilo, čeprav bo težko vrniti izgubljena ozemlja, naseljena s Srbi. Druga varianta je, da Milošević in Tuđman vendarle dosežeta kompromis pod evropskim protektoratom. Tretji scenarij se seveda, da se zalomi znotraj Srbije, kar bi povzročilo umik srbske vojske na »beograjski pašaluk«.

Najbolj realen je seveda prvi scenarij, saj ima na primer Srbija kljub blokadi še velike rezerve v človeškem potencialu ob možni ekonomski blokadi zahoda. Tudi navidezno neskladje s Črno goro je predvsem v funkciji možne ekonomske blokade. Evropa se zaenkrat ni aktivno vključila v razrešitev srbsko-hrvaškega konflikta, čeprav sta stvar vzeli v roke Francija in Nemčija menda z ustanovitvijo skupnih oboroženih sil, katerim bi se priključila tudi Avstrija in Madžarska.

Kakorkoli že, interesne sfere bivše Avstro-Ogr-

ske so jasne, pa tudi Italija vodi »politiko kontinuitete«. Slovenija je zunaj balkanskega konflikta, čeprav ji Evropa, ki rešuje probleme v paketu, tega noče priznati. Praktično država Slovenija z odhodom jugoslovanske vojske izpolnjuje vse pogoje za mednarodno priznanje, ki je odvisno od evropskih »dilerjev«, saj bi mednarodno priznanje izločilo možne velike posege s strani ostalih »zapuščenih interesov«. Sicer pa smo po dolgem času zopet sami s sabo in s svojimi problemi, predvsem gospodarskimi. Strankarska scena je trenutno najbolj obremenjena s profiliranjem pred novimi volitvami in očitno se v tem trenutku delijo karte za naslednje volilno obdobje. Demosova koalicija še ni izpeljala vseh volilnih obljub, predvsem ko gre za normalizacijo gospodarskega ambienta.

Socialni problemi na eni ter problemi okrog političnega priznanja zahtevajo močno in stabilno vlado ter predvsem stabilen parlamentarni sistem, ki bi zagovarjal narodnointeresni vidik, ne pa ozkih strankarskih in osebnih interesov.

Strunjanja na slovenski politični sceni so morda z vidika nacionalnih interesov nekoliko prehitra, čeprav vlada ni sposobna odgovoriti na temeljna vprašanja predvsem gospodarskega preživetja Slovenije. Omenjena vprašanja pa bodo ključna pri vzpostavljanju ene ali druge politične opcije, predvsem avtoritarne ali neavtoritarne oziroma prosvetljene ali neprosvetljene.

Vladimir Vodušek

Vinarsko predavanje v Juršincih

Društvo vinogradnikov in sadjarjev Ptuj priredi v nedeljo, 3. novembra, ob 10. uri v domu trsnicarjev in drevsnicarjev v Juršincih predavanje o bližajočem se prvem pretoku mladega vina in njegovem nadaljnjem negovanju. Predaval bo ing. agr. Franjo Jager, bivši direktor mariborskega Vinaga in sočasno podpredsednik Društva vinogradnikov in sadjarjev.

Janko Matjašič, predsednik društva, je povedal, da sodi nedeljsko predavanje v cikel tovrstnih oblik izobraževanja za člane in druge, ki želijo zvedeti kaj več o vinogradništvu in sadjarstvu.

Obe društvi vinogradnikov in sadjarjev — ptujsko in haloško — se pripravljata tudi na martinovanje, ki bo v Ptuj 11. novembra, že v petek, 8., in v soboto, 9. novembra, pa bodo prodajali tudi mošt in kostanje.

JOS

Pogine naj TGA?

Neplačana električna energija velikih slovenskih porabnikov je vplivala na zadnjo podražitev elektrike pri nas. Tako trdi slovenski minister za energetiko Miha Tomšič. Se več: minister je prepričan, da je proizvodnja aluminija v TGA Kidričevo nerentabilna in da je potemtakem neumno z državnimi subvencijami ohranjati proizvodnjo dvakrat večje količine aluminija, kot ga potrebujemo. Te trditve so bile zapisane v sestavkih, objavljenih v Delu in Večeru v sredo, 23. oktobra, in so zaposlenim v TGA Kidričevo dvignile tlak.

Direktor Uniala Ivan Gerjovič je v ostrem odgovoru zavrnil vse trditve ministra Tomšiča in njegovega kabineta. Očita mu slepoto v boju za njegov ministrski stolček ter nepoznavanje strokovnih zadev oziroma namerno zavračanje znanih dejstev in vladnih obljub.

Iz Tomšičevih izjav je videti, da se poživža na vse dogovore in se trudi, da bi z oblastniško močjo uničil slovensko aluminij-sko industrijo prej, preden bi kdo pametnejši in moralnejši od njega utegnil ugotoviti, da se zaradi požrešnih apetitov po enem

zrezku ne izplača ubiti krave, katere mleko lahko Sloveniji koristi še veliko let . . . « je med drugim zapisano v izjavi Gerjoviča.

Sedaj je slišati glasne govornice in grožnje — vsaj o ukinitvi proizvodnje v elektrolizi B, če že ne ukinitvi celotne proizvodnje aluminija v Kidričevem. Preveč elektrike da požre aluminijski mogotec na Dravskem polju. Zgodba postaja na moč podobna požrešnemu kozlu, tistemu Jurčičevemu, zato pričakujemo, da bo tudi njen epilog podoben Kozlovski sodbi v Višnji Gori . . .

M. Ozmeč

Radgoni pomagal tudi Stanovanjski servis

V prejšnji številki Tednika smo v sestavku Pomembna pomoč ptujske občine (Gornji Radgoni) omenili podjetja in posameznike, ki so sodelovali v solidarnostni akciji. Pri tem smo nebotič prezrli DP Stanovanjski servis Ptuj, ki je opravil obnovo vodovodnih instalacij, sanitarne keramike ter keramičnih talnih in stenskih oblog. Opravil je tudi koordinacijo vseh izvajalcev del in operativni nadzor. Za napako se opravičujemo.

Uredništvo

KMETOVALCI, NE PREZRITE

REGRES ZA POGONSKO GORIVO

Osnova za regres za pogonsko gorivo v kmetijstvu je podana že v Zakonu o finančnih intervencijah v kmetijstvu, proizvodnji in ponudbi hrane (Uradni list RS, št. 9/91). Izvršni svet Republike Slovenije pa je v septembru sprejel odlok, ki omogoča porabo sredstev regresa za dieselsko gorivo D-2, ki se uporablja v kmetijstvu.

UPRAVIČENCI

Upravičenci so kmetovalci, ki opravljajo kmetijsko dejavnost in prodajajo kmetijske proizvode iz svoje proizvodnje. Sem štejemo vse fizične osebe — kmete, ki proizvajajo tržne presežke. Upravičenci so tudi pravne osebe — organizacije, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo.

TRŽNA PROIZVODNJA

Regres se ne uveljavlja za kupljeno gorivo, ampak so osnova prodani tržni presežki lastne proizvodnje za naslednje proizvode: bela žita (pšenica, rž, ajda, ječmen, oves), sladkorna pesa, koruza, krompir, hmelj, sadje, grozdje (vino), mlado pitano govedo (MPG, teleta, krave, volji), mleko, prašiči in buče.

Za navedeno prodano proizvodnjo je možno uveljavljati regres na osnovi računov, izdanih od 1/7-1991 do 31/12-1991.

VIŠINA REGRESA

Višina regresa je določena v količin regresirane dieselskega goriva D-2. Osnova so normativi za uporabljene stroje ure na podlagi prodanih količin kmetijskih proizvodov.

TABELA

Proizvod	Merska enota	Litrov/merska enota
1. žita (bela)	t	45
2. sladkorna pesa	t	12
3. koruza	t	36
4. krompir	t	23
5. Hmelj	t	258
6. sadje	t	14
7. grozdje	t	58
8. mlado pitano govedo (MPG)		
— prireja na domači krmni	t	294
— prireja na nabavljeni krmni	t	47
9. mleko	1000 l	41
10. prašiči		
— prireja na domači krmni	t	244
— prireja na nabavljeni krmni	t	38

Franč Bezjak, dipl. ing. agr.

Šolski zvonec nam je zaupal . . .

PTUJ ● Učenci osnovne šole Franca Osojnika so prejšnji teden trgali grozdje v vinogradih Kmetijskega kombinata. Včeraj so imeli učenci nižje stopnje kulturni dan s Kamniškimi koledniki — »Šolsko gro brez cvetkov«. Z instrumenti, ki so jih sami izdelali (haloški bas, različna tolkala in piščali) so pripravili še koncert.

CIRKULANE ● Kamniške kolednike so gostili tudi učenci tukajšnje šole, ko so organizirali kulturni dan. Ob spremljavi citer so zapeli slovenske narodne in ponarodele pesmi. Pridno so cel oktober trgali grozdje in zbirali star papir; najbolj pridni so zaenkrat petošolci.

PTUJSKA GORA ● Učenci te šole so naravoslovni dan posvetili negi zob. Imeli so predavanje Zobna higiena. Zbrali so tudi hrano za šolsko kuhinjo, da bo jedilnik boljši.

PTUJ ● Na osnovni šoli dr. Ljudevita Pivka so imeli v minulem tednu v drugem in sedmem razredu naravoslovni dan. Učenci drugega razreda so med drugim nabirali gozdne plodove in

naredili razstavo na temo jeseni, učenci 7. razredov pa so bili na obisku v bolnišnici — na kirurgiji in v mavčarni. Prihodnji ponedeljek gredu učenci 8. razreda v okviru kulturnega dneva v Ljubljano.

PTUJ ● Na osnovni šoli Toneta Znidariča bodo v tem tednu učenci od petega do osmega razreda posvetili po eno uro J. Gallusu s poslušanjem njegove glasbe in gledanjem video posnetka o njegovem življenju.

ORMOŽ ● Na osnovni šoli Stanka Vraza so imeli minuli teden od 1. do 8. naravoslovne dneve pod skupnim imenom »Polje nas hrani«. Po skupnem delu so učenci posameznih razredov odšli na krajše ekskurzije.

MAJSPEK ● Učenci višje stopnje so imeli naravoslovni dan. Šesti razredi so si ogledali akvarij v Mariboru, sedmi razstavo malih živali (prav tako v Mariboru), osmi pa so bili na razstavi Zdravje v Ljubljani.

Pismo iz Ljubljane

Dragi Franček!

Hvala za tvoje izčrpano pismo in seveda pozdrave. Strinjamo se s teboj, da bi bilo treba naše zdravstvo temeljito pozdraviti. Seveda se pridružujem tudi tvojemu mnenju, da so Hrvati čedalje bolj prijateljsko razpoloženi do Slovenije, saj so nam drugim poslali tudi darilni paket v obliki dinarjev, ki pa smo ga kot dobro vzgojeni hvaležno odklonili. Medtem ko se Črnogorci iz nerazumljivih razlogov umikajo iz Hrvaške, pa bi radi hrvaški ustaši prišli celo do Zemun, da bi tako vzpostavili ravnatežje med srbsko vojsko in četniki, ki silijo vse do Slovenije.

Kot vidiš, se je jugo vojska očitno poslovila od Slovenije, poslovili pa smo se tudi mi od nje, pri čemer smo povedali vse, kar je do brega storila, pozabili pa, da nam je pomagala graditi ceste, mostove in druge komunalne objekte, čeprav je nekatere tudi porušila.

Si bral, da je zvezni javni tožilec začel zbirati podatke za začetek sodnega postopka zoper Slovenijo in Hrvaško, ker sta se odcepili od Jugoslavije? Po mojem bo to zelo učinkovit ukrep, posebej še sedaj, ko Jugoslavije ni več in torej tudi ne zveznega tožilca.

Ti, ki se ukvarjaš s kmetijstvom, gotovo vneto prebiraš vse o tem, kar se tiče kmetijskega ministra Osterca in kmečke stranke. V zadnjem času se predvsem dajejo okrog zakona o gozdovih, zlasti zloglasnega in zlovesčega 13. člena, ki govori o sečnji v gozdovih. Medtem ko minister Osterc bolj ali manj trdovratno zagovarja strokovna stališča, pa kmečka stranka ministra prepričuje, da je stroka politika in politika stroka in da mora tudi razumeti, da kmečka stranka zastopa interese vseh kmetov, tudi tistih, ki niso njeni člani, seveda pa tudi tistih, ki se ne strinjajo z njeno politiko. Pa da ne boš mislil, da imam v mislih kmečko loby. Bog ne daj. Po mojem se bo Osterc odzval na oblasti, če mu bo kmečka stranka pisala zakone in jih bo on samo prepisoval.

Gotovo si bral, da smo poleg rdečih direktorjev dobili še rdeče zdravnike, po mojem pa imamo že od nekdaj tudi rdeči zbor združenega dela v republiški skupščini, ki ga pravzaprav ni, saj združene dela ni več. Zato so razumljive kritične pripombe prvega ministra Peterleta, da bi bilo treba ta zbor nekako ukiniti, ker samo zavlačuje postopke v zvezi z lastninsko zakonodajo, namesto da bi lepo ubogal vlado in njenega predsednika. Problem je samo v tem, kam s poslanci tega zbora, ki jih je ljudstvo izvolilo. Za predsednika vlade bi že našli delo, saj gre samo za enega človeka, težko pa bo s toliko poslanci, ki pa so še vsi rdeči po vrsti — pa ne od sramu zaradi tega, ker so se drznili zoperstaviti celo njegovemu veličanstvu prvemu ministru.

Ljubljansko Delo je na lokalni strani poročalo, da so nedavno borci NOB iz vse Slovenije na Bazi 20 v Kočevskem Rogu počastili 50-letnico Novomeške čete in da je tam govoril Matjaž Kmecl. Če bi šlo za mašo zadušnico, bi Delo o tem poročalo na prvi strani, ker pa je šlo za odpisane borce, pa ni tako ravnalo. Sicer pa vse politične stranke previdno molčijo, da se ne bi preveč zamerile oblasti v zvezi z različnimi preimenovanji ulic. Tako kmalu ne bo več ulice, ki bi bila poimenovana po količkaj pomembnem človeku iz NOB, s čimer bomo samo dokazali, koliko smo pred Evropo, ki iz nerazumljivih razlogov še kar naprej spoštuje svoje borce za svobodo.

Zato tudi ne razumem APZ Toneta Tomšiča iz Ljubljane, ki se pritožuje, ker ga niso povabili k proslavljanju 400-letnice smrti Jacobusa Gallusa, čeprav zna odlično zapeti veliko njegovih skladb in čeprav je bil zbor na zadnji mariborski Naši pesmi proglašen za najboljši pevski zbor. Ne vem, ali so res tako neumni, da ne vidijo, v čem je problem. Iz svojega imena morajo črtati samo dve besedi, pa jih bodo z veseljem povabili k sodelovanju.

Franček, dobro se imej, povabi me na kolone in čim prej mi spet piši. Pozdravi vse tvoje, tudi novopečenega obrtnika Južeka. Veseli me, da bo tudi on pomagal ljudem z nasveti.

Tonček

Ptujsko mestno pokopališče

Zanesla me noga je sem na pokopališče,
nešteto je tukaj grobov,
pradaven nektar je, a mnog je pa nov —
kaj tukaj oko mi pač išče?
Po grobnih pomnikih se željno oziram,
a nima ga vsak ...

Simon Gregorčič

Verzi Simona Gregorčiča so v uvod članka postavljeni namerano zato, da nas v sodobnem času v času pred dnevom mrtvih opominjajo na konec človekove moči, ustvarjanja, na večno počivališče.

Pogrebni sprevod in pokop sta zadnja ločitev od tega sveta, največja tragika in bolečina. Zato naj takega slovesnega prostora, kjer umrli počivajo svoj večni mir, nič ne moti. Pa je res tako?

Pokopališča, predvsem novejša, se širijo. So urejena in obiskana, odvisno od svojcev in obiskovalcev stalnega počivališča. Kakšna pa je usoda tistih pokopališč, kjer danes ne pokopavamo več svojih najdražjih? Kako je s starejšimi nagrobniki, ki so v popolnem nasprotju z današnjo »modo«, z imeni, ki mimoidočim ne pomenijo in ne povedo ničesar o preminulih ljudeh. Glede na to, da nimajo svojcev ali znancev, ki bi skrbeli zanje, ali jih je še smiselno pustiti, da razpadajo in »kvarijo« ugled mestu? Ali ne bi bilo lepše urediti na tem prostoru sprehajališča ali parka, nagrobnike, ki so v razpadajočem stanju, pa odstraniti?

Ali ne kažemo svojega odnosa do življenja in do smrti tudi z odnosom do umrlih in njihovih počivališč? Kako so naši predniki s svojo kulturo in vedenjem ravnali z nagrobniki, kakšen je bil njihov odnos do pokopališč in kakšno je naše ravnanje?

Naj na kratko predstavim zgodovinski razvoj nekdanjega mestnega pokopališča, ki danes pomeni ptujski srednješolcem najkrajšo povezavo z mestom, enako tudi stanovalcem v novejšem delu mesta, mnogim pa tudi kotichek, kamor se umaknejo v tihem premišljevanju o svojih najbližjih.

Simon Povoden in Balduin Saria sta zapisala, da so zaradi kuge, ki je bila prisotna v mestu že dalj časa, začeli Ptujčani graditi v letu 1680 cerkev svetega Jožefa. Cerkev je bila postavljena na mestu danes opuščene pokopališča. Pokopališče je bilo leta 1683 povečano. 30. oktobra leta 1707 pa ga je skupaj s cerkvico slavnostno posvetil Franz Anton grof Wogensperg, knezoškofo v Seggonu (grad blizu Lipnice v Avstriji). Cerkev je bila kmalu po tem, leta 1787, ukinjena. Z ukinitvijo kot posledico Katserskih reform v letu, ko je bil mestni župnik in okrajni dekan dr. Georg Plochl, je prišlo do prodaje cerkvice sv. Jožefa za 900 forintov. Skoraj istočasno so jo tudi porušili. Danes njene točne lokacije ne moremo ugotoviti, zelo verjetno pa

je bila postavljena v bližini današnjega pokopališkega križa.

V začetku tega stoletja (leta 1922) nam je B. Saria podal celovit zgodovinski razvoj mestnega pokopališča:

Naše pokopališče je bilo do sedaj določeno samo za katolike. Evangeličanov po zelo močni reformaciji v mestu skorajda ni več bilo. Ko so proti koncu 18. stoletja v Ptuj umirali tudi vojaki

Pokopališče danes.

evangeličanske veroizpovedi, so bili pokopani na splošnem pokopališču, verjetno na določenem prostoru. Šele v letu 1857, ko je nastala v mestu mala evangeličanska skupnost s približno 20 člani, v večini doseljenci z nemškega področja, prišliki, cehi, so dobili dovoljenje za svoje pokopališče. Tako so priključili k mestnemu pokopališču parcelo, ki jo je 20. 3. 1857. leta posvetil župnik Hermann Soebel iz Gradca. To še ni bilo današnje »evan-

geličansko pokopališče. Kmalu je parcela postala premajhna in skupnost je zahtevala večji prostor. 26. oktobra 1860 je evangeličanski duhovnik posvetil to pokopališče, ki je bilo dokupljeno. Zbralo se je veliko navzočih, pri posvetitvi pa je igrala glasbena godba husarskega regimenta princa Karla Bavorskega slavnostne in praznične pesmi. Nobena velika osebnost ne počiva tukaj. Na severnem zidu najdemo grobnico družine iz Rač, vendar ne gre za grobnico Moriza, ki je bil znan funkcionar in politik, rojen Ptujčan. Najdemo še druga imena, ki so tesno povezana z zgodovino našega mesta. Koliko od teh ljudi, ki so bili tukaj zelo poznani, je že davno pozabljenih

tišem premišljevanju k najdražjim umrlim, ostal še za naprej ohranjen. Tako je razmišljal B. Saria v svojem članku.

12. avgusta 1828. leta je na podlagi gubernijske odredbe bilo potrebno popisati vse spomenike. Med nepremične spomenike so všteli rimske in srednjeveške nagrobnike in nagrobnike opuščeni pokopališč. Na Ptuj je tako Simon Povoden leta 1830 dal vzdati nagrobnike v pritličje mestnega stolpa.

17. januarja 1785, ko je bil ukinjen dominikanski samostan v Ptuj, so razbili nagrobnike znanih plemiških družin (Gospodje Ptujski, Herbersteini ...).

Na vojaškem pokopališču v Strnišču je bilo v letih 1915/16 pokopanih okoli tri tisoč vojakov in ruskih vojnih ujetnikov. Koliko jih še danes lahko najdemo na tem mestu?

14. novembra 1980 se je sestala strokovna komisija za ureditev (starega) mestnega pokopališča na Ptuj. Povabljeni so bili tudi delavci kulturnih ustanov, Skupščina pa jih je želela seznaniti z ukinitvijo pokopališča v dobrem letu dni. Zbrane so bile utemeljive za spomenike, ki bi jih bilo potrebno iz različnih razlogov vendarle pustiti. Ponovno so se zbrali leto kasneje in sklenili, da bodo pokopališče ukiniteli, svoje umrlih pa o tem obvestili in jim tako dali možnost, da skeletne ostanke svojcev prenesejo na novo rogozniško pokopališče. Dolg spisek pomembnih nagrobnikov, ki naj bi na tem mestu ostali, se je krepko zmanjšal.

Sprašujem se, kdo je bil premo »human«, premalo zagnan oziroma kdo je prepustil ta kosček zgodovine zunaj mesta, kot ga imenuje Saria, času in spominu, da propada?

Irena Benedičič

Pohod ptujске registrske tablice

Ptujška občinska vlada in predsedstvo skupščine si po najrazličnejših kanalih prizadevata, da bi Ptuj dobil svojo registrsko tablico. Številke o registriranih vozilih so dovolj zgovorne (v Tedniku smo jih že objavili), zato naj bi sedaj pomagali znani Ptujčani na položajih v republikki. Prejšnji petek je predsednik občinske vlade **Branko Brumen** vzorec registrske tablice izročil **dr. Ludviku Toplaku**, predsedniku Druženopolitičnega zbora skupščine Republike Slovenije. Ta je z zadovoljstvom sprejel posredovanje. V Ptuj poleg tega nestrno pričakujejo Igorja Bavčarja, republiškega ministra za notranje zadeve, kateremu prav tako želijo izročiti vzorčno tablico. MG (Posnetek: JB)

MILENA TURK družina in starostnik

(7. nadaljevanje)

Čeprav torej ne moremo govoriti, da starejši danes nimajo stikov z otroki, je res, da si v povprečju želijo bolj pogostih stikov kot njihovi otroci. Raziskave govore pri tem o t.i. asimetričnem odnosu, za katerega je značilno, da starši sploh bolj visijo na otrocih kot obratno. Če stari ljudje govore o družini, mislijo pri tem skoraj vedno tudi na otroke in vnučke, medtem ko njihovi odrasli otroci štejejo svoje starše med sorodstvo.

Danes je vsekakor običajno, da odrasli otroci pomagajo staršem v stiski, ti pa njim. Domači podatki kažejo, da so po mnenju 73% ljudi, starejših od 60 let, otroci prvi, ki morajo pomagati svojim staršem v stiski (12% jih pričakuje pomoč predvsem od bratov in sestra, 13% pa od širše družbe). V resnici pričakujejo pomoč predvsem od svojega zakonca, če je ta živ. Le tisti stari ljudje, ki živijo sami, iščejo pomoč predvsem pri otrocih, pri čemer je presenetljivo, da v Jugoslaviji kot celoti pričakujejo več pomoči od sina kot od hčerke. Verjetno vplivajo na to še dokaj patriarhalne razmere v velikem delu države. Podatki za Slovenijo in večino zahodnih držav kažejo, da računajo starši predvsem na pomoč hčerke. Zanimivo je tudi, da pričakujejo stari ljudje od svojih bratov in sester le malo pomoči v stiski. In končno je zgovoren tudi podatek, da je le 4% starih ljudi odgovorilo, da nimajo prav nobenega bližnjega človeka, ki bi skrbel zanje, če bi obležali bolni.

Otroci pomagajo svojim ostarelim staršem na različne načine: pri nabavljanju hrane, negi, pos-

Foto: M. Ozmeč.

pravljanju po hiši in raznih drugih opravilih. Le malo otrok občasno starše podpira z denarjem. Običajno je taka pomoč skromna.

Pomoč od otrok, npr. med boleznijo, pričakujejo veliko bolj pogosto starejše ženske, manj pa moški, posebno v mestih. Samski ljudje brez otrok pričakujejo manj pomoči od svojega okolja in računajo na pomoč skrbstvenih organov ali pa razmišljajo o odhodu v dom.

Če vemo, da otroci nekoč niso vedno posebno obzirno ravnali s svojimi ostarelimi starši, potem z vidika starih ljudi za družinami s tremi rodovi ne moremo posebno žalovati.

5. SPORI Z OTROKI

Spori med starši in poročenimi otroki, ki živijo v skupnem gospodinjstvu, so pogosti.

Do sporov pride takrat, kadar starejši nimajo dovolj prostora zase, kadar morajo živeti skupaj z

otroki z ekonomskih razlogov, ker npr. nimajo lastnih dohodkov ali so ti zelo nizki, in kadar se način življenja, vrednote in družni in vzgojni prijemi hitro spreminjajo, tako da se v tem generacije močno razhajajo.

Omenil sem, da je pomoč otrok ostarelim staršem v nekaterih primerih dvorezen meč, ki sproža pogoste spore. Bolj ko starejši človek hrepeni po neodvisnosti, teže sprejema pomoč, ki je zanj znamenje slabosti. Iz tega občutka pogosto izvira agresija proti sebi in tistemu, ki mu pomaga. Tudi otroci sami večkrat grešijo. Če že pomagajo svojim staršem, potem jim nikoli ne smejo pomagati tako, da jim jemljejo občutek lastne veljave ali da zanje zahtevajo pretirano zahvalo. To ne velja le za denarno pomoč, predvsem velja za pretirano zaščitniško obnašanje do starih. Takšno obnašanje stare ljudi žali, ker jih spreminja v neobgljene »otroke« in jim tudi objektivno jemlje možnosti, da si sami urejajo svoje življenje.

V zadnjem času opažamo bolj pogosto spore zaradi različne izobrazbene stopnje in različnih stališč do pomembnih življenjskih, svetovnonazorovskih in verskih vprašanj. Svet, kakršnega vidijo nekateri starejši, je večših res nekoliko poenostavljen in nekateri otroci se s starši nenehno prepirajo, dokazujejo svoja stališča ali pa se s starši sploh nočejo pogovarjati. V resnici to sploh ni prerokanje za stališča, temveč prikrit boj za prevlado.

Seveda moramo ob teh in drugih konfliktih pomisliti tudi na primere čustvene razdvojenosti otrok do staršev. Nekateri otroci namreč svoje starše zavračajo in hočejo biti drugačni od njih in drugače živeti.

In končno je treba reči, da mnogi mlajši ljudje, posebno še danes, ne znajo biti več prav potrpežljivi, ne znajo se več odrekati v prid drugim ali pa živijo čustveno, osebno in intelektualno zelo prazno. »

Nadaljevanje prihodnjici

Hubert Požarnik, Umetnost staranja, Ljubljana 1981, str. 58—61.

Tomaž pri Ormožu

Ze tisti hip, ko se k Tomažu pripelješ iz savske smeri, je jasno, da si kraj še vedno celi rane po strahovitem poletnem neurju, ko je toča ne le uničila poljščine, vrtove, vinograde itd., temveč temeljito zljuknjala kritino na marsikateri hiši. Zato skladovnice strešne opeke ob hišah, dvoriščih in na večjem prostoru v samem središču naselja niti ne presenečajo preveč. A si hkrati ob pogledu na njihova zapuščena lesena ogrodja in na kakšen mogoče tudi nepotreben kup polomljenega

PO NAŠIH VASEH

Ko se odpraviš k Tomažu pri Ormožu, je to lahko čisto prijeten izlet, če oprežeš le za naravnimi lepotami tukajšnjega sveta in če vidiš le očesu prijazne malenkosti. Z drugo besedo pravimo temu tudi urejenost bivalnega okolja. No, če vidiš samo to, drugo pa, mogoče tisto neprijetno, enostavno odmisliš, potem si s Tomažem lahko čisto zadovoljen. Lep, ljubeč kraj sredi lepe narave! Toda stvari se zasučejo tisti hip, ko se moraš preleviti v sitnega turista s fotoaparatom. Ta pa naj s svojim objektivom opazi tudi tisto, kar lahko prišleku pokvari že prvi vits in cesar domačini zaradi (na)vajenosti niti ne vidijo več.

Pogled na neometano hišo ne moti, škrbina od nekdanjega kamiona pa na križišču cest ne dela nič drugega kot le slab vtis!

ciglova v nemali zadregi, saj stežka presodiš, ali gre za nered med delom ali za onega drugega — po že opravljenem delu, torej za malomarnost. Toda ker med dvema možnima razlagama domala vedno izberem prijetnejšo — tak sem pač po naravi — sem se tudi tokrat raje odločil za prvo varianto, torej za nered med delom; ko bodo končali, bodo za seboj tudi pospravili, tako kot je pač v navadi!

Napotim se od križišča po uličici proti pošti. Vendar na križišču še najprej pogled na levo, v grabo... Ob novo zgrajeni, še neometani hiši, kar sploh ne moti, škrbast ostanek nekdanjega kamiona, kar pa hudo moti! Zakaj le mora biti tam, se vprašaš, ali ga ni mogoče odstraniti kam

Ali bo ta kup smeti ob pokopališču in ob cesti proti Ljutomeru zginil do 1. novembra?

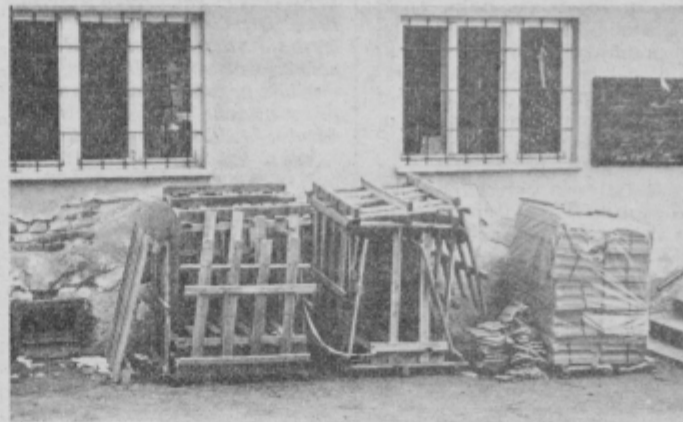

Nesrečna št. 33.

drugam, kjer ne bi bil tako na očeh kot tukaj na vpadnici v naselje. Desno travnatna površina, na njej pa tik ob cesti polivinilasta vrečka, papirčki, raznobarvne vrečice od bonbončkov in pečnega krompirčka. Toda kot nalaš je tisti dan bilo naravnost zoprno vetrovno. In veter... no, saj veste, kako neodgovoren je veter... dvigne in zvrtniči vse od bogve kje, kar ni pritrjeno, pa ne bi takihle papirčkov in vrečic! In ker je vrh vsega še nesramen, ti vse skupaj namesto v koše za smeti enostavno odloži nikamor drugam kot ravno ob rob cestišča, po katerem se šolarji v večjih skupinah vračajo iz šole domov.

Ti nemarnež, ti! No, jutri, ko se bo polegel, da, že jutri bodo učenci pod nadzorstvom svojih

nili skladovnico strešne opeke z nepotrebnim lesenim ogrodjem vred. Z raznih vrat, ki jih, kot kaže, ne odpirajo prepogosto, se mi v obraz zarežijo neokusni plakati, ki vabijo na neke vrste prireditve z magijo. Če bi domačini bili jezni nanje, bi jih že odstranili, si rečem. Po tleh papirčki, odpadlo listje z dreves, nepometeno asfaltno cestišče sredi naselja. Dobim občutek zapuščenosti. A bi delal krivico, če bi obtoževal... saj veste, tisto, da je bilo namreč vetrovno. Ze jutri bo vse v najlepšem redu, se potolažim in se

Opeka bo najbrž še potrebna, opuščeno leseno ogrodje, umazana okna, odpadli omet, opuščena oglasna tabla nesrečne št. 33 pa dajejo kaj slab videz celotnemu naselju.

mimo lepo urejene stavbe (z lepo pobarvano fasado) z Mercatorjevo trgovino sprehodim proti koncu uličice. Ta se namreč tukaj razširi v večji prostor s cerkvijo, župniščem, župnijsko učilnico in nekdanjo osnovno šolo. Skoraj nisem mogel verjeti... kot da bi prišel v povsem drug svet! Svet, ki se od onega na začetku uličice močno razlikuje. Dva svetova, dva kontrasta! Fassade vseh naštetih stavb so tukaj prenovljene in lepo, svetlo pobarvane. Ploščad med župniščem in cerkvijo kot preproga z angleško travico, vmes pa okrasno zimzelena grmičevje in grede s še vedno cvetočimi rožami. Ostrmel in onemel sem od občudovanja. Nikjer papirčkov, nikjer nobenih sneti, pometeno... skratka kot doma v stanovanju. Glej, glej, tu so torej Tomaševčarji začeli ureditev, od tod torej so začeli prenovno in ko prihodnjič spet pridem kot turist, bo že celo tako! Lepo, lepo, ni kaj... torej vendarle vedo, kako je treba in kako naj bi bilo! Ta predel je name deloval neskončno optimistično in hkrati vlival vero v domačine, da sem se tukaj zadržal dlje, kot bi gleda na mojo nalogo bilo potrebno.

Obiskal sem še pokopališče zunaj naselja. Tomaševčarji so si kraj svojega večnega počitka uredili na blagi kopasti vzpetini ob glavni cesti proti Ljutomeru in Ormožu. Prvo, kar pade prišleku v oči, so lepe in umetelno obrezane ciprese. Priznam, da tako pristrizanih doslej še nisem vi-

Predel med župniščem na levi, staro šolo in cerkvijo je najlepše urejeni del Tomaža. Ali bo ščasoma ves tak? Bilo bi lepo!

neke vrste gost drevored. Brez vsakega dvoma so najlepší okras tega mirnega predela. Z grobovi pa je že tako, da so nekateri trajno vzdrževani, več pa je takih, ki to niso. Toda to je že stvar osebne kulture in v to se ne bi spuščal. Verjamem pa, da bo pokopališče na dan vseh svetih lepo urejeno, grobovi sčisti, polni svežega cvetja in gorečih sveč. Celo prepričan sem, da bodo do tega dne izginili zabojniki smeti ob cesti in velik kup odpadkov ob ograji pokopališča, ki je s ceste prav neprijetno videti. Prav tako sem prepričan, da bo do tega dne tudi v naselju tako iz škatljice, kajti niso še zgodilo, da bi naš človek ne uredil svojega bivališča in pospravil njegovo okolico dan pred nedeljo ali praznikom. Dan vseh svetih pa je praznik, mar ne?

Besedilo in foto I. C.

del! Povsod so, kamor se obrneš, ob glavni cesti, ki deli pokopališče na dva dela, pa tvorijo celo

Ciprese, lepo in skrbno pristrizene, so najlepší okras tomaševskega pokopališča.

Klavir za mojstre

Minulo sredo, 23. oktobra, je bilo, ko se je gvardijanu Minoritskega samostana v Ptuj g. Mirku Pihlerju po več kot enoletnem iskanju in nešteti organizacijskih zapletih končno le posrečilo postaviti v nekdanjo meniško jedilnico koncertni klavir.

Po tistem, ko so jo preuredili za večnamensko rabo — za redovniška shajanja, za razne razstave, za seminarje, okrogle mize itd. — so jo namenili še za koncertne dejavnosti. Ze prvi nastopi domačih pevskih zborov, ki so se zaradi akustičnosti dvorane lepo obnesli, so pokazali, da bi bil stalno nameščen klavir tukaj nujno potreben. Po tehtnem premi-

monije in kjer so nanj igrali domala vsi svetovno znani pianisti.

Največ zaslug, da je ta koncertni lepoteč sploh prišel na Ptuj, imajo po besedah g. Pihlerja domačin Maksimilijan Feguš (dirigent mariborske opere in vodja pevskega zbora sv. Viktorina ptujske prošnje), njegov prijatelj predsednik Društva slov. skladateljev in ptujska odvetnica Božena Čačkovič. Denar za nakup tega izredno kvalitetnega instrumenta (5000 DEM v tolaški protivrednosti) so si minoriti v pretežni meri sposodili, nekaj pa so ga prispevali sami. Upajo le, da jim bodo pri vračanju posojila pomagali predvsem v stranki krš-

sleku so se patri odločili za nakup, vendar ne za nakup povsem običajnega klavirja, temveč za koncertnega, ki bo namenjen predvsem solističnim nastopom. Po enoletnem iskanju, kot že omenjeno, so ga našli v Društvu slovenskih skladateljev v Ljubljani. Gre za klavir tvrdke Blüthner iz Leipziga (s popolno angleško tehniko), ki je bil pred tem v dvorani Slovenske filhar-

čanskih demokratov in razni posameznika rovalci. Instrument je torej na svojem mestu. Sedaj bo potrebno dvorano le še akustično izolirati od hrupnega avtomobilskega prometa, ki po mestni vpadnici poteka tako reko tik ob njej in odpravi njen predolgi odmev.

Besedilo in foto: I. C.

Za male in velike, dečke in deklice

Plesna ustvarjalnost (creative dance) je fakultativni predmet v mnogih osnovnih in srednjih šolah ter na večini univerz na zahodu, ker se v razvitih deželah zavedajo visoke korelacije med telesnogibno ozaveščenostjo in človeško ustvarjalnostjo. Metode za razvijanje plesne ustvarjalnosti so sorodne, če že ne kar vzorčne, vsem drugim metodam, ki izgrajujejo ustvarjalno osebnost.

PLESNI STUDIO ART

V Plesnem studiu Art skrbimo predvsem za razvoj plesne ustvarjalnosti v plesnih delavnicah in plesnem vrtecu, za učenje plesne tehnike in plesnih vzorcev (kombinacije) pa so določene posebne ure (sodobna tehnika, baletna tehnika, plesni ritmi). Ker me po telefonu mnogi starši sprašujejo, kakšna je razlika med plesnimi tečajji in delom v našem plesnem studiu, bom poskušala poenostavljeno zapisati nekaj ključnih točk iz našega delovnega programa.

Biba pleše in skaklja... (prizor z letne produkcije v ptujskem gledališču). (Foto: Langerholc.)

Plesne tehnike so poseben trening telesa, kjer prek učenja določenih gibov urimo mišične skupine v gibni kordinaciji in jih z večkratnim ponavljanjem tudi krepimo. Posamezne gibe postopoma povezujemo v gibno-prostorske vzorce (plesne kombinacije) in s tem razvijamo gibni spomin in prostorsko orientacijo. Z učenjem novih in novih kombinacij seveda bogatimo plesni slovar in s tem omogočamo večjo ustvarjalnost in ozaveščenost telesno izraznost.

V razvojnem obdobju otroka in mladega človeka je priporočljivo kombiniranje obeh metod. Zgolj učenje plesnih vzorcev pomeni ponavadi zatrtje ustvarjalnosti oziroma razvijanje shematične nekreativne miselnosti. V

našem Plesnem studiu Art smo pozorni na uravnoteženost ustvarjalnih in tehničnih plesnih vsebin.

Vpisi in spoznavne ure bodo od 4. do 7. novembra v telovadnici osnovne šole Olge Meglič. Zaželeno je telovadna oprema.

PONEDELJEK, 4. 11.:

ob 16.10 Plesni vrtec BIBE (4 in 5 let); vodi Mira Mijačević

TOREK, 5. 11.:

ob 15.30 Plesna delavnica ŽABICE (8, 9 in 10 let); vodi Vanja Meško

SREDA, 6. 11.:

ob 16.10 Plesni vrtec PIKICE (6 in 7 let); vodi Iris Lepšina — Ob 18.30 Plesna delavnica T4 (14 do 17 let); vodi Renata Merc

ČETRTEK, 7. 11.:

ob 17.30 Plesna delavnica REJ (11, 12, in 13 let); vodi Mira Mijačević

V plesnem studiu organiziramo tudi plesno telovadbo za odrasle in urimo mažorete v KLUBU MAŽORET. O tem več v naslednji številki.

DELAVSKA UNIVERZA V SLOVENSKI BISTRICI

Uspešno tudi v prihodnje

Vida Lepoglav že vrsto let uspešno krmari barko Delavske univerze v Slovenski Bistrici. Pričelo se je novo šolsko leto, dela jim ne manjka, le organizirati ga je potrebno. Po naravi optimistka upa, da bodo uspešni tudi v prihodnje.

Kako ste pri vas pričeli novo šolsko leto 1991/92?
Vida Lepoglav: »Dokaj uspešno. Trenutno imamo največ tečajev tujih jezikov, predvsem nemščine, od otroških vrtec naprej. V Slovenski Bistrici, Zgornji Polškavi, Poljčanah in na Pragerskem smo pričeli tečaje za predšolske otroke, na osmih osnovnih šolah tečaje nemškega jezika, na treh izmed njih še angle-

Druge oblike izobraževanja trenutno še ne potekajo, pač pa jih pripravljamo. Večino tečajev, ki trajajo od 50 do 60 ur, planiramo v poznojesenskem času, ko ni več toliko dela na polju. To so v glavnem tečaji za vilničariste, gospodinjski, šiviljski in podobni. Pričeli smo že srednje izobraževanje odraslih; drugi in tretji letnik srednje ekonomske šole in tretji letnik šole za strojne tehni-

Na Delavski univerzi sta redno zaposleni dve delavki, imajo pa več kot 100 zunanjih sodelavcev, ki pripomorejo k temu, da izobraževanje poteka nemoteno.
»Ali bodo kljub stevilnim oblikam izobraževanja preživel?
Vida Lepoglav je povedala, da iščejo nove oblike izobraževanja, grede v podjetja in med ljudi, se z njimi pogovarjajo o potrebah, ki jih imajo kot občani na področju splošnega in kulturnega izobraževanja, v podjetjih pa strokovnega. »Vedno iščemo nove oblike, tudi z zunanjimi institucijami po Sloveniji, v občino pripeljemmo najboljše in upam, da bomo s tem načinom uspešno delovali tudi v prihodnje. Sem optimist.«

Njihova delavska univerza se bo že v jesenskem času preimenovala v ljudsko univerzo, ker je to veliko širši pojem, saj vse oblike izobraževanja in usposabljanja zajemajo večino prebivalstva, od otrok do odraslih. Pojem »delavska« je spekter izobraževanja preveč ožil. V prihodnje se bodo organizirali kot javni zavod.

Vida Topolovec Foto: Samo Brbr

Vida Lepoglav

ščino. Za jezike je trenutno največ zanimanja tudi med odraslimi, letos se prvič pojavlja zanimanje tudi v podjetjih. Kar šest skupin imamo v podjetju Impol, po eno pa pri Kreditni banki v Slovenski Bistrici in tovarni olja. Veliko ljudi, ki bi želeli obiskovati začetne in nadaljevalne tečaje tujih jezikov, se je prijavilo neposredno na delavsko univerzo.

Branka Štimec — nova štatemberška »graščakinja«

Gradovi so estetsko dopolnili vsake pokrajine, sodijo med najstarejše ohranjeno posvetno stavbarstvo in so kulturno-umetniška dediščina nekdanjih časov. Pri ljudeh že od nekdaj vzbujajo skrivnostno zanimanje za vse, kar se je in kar se še dogaja za debelimi zidovi, zato radi prihajajo vanje in tako vsaj za trenutek pozabijo na vsakdanje skrbi. Ni čudno, da so se v slovenjebistriški občini odločili za obnovo dvorca Štatenberg pri Makolah, ki ga je v letih 1720—1740 dal zgraditi grof Franc Dizma Attems. Dvorec sestavljajo štirje trakti, gradbena dela so mojstrovina Italijana Camesinija in čudovita poslikava viteške dvorane vrhunski dosežek baročnega slikarja Joanneskyja.

Vse to je pritegnilo Branko Štimec, pravnik, da je s 1. junijem letošnjega leta zamenjala trinajstletno mirno in eksistenčno varno službo, ki jo je kot vodja splošno-kadrovskega sektorja opravljala v slovenjebistriški tovarni olja, za direktorski stolček v podjetju Štatenberg, ki je v sestavi bistriškega Impola.

Ker si je vedno želela dinamično delo, je iz »uprave« preselila v gostinstvo in turizem. Ni imela pravih izkušenj, zato pa veliko zalogo dobre volje in veselje, ter kar je najvažnejše, glavno na pravem mestu.

Šte nova »graščakinja« na Štatembergu. Kakšna je razlika med lanskim in letošnjim videzom gradu?

Branka Štimec: Trenutno je usposobljen spodnji del, kjer je restavracija, v prvi etaži je muzej, ki je bil urejen že v lanskem letu, na dvorišču imamo manjši galerijski prostor z razstavo slikarja Vaska Četkoviča, letošnje leto smo usposobili manjši razstavi prostor v prvi etaži gradu. Nadaljujemo štatemberška srečanja s kulturo. Prvo je bila razstava skupine Keramika iz Ljubljane v septembru, sedaj gostimo slovenske pisatelje. Do novega

leta se bosta zvrstili vsaj še dve kulturni prireditvi. Konec meseca bo tu prvi štatemberški maraton, prihodnji mesec pa lov na lisico v okolici dvorca.

Letošnje poletje je bilo nekoliko drugačno od lanskega.

Branka Štimec: Res je bilo drugačno, največ zaradi vojne v Sloveniji. V tem času je bil dvorec zaprt, v njem smo imeli teritorialno obrambo in ujetnike z Boča. Ko se je stanje normaliziralo, je bila turistična sezona že okrnjena, kar se je poznalo tudi pri nas. Septembra so se tu vrstili razni pikniki in zabavne prireditve. Med drugim je pri nas potekal izbor za mis Slovenske Bistrice. Lahko bi rekla, da se je poslovanje končno normaliziralo.

Lansko leto je bila narejena dobra zasnova za dokončno ureditev dvorca, ki bi ga vrnilo prihodnosti.

Branka Štimec: V letošnjem letu so bile naložbe ustavljene. V tem času je podjetje Impol ustanovilo družbo z omejeno odgovornostjo Štatenberg. Njen lastnik je 99,6 odstotkov Impol, 0,4 odstotke pa projektantsko podjetje IBIS iz Slovenske Bistrice. Zasnova je ostala takšna, kot je bila zamišljena, vendar se zaradi težkih gospodarskih razmer v letošnjem letu ni nič realiziralo. Če bomo imeli mir in ponovno normalno gospodarsko poslovanje, se bo najbrž tudi na Štatembergu marsikaj uresničilo: ob dvorc

jalna šola, zgraditi bo potrebno teniška igrišča, urediti lokostrelski poligon in še kaj. V samem dvorcu bo potrebno urediti hotelski del, centralno ogrevanje, tu so še razni butiki, kratka vse, kar bi oživilo dvorec.

Branka Štimec

Prižadate si, da bi si v dvorcu podajala roke turizem in kultura. Vam uspeva?

Branka Štimec: V Štatembergu je bil v lanskem letu organiziran ciklus prireditev pod naslovom »Štatemberška srečanja s kulturo«. Programi in izvajalci so bili zelo kvalitetni, manj pa je bilo občinstva. Vzrok vidim v tem, ker Štatenberg na tem področju nima tradicije, dvorec je bil dol-

ga leta zaprt, pa je vse skupaj kljub dobri volji težko izvesti. Lanski abonmajski program smo sklenili v letošnjem avgustu z večerom večno mladih melodij, jenski del pa smo pričeli z razstavo. Prireditve bomo nadaljevali tudi v prihodnje, mogoče v nekoliko spremenjeni obliki, tako da ne bo šlo samo za glasbene izvajalce, temveč tudi za druga področja.

Štatenberg ima svoj klub ljubiteljev. Obstajal je že pred leti, vendar ne pri nas, temveč v Novem Sadu, ker so bili gostje iz tega kraja navdušeni nad dvorcem in njegovo okolico. Kako je s klubom danes?

Branka Štimec: Klub je bil ustanovljen v lanskem letu, pridobili smo precej članov, ki jim je Štatenberg pri srcu. Ustanovljen je na povsem ljubiteljskih osnovah, njegov cilj pa je pomagati Štatembergu, da bi ga čimprej vrnilo prihodnosti. Klub obstaja in deluje. Vabimo vse, ki jih to zanima, da se včlanijo.

Za vlaganje v grad se, ko tuji kapital pri nas varen, zanimajo vlagatelji iz tujine — Švicarji, Nizozemci in celo Korejci. Upamo, da bo nova »graščakinja« imela dovolj živcev in energije, da bo skupaj s sedmimi zaposlenimi uresničila vse, kar je bilo zapisano v razvojnih načrtih, in dodala še kaj po svoje, po žensko. Vida Topolovec

PREJELI SMO

Ljudje skoraj vsakodnevno potrebujemo storitve malih obrtnikov. O velikih ne bom pisal, pač pa o čevljarjih in njihovih cenah.

Znanka je odnesla svoje škornjčke k najbližjemu čevljarju v želji, da obnovi pete. Slučajno ga je vprašala, koliko bo popravilo veljalo, čeprav se je zavedala, da skorajda nihče ne pove rad računa vnaprej. Gospod Pavle ILIČ pa je bil toliko prijazen, da je povedal, da bo zaračunal 150 tolarjev.

Račun je znanka povedala doma. Zdel se nam je znatno previsok, zato smo takoj odšli k čevljarju ter še nepo-

Čevljarji in njihove cene

pravljene škorenjčke dvignili. Z njim nismo želeli razpravljati, zakaj jemljemo čevlje, vendar je ob odhodu iz delavnice dejal: »Kaj ste mislili, da vam jih bom zastonj popravil!«

Odšli smo nekaj korakov naprej ter vstopili v delavnico gospoda Janka Šmida in mu povedali, kaj želimo. Takoj jih je vzel v popravilo ter dejal, da se lahko za dobrih deset minut vrnemo. Ob prevzemu popravljenih škornjev smo vprašali za račun. Dejaj je, da popravilo velja 100 tolarjev. Torej smo za enako delo plačali kar tretjino manj. F. Hövnik

Woodvi vestnik

Občini Ormož in Ptuj

VU ISSN 0042-0778

Leto: XXVIII

31. oktober 1991

Številka: 27

IZVRŠNI SVET SO PTUJ
135. Odrreda o spreminjenih odredbe o pristojbah za obvezne veterinarske sanitarne pregledne in dovoljenja v občini Ptuj

VEŠBINA:

135.

Na podlagi 29. člena Zakona o zdravstvenem varstvu živali (Uradni list SRS, št. 37/85), IV., V. in VI. točke Odluka o pristojbah za zdravstvena spremljanja in potrdila ter o kriterijih za določitev pristojbin za veterinarsko-sanitarne pregledne in dovoljenja (Ur. list SRS, št. 43/85, 46/86, 48/87, 45/88, 12/89, 24/89, 31/89, 34/89, 38/89, 41/89, 2/90, 5/90, 47/90 in 573-16/91) ter 4. člena Odluka o Izvršnem svetu Skupščine občine Ptuj (Uradni vestnik občine Ptuj št. 2/75), je Izvršni svet Skupščine občine Ptuj na 33. seji dne 24/10-1991 sprejel

ODREDBO
o spreminjenih odredbe o pristojbah za obvezne veterinarsko-sanitarne pregledne in dovoljenja v občini Ptuj

1. člen

Pri člen Odrredbe o pristojbah za obvezne veterinarsko-sanitarne pregledne in dovoljenja v občini Ptuj (Ur. vestnik občine Ormož in Ptuj, št. 3/90, 11/90, 33/90 in 20/91) se spreminja tako, da se glasi:

- a) za kamion nad 2 toni ali vagon
- b) za kamion nad 2 toni ali vagon
- c) za kamion dan starih pisancev
- d) za kosovne poslikave
- e) za kopiranje in govoredo od komada
- f) za telec in drobnico od komada
- g) za prašice in trihinocopto od komada
- h) za perutnino staro do 2 meseca od 100 komadov
- i) od kosi od 100 komadov
- j) za izdelajo napornice pri zakolu v sili za naj Klavnic:
- k) za govedo in kopitarje od komada
- l) za telec, drobnico in prašice od komada
- m) za izdelajo napornice v hlevu z nepreverjeno ali sumljivo situacijo, pred odpre-
- n) za perutnino po jati
- o) za perutnino po jati
- p) za perutnino po jati
- q) za perutnino po jati
- r) za perutnino po jati
- s) za perutnino po jati
- t) za perutnino po jati
- u) za perutnino po jati
- v) za perutnino po jati
- w) za perutnino po jati
- x) za perutnino po jati
- y) za perutnino po jati
- z) za perutnino po jati

a) za kamion do 2 toni	280,70	SLT
b) za kamion nad 2 toni ali vagon	481,20	
c) za kamion dan starih pisancev	106,40	
d) za kosovne poslikave	143,30	
e) za kopiranje in govoredo od komada	50,20	
f) za telec in drobnico od komada	50,20	
g) za prašice in trihinocopto od komada	57,90	
h) za perutnino staro do 2 meseca od 100 komadov	57,90	
i) od kosi od 100 komadov	57,90	
j) za izdelajo napornice pri zakolu v sili za naj Klavnic:	57,90	
k) za govedo in kopitarje od komada	34,10	
l) za telec, drobnico in prašice od komada	34,10	
m) za izdelajo napornice v hlevu z nepreverjeno ali sumljivo situacijo, pred odpre-	34,10	
n) za perutnino po jati	34,10	
o) za perutnino po jati	34,10	
p) za perutnino po jati	34,10	
q) za perutnino po jati	34,10	
r) za perutnino po jati	34,10	
s) za perutnino po jati	34,10	
t) za perutnino po jati	34,10	
u) za perutnino po jati	34,10	
v) za perutnino po jati	34,10	
w) za perutnino po jati	34,10	
x) za perutnino po jati	34,10	
y) za perutnino po jati	34,10	
z) za perutnino po jati	34,10	

Uradni vestnik občine Ormož in Ptuj izhaja praviloma enkrat mesečno, in to v četrtek. Naročniki Tednika ga prejmejo brezplačno, naročniki posameznih števil pa le skupaj s Tednikom. Izdajatelj Radio-Tednik Ptuj, Vošnjakova 5. Ureju- je uredniški odbor — odgovornik urednik FRANC POTOČNIK. Sedež uredništva Ptuj, Štolski trg 1/1. Tiska GZP Mariborski tisk, Tržaška 14, Maribor.

Odprto slovensko prvenstvo v množični akrobatiki

Sportna dvorana v Slovenski Bistrici je bila minulo soboto prizorišče prvega odprtega slovenskega državnega prvenstva v množični akrobatiki. Sodelovalo je 224 tekmovalcev, ki so prišli iz številnih šol in društev ter klubov. Tekmovanje je potekalo v osmih kategorijah, ocenjevalo je osem sodnikov, vodja tekmovalnega dela pa je bila predsednica odbora za množični program v športni gimnastiki Slovenije Rika Binder. Gostiteljica prvenstva je bila osnovna šola Pohorski odred Slovenske Bistrice, Organizacija, ki je bila v rokah direktorja bistriške športne dvorane Borisa Juraka, je bila dobra. To so zatrijevali vsi, ki so bili na tekmovalju kot gledalci ali tekmovalci.

Prvo mesto med ekipami, ki vadijo v društvih, je osvojilo Gimnastično društvo Ptuj, pri osnovnih šolah je bila zmagovalna ekipa iz osnovne šole Pohorski odred iz Slovenske Bistrice.

Pri mlajših pionirjih v kategoriji osnovnih šol je zmigala ekipa osnovne šole Brežice, Ladi Kotar iz te šole je bil najboljši med posamezniki v tej kategoriji. Drugo mesto je zasedla ekipa osnovne šole Pohorski odred iz Slovenske Bistrice, med posamezniki se je uvrstil na drugo mesto Gre-

SLOVENSKA BISTRICA

gor Frešer iz te šole. V kategoriji mlajših pionirjev, ki vadijo v društvih, je zmigala ekipa Gimnastičnega društva Ptuj, med najboljšimi posamezniki je bil Mitja Verlak iz Ptuja.

V kategoriji mlajših pionirk, ki vadijo v okviru šol, je zmigala ekipa osnovne šole Pohorski odred iz Slovenske Bistrice, med posameznicami je zmigala Polona Kregar iz Slovenske Bistrice.

Med ekipami mlajših pionirk, ki vadijo v društvih, je zmigala ekipa TVD Partizana iz Most, ekipa Gimnastičnega društva Ptuj se je uvrstila na drugo mesto. Najboljša posameznica v tej kategoriji je bila Polona Emeršič iz Most.

V kategoriji starejših pionirjev, ki vadijo v okviru šol, je zmigala ekipa Osnovne šole Pohorski odred iz Slovenske Bistrice, najboljši posameznik je bil Bogdan Jurak. V kategoriji starejših pionirjev, ki vadijo v društvih, je zmigala ekipa iz TVD Partizana Moste, ekipa Gimnastičnega društva Ptuj se je uvrstila na tretje

mesto. Med posamezniki je bil najboljši Primož Gregorič iz Športnega društva Narodni dom.

V kategoriji starejših pionirk, ki vadijo v okviru šol, je zmigala ekipa osnovne šole Pohorski odred iz Slovenske Bistrice, med posameznicami se je najbolje uvrstila Polona Tramšek iz te šole. Pri starejših pionirkah, ki vadijo v okviru društev, je zmigala ekipa Gimnastičnega društva Ptuj, med najboljšimi posameznicami je bila Vanja Hotko iz Ptuja.

V kategoriji mladincev, ki vadijo v okviru društev, je zmigala ekipa Športnega društva Logatec, med mladinkami, ki vadijo v društvih, pa ekipa TVD Partizan Studenci. V mladinski konkurenci za ženske je zmigala ekipa osnovne šole Pohorski odred, najboljša uvrščena posameznica je bila Klara Tramšek. V kategoriji članov je zmigala ekipa TVD Partizana Studenci, Oto Mesarič iz GID Ptuj pa je v tej kategoriji zasedel enajsto mesto.

Ze med samim tekmovaljem je prišlo do pobude, da bi se ptujski in bistriški tekmovalci srečali večkrat na medobčinskih tekmah, kjer si mladi nabirajo rutino.

Vida Topolovec

ROKOMET

Poraz v Murški Soboti

V petem kolu slovenske superlige so člani Drave gostovali v Murški Soboti, kjer jih je Pomurka iz Bakovcev premagala z 31:26, polčas 14:14. Večji del prvega polčasa so bili Ptujčani boljši nasprotnik in večkrat vodili. V nadaljevanju je bilo do sredine drugega polčasa podobno, nato pa je sodnik Povalej iz Celja z nekaj odločitvami v škodo Drave omogočil sicer dobrim domačinom, da so se odlepili in tekmo dobili. Nekomorne odločitve so tako razburile Ptujčane, da so si ob porazu »prislužili« tudi dva rdeča kartona zaradi ugovaranja. Kljub slabši igri v obrambi bi igralci Drave ob konkretnem sojenju zagotovo iztržili ugodnejši rezultat (sodnik ni priznal regularno doseženega zadetka, dva strela iz sedemmetrov pa je zadržala vratnica). Drava je s štirimi točkami osma, ima tretji napad po učinkovitosti, vendar pa predzadnje obrambo. Naloge prihodnjega dela so tako bolj jasne.

DRAVA: Koštomaj, Žuran, Kramberger, Terbut, Pučko 2, Šimac 3, Vugrinec 1, Ramšak 3, Kelenc, Sagadin 6, Hrupič 10, Pintarič.

Ormožani so v razburilni tekmi v Veliki Nedelji z 22:23 izgubili z Dobovo (Zabavnik 8, Hedžet 6), Velika Nedelja pa v gosteh z 18:23 z Grosupljem (Sok 9).

Prejšnji tork so v Ptujju odigrali turnir za pokalno tekmovalje. V nadaljnje tekmovalje se je uvrstila Drava, ki je Veliko Nedeljo premagala s 16:11, Ormož pa s 24:20.

Članice Drave so v gosteh premagale Velenje.

V prihodnjem kolu (v soboto, 2. novembra) bo Drava gostovala v Slovenj Gradcu, Ormož pa v Radečah. Velika Nedelja se bo v svoji dvorani pomerila s Krogom, članice Drave pa v Ptujju z Lisco.

I. k.

ODBOJKA

Ozon zmagal brez boja

V športni dvorani Center bi morala biti odigrana tekma tretjega kola II. slovenske odbojkarke lige — vzvod med ekipama Ozona in Kamnica. Toda gostujoče ekipe ni bilo ob določeni uri na igrišču, sodnika Derani (Maribor) in Masten (Ptuj) sta odpiskala in tako so igralke Ozona dobile igro brez odigranega srečanja.

V naslednjem kolu bodo igralke Ozona gostovale v Mariboru pri mladi ekipi Branika Palome.

I. Z.

Prilagajanje razmeram

Na seji skupščine Športne zveze občine Ptuj so največ pozornosti namenili spremembam statuta. Te so bile potrebne zaradi uskladitve z zakonom o društvih in za učinkovitejšo delo. Največ polemike je vzbudilo predlagano zmanjšanje števila delegatskih mest. Ob koncu dolge razprave so sklenili, da bo vsaka športna organizacija oziroma društvo, ki je član zveze, še naprej imelo svoje delegatsko mesto, omejili pa so pogoje za veljavno odločanje. V nadaljevanju so sprejeli spremembe pravilnika o razvrstitvi športnih panog in osnovnih športnih organizacij ter osnovah financiranja. Z njimi so zaostri kriterije za uvrščanje med prednostne ali neprednostne, s tem pa želijo spodbuditi še boljše delo. Vsi klubi so bolj ali manj v hudih finančnih zagatah, zato so sprejeli poziv izvršnemu svetu, da v okviru možnosti še dodatno pomaga športnemu področju. V nasprotnem primeru takšne uspešnosti, kot je bila minula leta, več ne bo.

I. k.

Planinski koteček

Jesen je najlepši letni čas tudi za hojo in gibanje na svežem zraku. Visokogorske postojanke so zaprte, zato pa je ostalo planincem nešteto poti niže v dolini. Predlagamo vam, da začnemo jesensko-zimski del s hojo po bližnji okolici. To bo primeren trening za podvig na najvišje vrhove naslednje poletje, da ne poudarjamo prepotrebne treninga za smučarsko sezono.

V nedeljo, 3. novembra, vas vabimo na hojo po ormoški planinski poti na relaciji GOMILA—ORMOŽ. Hoje bo okoli 5 do 6 ur. Izlet je primeren za vse starostne skupine, predvsem pa vabimo starejše planince.

ZBOR udeležencev je na avtobusni postaji ob 7. uri. Odhod avtobusa (rednega) je ob 7.15. Vrnitev je z vlakom iz Ormoža ob 18.30. Oprema naj bo planinska, malo toplejša, primerna za lagodno hojo. Hrana je iz nahrbtnika. Če bo slabo vreme, bo izlet preložen. Vodja izleta je Franc Kodela. Prisrčno vabljeni.

Vika Dabič

RADIO PTUJ

(94,7 MHz — ultrakratki val, stereo; 1485 kHz — srednji val)
CETRTEK, 31. oktobra: 14.00 Uvod. 14.15 Novice, horoskop. 15.00 Obvestila, glasba in EPP. 16.15 Novice. 16.30 Po domače ali čestitke. 17.00 Obvestila, mali oglasi, glasba in EPP. 17.30 Včeraj—danes—jutri, obvestila. 17.55 Uspešnica dneva. 18.00 URICA DOMAČIH.

PETEK, 1. novembra: NI ODDAJE.
SOBOTA, 2. novembra: 14.00 Uvod. 14.15 Novice, horoskop. 15.00 Obvestila, Čestitke poslušalcev. 17.00 Obvestila, mali oglasi, glasba in EPP. 17.30 Včeraj—danes—jutri, obvestila. 17.55 Uspešnica dneva. 18.00 GLASBENE ŽELJE PO TELEFONU.

NEDELJA, 3. novembra: 10.00 ORFEJČEK. 11.00 Tedenski pregled, obvestila, horoskop, glasba in EPP. 11.50 Kmetijska oddaja. 12.00 Domača ustvarjalnost. 13.00 Čestitke poslušalcev, Misli iz biblije.

PONEDELJEK, 4. novembra: 14.00 Uvod. 14.15 Novice, horoskop. 15.00 Obvestila, glasba in EPP. 16.15 Novice. 16.30 Po domače ali čestitke. 17.00 Obvestila, mali oglasi, glasba in EPP. 17.30 Včeraj—danes—jutri, obvestila. 17.55 Uspešnica dneva. 18.00 Mala ptujška kronika, šport, kultura — vmes glasba po izboru Draga Skoka.

TOREK, 5. novembra: 14.00 Uvod. 14.15 Novice, horoskop. 15.00 Obvestila, glasba in EPP. 16.15 Novice. 16.30 Po domače ali čestitke. 17.00 Obvestila, mali oglasi, glasba in EPP. 17.30 Včeraj—danes—jutri, obvestila. 17.55 Uspešnica dneva. 18.00 V ŽIVO.

SREDA, 6. novembra: 14.00 Uvod. 14.15 Novice, horoskop. 15.00 Obvestila, glasba in EPP. 16.15 Novice. 16.30 Po domače ali čestitke. 17.00 Obvestila, mali oglasi, glasba in EPP. 17.30 Včeraj—danes—jutri, obvestila. 17.55 Uspešnica dneva. 18.00 O NOVI STANOVANJSKI ZAKONODAJI.

MALI OGLASI NA RADIU PTUJ! Vsak dan med 17. in 18. uro, v petek od 18.00 do 19.00 v živo! Pokličite 771-226 ali 771-223!

V NEDELJO OB 10. URI NA RADIU PTUJ

Orfejček

Dobili smo zmagovalce Orfejčkovih stopničk za oktober. To je ansambel Ekart z zmagovalno festivalsko vižo Dopustnik Jože. Čestitamo! Na drugem mestu so Bratje iz Oplotnice z Najinimi spomini, na tretjem pa skladba Hrepenenje ansambla Slovenija. Na zaključno prireditve se je torej uvrstil ansambel Ekart, v novembru pa bosta »ponavljala« ansambla Marelja in Stajerskih sedem.

PREDLOGI ZA ORFEJČKOVE STOPNIČKE (november):
 POLKA ZA MLADE — Stajerskih sedem
 CVET MLADOSTI — Marelja
 SINKO MOJ — Anton Iskra
 ZA MIR NA SVETU — Franci Zeme
 POZDRAVLJEN DOMA — Mariborski kvintet
 STARI PTUJ — Ptujski instrumentalni kvintet
 PLANIKA — Nagelj
 OB TRGATVI — Brane Klavžar
 BOJ SE MEDUZE — Spomin
 MARTINOVANJE — Slovenija
 NA TRŠKO GORO — Fantje z vseh vetrov
 LEPA SO JUTRA — Toni Verderber
 Nagradi pokrovitelja prejšnje oddaje (Emona Merkur Ptuj) prejmeta: Nada Trafela, Spodnje Gruškovje 4, in Marija Meško, Ulica Borisa Kraigherja 18, Kidričevo.

Glasovnice pošiljajte na naslov: Radio — Tednik, Raičeva 6, 62250 Ptuj — Za Orfejčkove stopničke.

GLASOVNICA:

ORFEJČKOVE
 stopničke.

Glasujem za skladbo: _____

Kot gosta predlagam: _____

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Mednarodni nastopi

V nedeljo je bil v Bolzanu mednarodni turnir mladih judoistov iz osmih držav. Med 365 nastopajočimi sta bila tudi Gorišničana Petek in Marin, člana državne reprezentance Slovenije. V svojih kategorijah sta zmigala, še dve zmagi pa sta za mlado državo prispevala Vučina iz Impola in Pečovar iz Slovenj Gradca. Med reprezentancami je zmigala Bavarska pred Slovenijo in Madžarsko.

Članska državna reprezentanca pa bo 9. novembra sodelovala na odprtem prvenstvu Nemčije. V njej bosta tudi člana JK Drava Filip Leščak in Andrej Murko.

I. k.

KEGLJANJE

Ptujčani v drugi ligi

Z osamosvojitvijo Slovenije je prišlo do reorganizacije tudi v kegljaškem športu. Kegljači Drave Ptuj so razporejeni v drugi kakovostni razred druge slovenske lige — vzhodna skupina, ki obsega vse mariborsko regijo. V tej konkurenci bodo tekmovali z naslednjimi moštvi: Konstruktor II., Lokomotiva, Krilato kolo, Impol, Branik, MTT, Invalid, Radenska in Ruše. Konkurenca je kakovostna, vendar Ptujčani upajo, da se bodo uvrstili v sredino lestvice. Tekmovali bodo Arnuš, Čuš, Špehonja, Planjšek, Colnarič, Šeruga, Seidl in Premzl. Na vseh tekmah bodo gostovali. Kot vemo, je ptujsko kegljišče dvostrano, kriteriji tekmovalja pa zahtevajo kegljišče s štirimi stezami. Keglja po šest kegljačev po dvesto lučajeve mešano. O startu kegljačev Drave v konkurenci druge lige (tekmovalje se prične v soboto v Mariboru) bomo v Tedniku poročali.

Kegljanje ima v Ptujju dolgo in bogato tradicijo. Ker je za ta šport veliko zanimanja, upravni odbor načrtuje organizacijo šolanja za mladino. To bo prva kegljaška mladinska šola v Ptujju.

S. Vičar

ČLANI ŠD JURŠINCI SE PRIPRAVLJAJO NA ZIMO

Gradijo smučarsko skakalnico

Jesen se nagiba v zimo in v zraku je menda že čutiti vonj po snegu. Tako vsaj trdijo ljubitelji zimskih športov, med katere nedvomno sodijo člani športnega društva v Juršincih, ki združujejo poleg nogometašev in šahistov tudi sekcijo smučarskih skakalcev. Vsi skupaj pa dokaj složno že nekaj let gradijo in dograjujejo novo 45-metrsko skakalnico na severnem pobočju Štampoha v neposredni bližini Juršincev. Novi objekt, za katerega sta jim izdelala načrte Oto Giacomelli, nekdanji znani smučarski skakalec in športni novinar iz Ljubljane, in inženir Alojz Jevšenak iz Velenja, je zdaj v sklepnih fazi graditve in pričakujejo, da ga bodo s prvimi uradnimi skoki krstili še v tej zimi. Skakalnico gradijo z udarniškim delom svojih članov in učencev domače osnovne šole Juršinci, dobrodošli pa so jim tudi prispevki podjetij in obrtnikov.

Zelo živahno je bilo na skakalnici sredi preteklega tedna, ko je bilo na delu več kot 30 učencev sedmega in osmega razreda. Pele so motike in lopate, da bi bila

skakalnica nared do prvega večjega snega. Precej dela in denarja bo še potrebnega, zlasti lesa, da bi lahko pokrili kovinski naletni stolp, ki je bil včasih na ska-

Učenci OŠ Juršinci in člani športnega društva med urejanjem svoje smučarske skakalnice.

(Foto: JOS)

NOGOMET

Uspeh mladih

Nogometna zveza Slovenije organizira državno prvenstvo pionirjev in kadetov na področju medobčinskih nogometnih zvez občin Slovenije. V tretjem kolu tega tekmovalja je selekcija ptujške MNZ igrala v Lendavi z ekipama MNZ Murske Sobotice. Pionirji MNZ Ptuj so izgubili proti domači selekciji tesno z 1:0, kadeti pa so z domačo selekcijo odigrali srečanje 4:4. Zadetke za ptujško selekcijo so dali: Marko Kmetec 2, Sep Bastja 1, Berjak Bastja 1. Obe selekciji imata možnost, da bosta igrali s selekcijami iz zahodne skupine za 3. mesto v Sloveniji.

Mlajše selekcije torej obetajo boljše bodočnost nogometa na področju Medobčinske nogometne zveze Ptuj.

I. Z.

Uspeh plesalcev Plesne šole Fredi

V nedeljo, 27. oktobra, je bilo v mariborski športni dvorani TABOR I. tekmovalje za pokal Slovenije v kombinaciji standardnih in latinskoameriških plesov. Sodelovalo je več kot 70 plesnih parov iz vse Slovenije, od tega trije pari iz Plesne šole Fredi Ptuj.

V pionirski konkurenci je tekmovalo 15 parov, med katerimi je ptujski par Jernej Slejko in Hermina Žuran zasedel 5. mesto. Zmagal je par iz Nove Gorice Gregor Rebula in Jasna Lazar.

V kategoriji mlajših mladincev je tekmovalo 41 parov, med njimi sta zmigala Ptujčana Goran Turnšek in Andreja Trop ter zasedla 4. mesto. 1. mesto je zasedel Urban Šegedin s plesalko Patricijo Rot iz PK Urška Ljubljana.

Tudi v mladinski konkurenci smo imeli Ptujčani predstavnika Plesne šole Fredi, Boruta Žurana in Heleno Težak. Med 16 pari sta zasedla 7. mesto ter za las zgrešila finalno tekmovalje. V tej kategoriji sta zmigala Gregor Berlak in Nataša Ževart iz PK Urška Ljubljana.

Rezultati ptujskih plesalcev na tem tekmovalju so spet pokazali, da Plesna šola Fredi in njeni športni plesalci dobro delajo in da lahko od njih pričakujemo v bodoče še boljše rezultate. Ze 14. decembra bo v Ljubljani državno prvenstvo v standardnih plesih, kjer pričakujejo še boljše rezultate.

6. novembra si lahko na 1. mreži TV Slovenija ogledate posnetek s prvega pokala Slovenije.

V jeruzalemskih goricah del pridelka pobrala narava

Trgatev v ormoško-ljutomerskih goricah gre h koncu. Minulo nedeljo so potrgali grozdje še zadnji zasebni vinogradniki, ki so želeli kvalitetnejši pridelek. Ostalo je tu in tam še nekaj parcel, ki so jih namenili za pozne trgatev in druga predikatna vina. Normalno trgatev so v teh dneh sklenili tudi v vinogradih podjetja Jeruzalem — Vinogradništvo.

Matija Kociper, dipl. ing. agronomije, direktor podjetja Vinogradništvo, je povedal, da je letos spočetka dobro kazalo na količinsko in kakovostno dobro vinsko letino, vendar je narava naredila svoje. »Ujme so se vrstile druga za drugo. Predvsem toča je naredila veliko škodo, saj so nekateri nasadi dobesedno uničeni.

teh dneh, so sprva kazale slabo, vendar so v Vinogradništvu zadovoljni z njihovo količino in kakovostjo.

Letošnja slaba vinska letina se pozna tudi na pridelkih zasebnih vinogradnikov, ki so letos pričakovali več. Tudi zadruga je načrtovala večji odkup, vendar se je ta približala lanskemu.

Odkup je letos kljub slabši letini tekkel razmeroma dobro.

Letniku 1991 je za lanskim zaostajal že v času vegetacije. Trgatev je bila letos v veliki meri odvisna od odločitve vinogradnikov in zdravstvenega stanja grozdja. Če je bilo mogoče trgati nekoliko pozneje, se je vpliv toče nekoliko omilil in grozdje je bilo kvalitetno. Seveda bomo imeli letos del vina, ki bo nekoliko slabše kvalitete,« je ugotavljal Matija Kociper. Tudi letos so namenili nekaj boljših parcel za pozne trgatev in druga predikatna vina, po katerih je ormoška klet znana. Ne sicer toliko kot v prejšnjih letih, gotovo pa dovolj, da se bodo ljubitelji ormoških vin spominjali letnika 1991.

Pozne sorte, ki so jih potrgali v

Ceno grozdja, ki so jo v poslovni skupnosti za vinogradništvo določili na osnovi nemške marke, so pri Kmetijski zadrugi Ormož razdelili na pet kakovostnih razredov. Tako se cene za posamezne sorte grozdja gibljejo med 14 in 91 tolarjev za kilogram, odvisno od količine sladkorja. Kilogram laškega rizlinga, ki spada v četrto kakovostno skupino, z nad 17,1 odstotka sladkorja velja 31 tolarjev.

Če bo na voljo bančni denar, bodo ob koncu trgatev lahko kmetom izplačali več kot 40 odstotkov akontacijske cene. Ali je ta dokončna ali ne, pa je odvisno tudi od drugih dejavnikov.

Vida Topolovec

ORMOŽ

Trg med cerkvijo in pošto

Deli Ormoža bi bili lepi, če bi bili urejeni. Poglejte trg med župno cerkvijo sv. Jakoba in novo ormoško pošto, stanovanjskim blokom v Skolibrovi in Polakovo hišo: v sredini stoji Marijin kip, otroci, ki stanujejo v bližnjih blokih, pa so se že tudi navadili na cvetlična korita in rož več ne uničujejo.

Takšnih zaokroženih malih trgov, ki bi polepšali videz mesta, bi

Urejeni trg — prijeten za domačine in tujce, ki pridejo v Ormož. (Foto VT)

lahko bilo še več, vendar so bili v preteklosti predmet merjenja moči med posamezniki.

VT

Javno martinovanje prihodnjo soboto

Turistično društvo Ormož organizira že petič javno martinovanje na ormoških ulicah v soboto, 9. novembra. S to turistično prireditvijo želijo popestriti ponudbo in mrtvilo, ki sicer tudi na tem področju vlada v Ormožu.

Prireditev naj bi zajela čim več udeležencev, predvsem družbene in zasebne gostince, trgovce, turistične delavce, kulturnike in aktivne kmečkih žensk.

Mesto bi ta dan moralo zaživeti na nevsakdanji, predvsem pa veseli način. Ta dan naj bi bilo, kot je že navada na martinovo soboto, polno domačih dobrot, pristnih, ki sodijo v ta letni čas in pokrajino, bogato z vinogradi in dobrim vinom. Potrudile se bodo kmečke ženske in pripravile v prostorih starega dela ormoškega hotela razstavo domačih dobrot; ne bodo pozabile na pogače, ki so jih obiskovalci vsako leto radi kupili.

Prireditve bodo sklenili s tradicionalnim krstom mošta, ki je za te kraje obvezen.

VT

Ko se zaljubiš v trto . . .

Ne hod' naprej prijatelj moj, pri vinski kaplji tu postoj. Najlepsi lek za bol srca je kup'ca vinca sladkega!

Če boste v Mali Nedelji vprašali, kdo izmed njihovih vinogradnikov v Moravskem Vrhu uživa ugled najboljšega domačega kletarja, bodo vsi, brez izjeme, imenovali Kūžnarjevega Južeka. In ne brez razloga, saj ga domala ni tam okoli, ki ne bi vedel, da je Južek za svojo žlahtno kapljico, odkar se udeležuje ocenjevanja vin v Podgorcih, prejel že štiri odličja iz plemenitih kovin. Dve zlati in dve srebrni! Temu se skoraj ne gre čuditi, če veš, da Južeku pomeni gorica vse. V njej je od jutra do večera . . . od spomladanske kope do jesenske bratve. Boža njegove trse, ko se odenejo v prvo zelenje, nežno jo pogleduje, ko cvete, z očmi tehta in ljubkuje dozorevaajoče grozdje . . . Z gorico se pogovarja, zanjo živi in ona zanj, ko mu jeseni napolni sode. Če je treba, v vrhu tudi prespi nekaj noči zapored. Včasih kar ves teden, pa čeprav so vmes sobota, nedelja ali praznik. Gorici je potreben tudi na Gospodov dan!

»Letos pa bo, letos!« je dejal, ko je na vrhu stopil iz vinograda in se po ravni travnati površini napolnil proti meni. »Lepo kaže, da je kaj, in če ne bo huđega izpod neba, se ga bo v sode nacurijalo do vrha!«. In pri tem se mu je obraz razlezel v tisti zanj tolikanj značilni nasmeh — pol domačnosti in dobrodušnosti, s katerim si na mah pridobi vsakega tujca. Ustopil se je predme s svojo čokato in nabito postavo, ne prevelik in ne premajhen. Kljub letom je Južek, ki se sicer piše Jože Kosi, še vedno nenavadno močnega telesa in duha. Je družaben in odprt ljudem kot doma, vsak, ki sta mu vinograd in vino smisel življenja. Ko sem povedal, čemu sem ga obiskal, mu je obraz najprej spreletelo presenečenje, nato pa zopet nasmeh.

»A tako!« je dejal na kratko. »O meni pa res ni kaj zanimivega pisati!«

Vstopila sva v hišico, kakešne so običajno ob vinogradih. Ponekod jim pravijo zidance, ponekod vrh. Najprej majhna kuhinjičica, nato sobica z nekaj kosi obveznega pohištva. Sedla sva za težko kmečko mizo. Skozi odprto okence je vdiral avgustovska sopara in na gorico, ki je žehnela v sončni pripeki, se je zgrinjal opoldanski mir. Južek je sklenil roke pred obrazom in se zamislil. Kje naj začne svojo pripoved? Z rojstvom, s šolo, z mladeništvom ali z obdobjem svoje moške zrelosti? Iz zadrege sem ga rešil z vprašanjem po domačem priimku. . . . Od kod Kūžnarov?

Pri hiši v Kuršincih, kjer je 1928. zagledal luč sveta, so se že v prejšnjem stoletju ukvarjali s kožami. Odkupovali so jih od kmetovalcev, jih strojili in predelovali v usnje — največ podplatno, pa tudi tisto vrhnje. Zato so jim domačini rekli »pri Kožarjevih« ali v narečju »pri Kūžnarjevih«. Obrt, ki je pri njih prehajala iz roda v rod, je bila še kar donosna, dokler je Nemci, ko so le-

PRI JOŽETU KOSIJU

ta 1941 okupirali našo deželo, enostavno niso prepovedali. Kasnejše oblasti, po osvoboditvi, pa je tudi niso več dovoljevale, tako da se je sčasoma popolnoma izgubila s kmečkih domačij. Pri Kosovih v Kuršincih pa je kot spomin nanjo ostal le domači priimek, ki je še danes v splošni rabi.

Osnovno šolo je Južek končal pri Mali Nedelji. 1939. leta je nadaljeval na meščanski šoli v Ljutomeru, potem pa naj bi doma prevzel usnjarstvo. Toda zasukalo se je drugače. V Ljutomeru se ni počutil nič kaj domačega in tudi s šolo ni bil preveč zadovoljen. Kar čutil je, kako hitro mu uspehi polzijo iz rok. Iz te moke že ne bo kruha, je sprevidel, in se leta 1943 raje odločil za uk . . . kakršenkoli že, mogoče tudi za usnjarstvo, čeprav obrti niso več imeli. Toda nemške oblasti mu tega niso dovolile, ker je bilo doma preveč zemlje in kmetij, ki niso sme kar tako propasti. Prevzeti jo mora, ko pride čas. Na hitro se je odločil za kmetijsko šolo v Radečah pri Zidanem mostu, od

tudi zaposlil. Toda ko je sodišče končno ugotovilo, da je bila nacionalizacija krivična, in ko so mu končno dovolili odkupiti vse odvzeto v Moravskem Vrhu, je službo pustil in se posvetil le vinogradu.

Leta 1975 je bilo, se spominja, ko so konec jeseni začeli rigoliranje. Pa ne s stroji . . . kje vraga! . . . peš in »na roke«. Trije močni »ruckerji« so bili potrebni, »dedji« so takrat imeli čas in gorica je bila zrigolana. Spomladi so pričeli že saditi, od zore do mraka, dokler ni bilo v zemlji vseh 3800 trsov laškega rizlinga in nekaj šipona. Vzgoja naj bo žična, pripravljena za morebitno kasnejšo strojno obdelavo, kajti sedajle, na začetku svojega vinogradništva, je Južek o strojih lahko le sanjal. Pa je sčasoma prišlo tudi to, ko je začela gorica roditi in vračati vloženo. Danes ima traktor z vsemi priklopi, kupil si je mulčer in nazadnje še nahrbtno kosilnico za košnje okoli trsa.

Pri tem kaj rad poudari, da ni dobil niti fیکا posojila in da je to vse kupil »od gorice«. Vse de-

vhod v klet venomer nadležno zasipaval, saj je vrezan v vrhno debelo plast pravcatega peska (tukaj na višini okoli 350 m!), ga je domači zidar še pred vojno zacementiral v škarpo. V še svežo steno pa je z lepo pisavo zapisal:

Zaškrtalo in zacivilo je, ko je Južek odprl z železno pločevino obita vrata v predprostor. Naslednja so naju pripeljala v klet . . . velbano in črno od plesni po zidovih. Objel naju je prijeten hlad. Gantarji levo desno in ob najdaljši steni . . . sod pri sodu . . . vse lepo urejeno, vendar do mere, ki je sproščeno domačnost še poudarjala. Južek je odprl buteljko iz arhiva svojega vina, ker je tisto v sodu »že bolj najgastov«. V kozarcih se je lepo zaiskrila bistrina v rumenozeleni barvi. Omamno je zadišalo. Srebrnila sva, ga povaljala po ustih in neskončno užívala v bogastvu njegove skladne polnosti; pri tem pa sva se pomenljivo spogledovala in si zadovoljno prikimala. Pila sva laški rizling, za moj okus enega najboljših iz domače kleti. Še požirek in Južek je spet lahko pripovedoval.

Že od vsega začetka je kletaril tako kot so ga učili v šoli in kot

koder pa so jih tik pred osvoboditvijo poslali na prakso h Kapele v Slovenskih goricah. In tu se je prvič v življenju srečal s pravim vinogradništvom in kletarstvom. Kar prevzelo ga je in še tisti hip je začutil, da bo vinograd poslej njegova usoda. Po osvoboditvi pa je že bilo tako, da se je novim oblastem med drugimi tudi kūžnarjevina zdela odločno prevelika ter so jo ročno zmanjšali za vinograd in zidnico v Moravskem Vrhu. Ostala jim je le manjša gorica, ki pa jo je Južek kljub odročnosti vestno obdeloval. Žal ga ni mogla prehraniti, zato se je »nekaj malega«

la sam. Tudi rezal je dolga leta sam, sedaj pa mu že prihajajo pomagat sosedje, on pa jim vrača uslugo za uslugo.

Z globokim vzdihom je Južek prenehal pripovedovati, se skozi očala zazrl vame in prekrizal roki na mizo. Zdržema je govoril debelo uro ter na dolgo in široko meril svojo preteklost z leti in desetletji.

»Aaa . . .!« je zategnil in odločno pristavil, »zdaj pa greva v klet. Ustava imam preveč suha!«

Sunkovito in gibčno kot mladenič se je dvignil izza mize in že je imel v roki velik ključ, ki ga je pograbil kdove kje. In sva šla, iz zidanice najprej po stopnicah navzdol, nato pa nekaj metrov čez travnato površino do blagodejne sence v skupini dreves. Ozrl sem se okoli sebe, kakor daleč je neslo oko, želeč si napolniti dušo z lepoto tukajšnjega sveta. To ni le kraj, kjer se hribi razlívajo v dolino z njivami in pašniki in kjer se te na drugi strani spet poženo nazaj v blage strmine z gozdovi in vinogradi. To je danes oaza zdrave in še vedno neomadeževane narave. Industrija po tem dragulju slovenske dežele doslej še ni stegnila svojih umazanih rok. Še vedno je vse tako, kot je bilo nekoč: lepo in usklajeno. Čist zrak, mir, skoraj gluha tišina in zemlja — dobra mati, so tukaj kot zdravilo iz žlahtnih rož. Čudovit je tukajšnji svet in pogled čez njegove vinograde ter igrive vrhove, ki se v daljavi zglobljajo v meglici dneva, navdaja s čustvom neskončne prostosti. Preprosto si zaželiš, da bi tukaj ostal in tukaj živel, daleč na robu ponorelega sveta.

Ustavela sva se pred majhno, z drevjem poraslo vzpetnico, ki v svojih nedrjih varuje v zemljo in skalo vklesano klet. Kūžnarjevi so si jo tukaj izkopali leta 1812, nanjo pa še postavili mahno, cimprano in s slamo krito hiško, ki pa je ni več. Lani so jo — vso majavo — podrli. Ker pa se je

je videl na Kapeli. Zadnja leta pa se je oskrbel še s celo goro knjig o vinogradništvu in kletarjenju, od katerih se najbolj drži Skazove o ljubiteljskem kletarjenju. Ta mu je, kot pravi, vodnik skozi klet, njeni napotki pa zakon. Za Podgorce in tamkajšnje vsakoletno strokovno ocenjevanje vin domačih kletarjev pa je zvedel iz časopisov in radia, vendar je skromno menil, da s svojimi vzorci za tamkajšnje družino še ni dovolj zrel. A so ga k sodelovanju vendarle prepovorili, pri čemer je imel še največ zaslug predsednik malonedeljskega kulturnega društva in hkrati poštar Branko Klemenčič. Pred dvema letoma je bilo, ko je v Podgorce prvič poslal vzorce svojega laškega rizlinga . . . bolj za šalo kot zares. In potem ni mogel verjeti, da je dobil zlato odličje. Svoje prvo zlato . . . Skoraj po otročje se ga je razveselil in miniti je moralo kar nekaj časa, da je to sploh dojel. Od takrat je v Podgorcih »reden gost« s svojimi vzorci. Dolej je prejel že dve zlati odličji za sortna vina (laški rizling, šipon) in dve srebrni za mešano vino. Pravi, da je to zanj veliko priznanje, hkrati pa tudi velika olajšava pri prodaji. Odkar kupcu poleg analitične ocene lahko pokaže še tisto iz Podgorcev, pri prodaji nima več težav. In sedaj se Južek še bolj trudi, saj se dobro zaveda, da vino dozori dvakrat: najprej v vinogradu, nato še v sodih. In tako kot vedno je tudi letos bral poslednji . . . celih štirinajst dni kasneje kot po sedanjih vrhah. Če se mu bo to obrestovalo — a o tem ne gre dvomiti — bo pokazalo naslednje ocenjevanje. Bo tudi za letošnji letnik zlato?

Ko sva se poslavljala, se je dan že nagibal k večeru, a sva to opazila šele, ko sva stopila iz kleti. Ob dobrem vinu, ko se misli kar same porajajo in beseda kar sama steče, postane čas nepomembna vrednota.

Besedilo in foto: I. C.

V Ormožu napeljava omrežja kableske televizije

Več kot 300 naročnikov na omrežje kableske televizije v Ormožu se že veseli širšega informacijskega okna v svet. V teh dneh izvajalec del KTV Prlekija iz Ljutomerja že opravlja v mestu in primestnih naseljih prve zemeljske izkope za polaganje kablov. Investitor so krajin oziroma krajevna skupnost Ormož. Upati je, da bodo Ormožani lahko ob novem letu preko kableske televizije iskali nove, zanimive programe.

VT

Prva zemeljska dela. (Foto: VT)

BELA ŠTORKLJA (CICONIA CICONIA)

Nas bo zapustila?

V marsikateri vasi so bile štorke nekaj posebej običajne. Živele so ob ljudeh, ti so jih tuhtam opazili, one pa so plette svoja gnezda, se veličastno sprehajale po travnikih in močvirjih, hranile svoje mladiče... odhajale in znova prihajale. Morda navadni ljudje sploh nismo opazili, da jih je vsako leto manj, da za njimi ostajajo prazna gnezda... Podatki ljudi, ki se z opazovanjem in preučevanjem ptic in posebej štorke ukvarjajo, pa govorijo o zaskrbljujočem zmanjšanju jate štorke na območju ptujske občine.

KAJ SO DOGNALI ORNITOLOGI?

	1965	1979	1989	1991
Število zasedenih gnezd	13(146)	13(168)	16	14
Gnezda z znanim številom mladičev	10(134)	7(99)	14	14
Število izvaljenih mladičev	33(411)	17(279)	39	31
Število doraslih mladičev	32(370)	16(212)	35	28
Indeks uspešnosti doraščanja	96(90)	94(76)	89,7	90
Povp. št. izvalj. mladičev na gnezdo	3,3(3)	2,4(2,8)	2,6	2,2
Povp. št. dora. mladičev na gnezdo	3,2(2,7)	2,2(2,1)	2	2

Podatki v oklepaju veljajo za Slovenijo

Borut Štumberger se je med vsemi ptujskimi ornitologi najtemeljiteje posvetil proučevanju bele štorke. Že nekaj let zbira podatke o gnezdiščih in dogajanjih v posameznih gnezdiščih Dravskega in Ptujkega polja, Slovenskih gor in Haloz. Podatki, zbrani z opazovanjem, pričajo o ekološki potenci gnezdišč in posameznih gnezd. Za oceno dogajanj v gnezdiščih morajo ornitologi popisati gnezdišča, ugotoviti naseljenost posameznih gnezd, povprašati domačine o poskusih gnezditve in o zgodovini posameznih gnezd. Ugotoviti morajo, katere podlage štorke izbirajo za gnezdišča, koliko imajo posameznih pari mladičev in koliko jih doraste. Vse te podatke potem primerjajo in dobijo ustrezno sliko, kaj se pravzaprav s štorčkami dogaja.

Med najzanimivejšimi dognanji opazovanj belih štorke sodijo naslednja:

● Trenutno je 14 zasedenih gnezd, pri popisih iz leta 1965 in iz leta 1979 jih je bilo trinajst, leta 1989 kar 16.

● Lani in letos so štorke brez uspeha poskusile gnezdit v Cirkovcah, Pongraha, Mihovcih,

Vidmu pri Ptuj, Dornavi in Brstju pri Ptuj.

● Letos so štorke gnezdile v Halozah v enem, na Ptujkem polju v štirih, v Slovenskih gorah v dveh in na Dravskem polju v sedmih gnezdiščih.

● Letos so štorke opustile 4 gnezda, največ v Vidmu in Cir-

GNEZDITVENO STANJE BELE ŠTORKLJE V OBČINI PTUJ V LETU 1991

Zasedenost gnezda	Namestitvev gnezda	št. izvalj. mladičev	št. dora. mladičev	starost gnezda
1. Zg. Hajdina	betonski drog	3	2	20
2. Lovrenc	električni drog	2	2	9
3. Šikole	električni drog	2	3	10
4. Šikole	električni drog	2	2	1
5. Breg	električni drog	2	2	3
6. Lancova vas	dimnik	3	1	32
7. Sela	dimnik	3	3	17
8. Apače	električni drog	3	3	3
9. Muretinci	električni drog	2	2	3
10. Gorišnica	akacijski drog	1	1	18
11. Dornava	dimnik	2	2	72
12. Markovci	dimnik	2	2	14
13. Sp. Velovlek	dimnik	1	1	17
14. Sp. Velovlek	električni drog	2	2	1
14	drogovi 9 dimniki 5	31	28	220

● Letos se je v gnezdiščih izleglo 31 mladičev, doraslo pa jih je 28. Ptujka jata je letos imela skupno 56 ptic.

SKRB VZBUJAJOČI PODATKI

Borut Štumberger in člani njegove raziskovalne skupine na ekološkem taboru Drava so letos zbrali zaskrbljujoče podatke. Število gnezd se je zmanjšalo za dve, povprečno število izvaljenih mladičev in doraslih mladičev pa se je drastično zmanjšalo. Leta 1989 je ptujka jata štela 70 ptic, letos le še 56.

Nestanovitnost gnezditve bele štorke je velika predvsem na Dravskem polju. Poznavalci pripisujejo ta pojav melioracijskim posegom. Ocenjujejo, da je po obsežnih melioracijah v okolici Pragerskega prišlo do prave katastrofe. Štorke na osi med Stražgonjco in Vidmom so opustile kar 8 gnezd, kar pomeni polovico gnezditvene populacije. Med poznavalci se je za ta del pokrajine uveljavilo ime »izgonjska pokrajina«. Tudi letošnji podatki to dogajanje potrjujejo, saj so štorke na tem območju opustile še dve gnezdi in je zmanjšanje populacije kar 60-odstotno.

Štorke prihajajo in odhajajo, vsako leto pa najdejo svoj dom nekoliko spremenjen. Znova in znova izginjajo močvirni travniki, vse manj je rečnih meandrov in vse več onesaženih kanalov, kjer so bili bistri potoki. Nič dobrega si ne morejo misliti o nas — ptice, ki pri Slovencih pomenijo simbol rodnosti.

Darja Lukman

Dornavski grad — najstarejše štorčljino domovanje v ptujski občini. (JB)

kovcah, na novo so gnezdile v Šikolah in Velovleku.

● Kar 64,3 odstotke štorke gnezdi na drogovi, ostale na dimnikih. Kaže, da so domačini uspešno prestavili gnezda z dimnikov na drogeve. Štorke brez izjeme zasedajo A drogeve in se ne naselijo na umetno postavljenih podstavkih.

● Najstarejše gnezdo je na grajskem dimniku v Dornavi. Na dimniku v Lancovi vasi je štorčka že 32 let, skupna starost vseh popisanih gnezd je 220 let, povprečna starost pa 15,3 leta. Opaziti je mogoče tudi, da je gnezd na vzhodu občine več, pa tudi gnezda so redneje zasedena.

J. Bračić

V Vidmu domača pekarna

Pod poštnim poslopjem, ki ga je v Vidmu kot prizidek gasilskemu domu uredila krajevna skupnost, je v soboto Marta Milošič odprla prvo zasebno pekarno v ptujski občini. Tako je začel prvi od projektov, sofinanciran iz občinskega razvojnega sklada. Gre za precejšnjo naložbo, saj je nova pekarna veljala kar 2,4 milijona tolarjev.

Zmogljivost pekarne je osemdeset kilogramov kruha v eni peki. Kruh se peče v klasični peči, kar je dandanes že redkost. Do pekarnice je prišlo po spletu naključij: Jože Milošič je že 20 let obrtnik. V svoji elektrostroki je že pred leti izumil peč, ki greje in peče že v mnogih lokalnih in gospodinjstvih tako doma kot v tujini. Ni torej čudno, če sta se z ženo Marto odločila, da bosta izum uporabila še v lastni pekarni. Rečeno — storjeno in danes prihaja iz peči lepo dišeč domač kruh, kmalu pa se bodo lotili tudi peke peciva. Zaenkrat sta v pekarni zaposleni dve delavki — pekariči, kar je spet nekaj novega za pekarsko stroko, za katero smo menili, da je domena mo-

ških. Pekarna Marte Milošič bo kandidirala tudi za sredstva republiškega razvojnega sklada, saj je njen cilj še strojno mešanje testa in avtomatsko tehtanje.

Ze v soboto po odprtju pekarnice je bilo za dišeče pekarske izdelke veliko zanimanje. Kruh je mogoče kupiti neposredno v pekarni. Vanjo pridete z zadnje, spodnje strani gasilskega doma,

Lastnica Marta Milošič s pomočnicama.

saj so za pekarno izkoristili prostor, ki bi bil sicer prav gotovo neizkoriščen. Da se lokalno dobro vklaplja v okolje, je s projekti in nadzorom izvedbe poskrbel ing. Jože Gašparšič.

Še to: Kruh iz pekarnice Marte Milošič bo kmalu na voljo tudi v okoliških živilskih trgovinah.

KOMISIJA ZA IMENOVANJE NASELIJ IN ULIC V OBČINI PTUJ

Prisluhnimo ljudem

Prejšni torek, 22. oktobra, je Komisija za imenovanje naselij in ulic v občini Ptuj, ki jo vodi Jože Maučec, imenoval pa jo je Izvršni svet SO Ptuj, imela kar dva delovna razgovora. Dopoldne so se sestali s predstavniki ZZB NOV in raziskovalci novejših zgodovine, zvečer pa s člani strokovnih organizacij in društev s področja kulture. Na obeh razgovorih so udeleženci soglašali z dosedanjim usmeritvijo dela komisije in s predlogi, ki so bili doslej v komisiji obravnavani in sprejeti za območje starega mestnega središča in nekaterih drugih, kritiki najbolj izpostavljenih imen ulic zunaj mestnega središča.

Komisija si prizadeva za kar največjo javnost dela. V skladu s tem so pred meseci izvedli anketo. Vprašalnik je bil objavljen v Tedniku, posebej pa so ga poslali 330 naslovnikom. Na vprašanja je odgovorilo le 177 vprašanih (171 neposredno in 6 bralcev Tednika). Rezultati so bili objavljeni v zadnji avgustovski številki Tednika.

Tako odziv na vprašalnik kot udeležba na obeh razgovorih v torek kaže, da se nekateri veliko raje zatekajo h kritiziranju v neformalnih skupinah, k žolčnim prispevkom v časnikih, kot pa da bi s svojimi ustvarjalnimi predlogi in pobudami pomagali komisiji k pripravi kar najbolj domišljenih in utemeljenih predlogov, ki bi jih potem dali v javno razpravo ljudem in političnim strankam. Šele z dopolnitvami iz javne razprave naj bi komisija predlagala občinski skupščini konkretna poimenovanja posameznih ulic in trgov.

V komisiji se dobro zavedajo, da je preimenovanje ulic in trgov povezano s precejšnjimi stroški ne le občine, temveč tudi posameznih stanovalcev. Zato bi bilo najenostavnejše, da bi za celotno mestno območje pripravili celovit predlog. To bi upravnim organom, PTT službi in drugim, predvsem pa občanom poenostavilo delo in zmanjšalo stroške pri zamenjavi osebnih izkaznic, potnih listov, vozniških dovoljenj

itd. Žal je to težko izvedljivo, ker bi zahtevalo veliko časa in energije, to pa je danes treba usmerjati k reševanju za občane pomembnejših problemov, kot je poimenovanje ulic. Ob tem tudi ne bi smeli delati napak iz preteklosti.

V razgovoru s predstavniki ZZB NOV in raziskovalci novejših zgodovine so se zedinili, da naj borčevska organizacija sama pripravi predlog. Pri tem je treba ločiti narodnoosvobodilni boj, ki ima v zgodovini slovenskega naroda svoje pomembno mesto, od ideologije, strankarske pripadnosti in socialistične revolucije.

Odziv na razgovor predstavnikov kulturnih dejavnosti je bil sicer številčno slab, saj se je odzvala le četrtnina vabljenih, vendar je bila razprava na strokovni višini. Danih je bilo precej novih pobud, utemeljenih pripomb k doslej oblikovanemu predlogu in usmeritev za delo komisije vnaprej. V celoti pa so dobro ocenili dosedanje delo komisije. Razprava je tudi dokazala, da nekateri gledajo na problem poimenovanja preveč z gledišča svojega bivalnega okolja. To bo prav gotovo močno prihajalo do izraza tudi v javni razpravi. Zato so take predhodne razprave komisiji dobrodošle, da bo lahko za javno razpravo pripravila kar dobro preučeno delovno gradivo.

F. Fideršek

Prosti čas nekoliko drugače

Teža vprašanja si otroci pred nekaj leti še niso zastavljali, danes pa zelo pogosto slišimo iz otroških ust: »Mami, kaj naj delam?« In malo je staršev, ki bi ob takem vprašanju sedli k otroku, se z njim pogovorili in ga pravilno usmerili k aktivnemu in koristnemu preživljanju prostega časa. Saj še zase in vse svoje opravke nimajo časa — otrok na se bo že nekako znašel.

Ptujskim staršem so priskočile na pomoč učiteljice Breda Korenjak, Vida Grdiša in Mojca Poljanšek (vse tri z OŠ Olge Meglič), ki so v ta namen ustanovile prvo tovrstno podjetje pri nas — podjetje KATARINA, d. o. o., ki se ukvarja z vzgojno-izobraževalno dejavnostjo. Dejavnost so poimenovali KREATIVNA DELAVNICA, namenjena pa je otrokom od 5 do 9 let. Tukaj bodo otroci odkrivali in razvijali svoje sposobnosti, interese in želje ob raznovrstnih aktivnostih: raziskovanju, didaktično-ustvarjalnih igrah, likovnooblikovalnih in glasbeno-gibalnih spretnostih, ob razvijanju logičnega mišljenja, angleškem jeziku...

Vse tri izvajalke KREATIVNE DELAVNICE imajo na teh področjih dolgoletne izkušnje, posebno kvaliteto pa zagotavlja omejeno število otrok v skupini — 10. Z vsemi desetimi otroki se bodo ves čas ukvarjale vse tri učiteljice hkrati — po sistemu integriranega dela.

To pomeni, da bodo vsakokrat obdelale izbrano temo na različne načine in v vseh omejenih področjih, ki se med seboj prepletajo. Delavnico lahko otroci obiskujejo, dokler želijo, organizirana pa bo do konca šolskega leta oziroma neprekinjeno, dokler bo zanjo zanimanje. Poleg tega bodo v zimskih poletnih počitnicah poskušale organizirati tudi zimski in poletni tabor.

Seveda imajo gospe v delavnici KATARINA (ime je bilo izbrano po KATARININEM SEJMU, ki je tudi ena izmed mnogih značilnosti Prešernove ulice, kjer je delavnica — le da se v njej ne prodaja mešano blago, ampak znanje in kultura na vse možne načine) še dosti drugih idej in načrtov; o njih pa kdaj drugič.

NaV

PREJELI SMO ● PREJELI SMO ● PREJELI SMO

Mar to ni vandalizem?

Po vseh zakonih in ustavah nima nihče pravice namerno in brezobzirno, celo načrtno uničevati naše okolice in zelenice. Pa se to vendarle dogaja tudi v našem sicer lepo urejenem Ptuj.

V torek, 22. oktobra, pozno zvečer smo stanovalci bloka v Panonski ulici 5 zaslišali brnenje težkega tovornjaka in ostrmeli nad njegovim početjem. Namesto da bi svoj tovor zapeljal tik ob bloku, kjer je asfaltna cesta, je do vrha naloženo prikolico zapeljal (že tretjič zaporedoma) kar prek bližnjega parka oziroma zelenice. Tako je voznik nemoralno, brezobzirno in brutalno popolnoma uničil našo zelenico. Na početje sem voznika opozoril, pa mojih pripomb sploh ni jemal resno. Zato sem si zapisal številko njegovega tovornjaka: MB 359-713, znamke MAN Diesel. Za spomin in kot dokaz pa

dal fotogradek drugo jutro tudi sam fotografirati, saj se je tovornjak »na srečo« pokrvaril in obtičal v travi. Barbarstvu in vandalizmu je treba narediti za vselej

konec. Naj se z zavezo poigra kdo od inšpektorjev — v travi so lepo vidni sledovi, še sedaj!

Rudi Košir, KS Borisa Ziherla

Vabilo k sodelovanju

Komisija za raziskavo povojnih množičnih pobojev, pravno dvojnih procesov in drugih nepravilnosti pri Skupščini občine Ptuj vabi vse oškodovane ali kakorkoli prizadete pri povojnih represijah (od 8. 5. 1945 dalje), naj prijavijo svoje zahteve za izginulimi ali oškodovanimi tajništvo komisije pri Skupščini.

Podoben poziv smo objavili že pred vojno v Sloveniji, vendar odziva ni bilo, zato ponovno poudarjam, da komisija osebnih podatkov ne bo dajala v javnost. Njena naloga je le ugotoviti nepravilnosti in svoje ugotovitve posredovati IS, ki na podlagi tega po svojih pristojnostih postavi obeležja oziroma ustrezno ukrepa.

Prosimo za sodelovanje predvsem zato, ker je ohranjeno zelo malo zapiskov. Poudariti pa je potrebno, da le ustni viri in zapisani dokumenti skupaj lahko dajo sliko časa in dogajanja. Čim več je podatkov o neki zadevi, tem lažje je objektivno sklepati in se odločati.

Za komisijo:
Ivan LOVRENCIČ, dipl. zgod.

Semenarna ponuja sodelovanje

Pred dnevi so se v Ptuj na sekretariatu za kmetijstvo mudili predstavniki Semenarne iz Ljubljane. Semenarna je s svojo dejavnostjo že dolgo prisotna v ptujski občini, sedaj pa bi želela svojo prisotnost razširiti še na širše območje občine, tudi v Haloze in Slovenske gorice. Prav na slednjih dveh območjih so namreč velike neizkoriščene možnosti za pridelovanje različnih semen. Proizvodnja je zanimiva prav za male kmetije in teh je v ptujski občini na pretek. Semenarna torej ponuja roko sodelovanja in možnost zaslužka. Upajmo, da bo naše kmetijstvo to izkoristilo. Več o tem — tudi o strokovnem vidiku semenarske proizvodnje — bomo še poročali.

JB

Ali generali sploh berejo pesmi?

Kar dobre tri mesece že pestujem v sebi nekaj misli o vsem, kar se je pričelo 26. oz. 27. junija in se vse do zdaj še ni končalo. Že večkrat sem hotela nekaj tega tudi zapisati, izpovedati svojo osebno bolečino ob divjaštvih, ki sem jim nehotela priča in to, česar se najbolj bojim, postala že sestavni del našega življenja. Toda videti je, da so misli morale zoreti in da jim je nekaj — nek dogodek, besede, srečanje — dalo končno podobo in glas.

Zgodilo se je v sredo, 16. oktobra, med koncertom skupine Kamniški koledniki; svoj prvi kulturni dan smo na osnovni šoli Markovci namreč posvetili ljudski glasbi, med nastopom gostov pa so me vznemirile besede njihove povezavalke. Ko je z občutenimi mislimi tkala vez med glasbenimi točkami, je navedla tudi verze slovenskega generala in pesnika Rudolfa Maistra ter menila, kako drugače bi bilo, če bi vsi generali in admirali pisali pesmi — o tožno se je vprašala, ali ti ljudje sploh berejo poezijo. To njeno sicer retorično vprašanje (saj odgovor menda vsi poznamo?) me je takoj spomnilo na to, o čemer sem sama premišljevala v tistih prvih usodnih dneh slovenske samostojnosti. Tedaj sem namreč najprej pomislila na nenavadno naključje: v letošnjem aprilu z učenci 6. razredov nismo prebrali književnosti NOB, temveč smo se ustavili pri pesmi francoskega pesnika J. Preverta s pomenljivim naslovom *Vojna*. Na predlog oz. pobudo samih učencev smo se jo naučili celo na pamet, dobra dva meseca potem pa sem se vprašala, ali se je v dneh vojne v Sloveniji kateri od 60 učencev spomnil na verze in komentarje k njim.

Pesmi skorajda nisem razlagala, le malce sem usmerila razmišljanje 12-letnikov, vse drugo

PREJELI SMO

je opravila pesem sama. Vem, da je večina bralcev ne pozna, zato naj jo zapišem:

J. Prevert: VOJNA

*Sekate
tepci
sekate
Vsa mlada drevesa s staro sekiro
podirate
Sekate
tepci
sekate
In stara drevesa s starimi koreninami
s starimi trhlinami
ohranjate
In napišete nanja
Drevo spoznanja
Drevo Zmage
Drevo Spomina
In v opusletem gozdu smrdi stara lesovina
in ptice odletijo
vi pa ostanete v njem in prepevate
Ostanete v njem
tepci
prepevate in marširate.*

(Opomba: Pesem najdete v Slovenskem berilu za 6. r. OŠ O Domovina, ti si kakor zdravje, str. 135, v prevodu Aleša Bergerja.)

Spomnim se, da me je kar presenetilo, kako hitro so mnogi učenci razumeli prispodobne v pesmi, vse od tepcev, ki sekajo mlada drevesa, do ohranjanja starih trhlih in smrdel-

Davki in nezadovoljni obrtniki

PIŠE: MIRKO KOSTANJEVEC

(1. nadaljevanje)

Kateri izdatki in v koliki višini se še odštejejo od prihodkov

Od prihodkov se odštejejo tile izdatki:

1. Za humanitarne, kulturne, znanstvene, vzgojno-izobraževalne, telesnokulturne in religiozne namene, kadar so izplačani osebam, ki so v skladu s posebnimi predpisi organizirane za opravljanje takšnih dejavnosti, vendar največ v višini 0,1% ustvarjenih prihodkov;

2. Za politične organizacije v skladu z zakonom o političnem združenju in za sindikat, vendar največ v višini 0,1% ustvarjalnih prihodkov.

Kaj se ne šteje za odhodek

Po 43. čl. ZD se za odhodek ne štejejo:

1. zamudne obresti od nepravčasno plačanih davkov in prispevkov

2. denarne kazni

Ugotavljanje davčne osnove

Davčna osnova za davek od dohodka iz dejavnosti se ugotavlja po podatkih iz davčne napovedi, katere vsebino predpiše republiški davčni organ.

Da se davčni zavezanec izogne storitvi prekrška in kaznovanja, mora davčno napoved vložiti za

preteklo leto do 28. II. in v njej navesti vse podatke, ki so potrebni za odmero davka. V čl. 44 ZD je določeno, kaj stori davčni organ, če ugotovi prihodke, ki jih davčni zavezanec ni napovedal, in kaj, če zavezanec sploh ne vloži davčne napovedi niti na osebni poziv.

Znižanje davčne osnove za pokrivanje izgub in za vlaganje lastnih sredstev za določene namene

Davčna osnova se obrtniku zniža:

— za 50% zneska, ki ga iz dobička tekočega leta porabi za pokrivanje izgub iz preteklega leta;

— za 10% za vlaganje lastnih sredstev v nabavo, rekonstrukcijo in modernizacijo osnovnih sredstev ter za vlaganje v rekonstrukcijo in modernizacijo najetih poslovnih prostorov, če se po najemni pogodbi vlaganja ne krijejo iz najemnine.

Znižanje davčne osnove se prizna za dobo dveh let. Če davčni zavezanec ob koncu drugega odmerjenega leta v davčni napovedi ne dokaže, da je znesek znižane davčne osnove porabil za omenjeni namen, se za ta znesek poveča davčna osnova leta, za katero je dolžan dokazati namensko porabo sredstev.

Stopnje davka

Člen 48 ZD vsebuje tole lestvico:

Če znaša osnova povprečnega letnega osebnega dohodka zaposlenih v Republiki Sloveniji v letu, za katerega se davek odmerja		znaša davek
NAD	DO	
	80 %	15 %
80 %	320 %	80 % povp. OD × 15% + 25% nad
320 %		80 % povp. OD × 90% + 35% nad 320% povp. OD

Za izračun davka je torej potrebno poznati davčno osnovo (dobiček) in povprečni letni osebni dohodek zaposlenih v Republiki Sloveniji v letu, za katero se davek odmerja.

Davčne olajšave glede na leta poslovanja in glede na demokratsko ogroženo območje

a) Zavezanec, ki so na novo pričeli opravljati dejavnost, se dobiček prvega leta, to je 12 mesecev nepretrganega poslovanja od dneva vpisa v register, ne obdavči, v drugem letu poslovanja se obdavči 34%, v tretjem letu poslovanja pa 66% dobička.

b) Zavezanec, ki so na novo pričeli opravljati dejavnost na območjih, ki so s predpisom o spodbujanju razvoja demografsko ogroženih območij določena kot območja, za katere veljajo posebni ukrepi, se dobiček prvih treh let ne obdavči. V četrtem letu poslovanja se obdavči 50%, v petem letu pa 75% dobička. Davčna olajšava se zavezanec pod b) začne uveljavljati s poslovnim letom, za katero je davčni zavezanec izkazal dobiček.

Katerim zavezanecem, ki začno na novo opravljati dejavnost, ZD ne priznava pod a) in b) opisanih olajšav

ZD takih davčnih olajšav ne priznava:

1) zavezanec, pri katerem je prišlo do statusnih sprememb (delitev, izločitev, pripojitev, spojitve dejavnosti)

2) zavezanec, ki je že opravljal dejavnost

3) zavezanec, ki začne opravljati dejavnost za družinskim članom.

Znižanje davka, če zavezanec zaposli druge osebe

Če zavezanec zaposli za nedoločen čas:

a) pripravnik oziroma delavca, ki prvič sklone delovno razmerje,

b) delavca, ki je bil pred sklenitvijo delovnega razmerja več kot dve leti prijavljen pri službi za zaposlovanje, se mu za prvih 12 mesecev zaposlitve oseb pod a) in b) odmerjeni davek zniža za znesek, ki je enak 15% izplačanega osebnega dohodka temu delavcu.

Če zavezanec zaposluje invalidne osebe po predpisih o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb, se mu za vsako takšno osebo odmerjeni davek zniža za 30% izplačanega osebnega dohodka tem osebam; če pa zaposluje invalide s 100% telesno okvaro in gluhoneme osebe, pa se mu davek zniža za 50% osebnega dohodka, izplačanega tem osebam.

PREJELI SMO ● PREJELI SMO

Kdo se bo še smučal?

Nam Ptujčanom je najbližje smučišče na vzhodnem delu Pohorja, ki je pod upravljanjem Pohorske vzpenjače. Pred kratkim so smučanja željne seznanili s svojimi cenami, ki so — milo rečeno — astronomske. Naj jih nekaj navedem.

Celoletna vozovnica (poleti je smučarji ne potrebujemo) velja, če jo takoj plačaš, 8.200 tolarjev. Za 500 tolarjev je dražja, če jo želiš plačati v treh obrokih. Skokovito so se pdiražile dnevne vozovnice, kajti veljajo kar 650 tolarjev. Poldnevna je 500 tolarjev, kar je pretirano in posledica tega je (bo), da se bo bore malo smučarjev lahko smučalo po pohorskih smučinah.

Ni treba posebej zapisati, da spada smučanje med rekreacijske športe, ki so delovnemu človeku pa tudi kakšnemu upokojencu potrebni za razgibanje, da se naučijo svežega zraka, ki ni prepojen z raznimi strupi. Pa so po nas pohorski žičničarji z astronomskimi cenami pošteno udarili in nam dejansko onemogočili, da bi se lahko vsaj enkrat tedensko podali na smučanje, kajti takoj bi porabili celo mesečno penzijo. Saj je k vozovnici potrebno pristeti še prevozne stroške do vzpenjače.

Ne mislim biti zloben, a ob takšnih cenah bi bilo zaželeno, da bi nebeski bogovi — kot že nekaj let — tudi letos pošteno skoparilis snežinkami, da bi bilo Pohorje tudi v zimskih mesecih zeleno.

Franjo Hovnik

FRANC FIDERŠEK

TOPOVSKA KRMA V NEMŠKI VOJSKI

10. nadaljevanje

VROČ DAN NA VADIŠČU

Za ponazoritev, kako je potekalo vojaško usposabljanje, bom opisal samo en dan na terenskem vadišču, ki odsliskava celoto.

Deževno jutro v začetku aprila. Odhod iz vojašnice je bil že ob šestih. Začetek na vojaškem vadišču zunaj mesta je bil določen za ob sedmih.

Med potjo je bilo treba prepevati, vendar se glasovi niso hoteli ujeti. Za kazen je bilo treba nekaj časa teči, potem pa so iz zasoplih grl prihajali še bolj neubran glasovi. Za spremembo paradni korak, pa spet pesem »Lepo je biti vojak«, seveda po nemško. Ker tudi ta poskus ni uspel, je poročnik odnehal.

Na vadišču je že čakala skupina častnikov, ki naj bi spremljala našo urjenje.

Ko tako strumno čofotamo po razmočeni ilovici, naenkrat povelje: »Ulezi se!« To je pomenilo v trenutku se vreči na tla. Toda tam so bile mlake rumene deževnice, zato so nekateri pristali na trebuhu korak ali dva vstran. To je razbesnilo tiste častnike, začeli so rjoveti in sami prevzeli povelje.

Dobro uro smo tekali sem in tja po tistih lužah. Vmes je bilo

treba kvakati kot žabe, se plaziti po trebuhu, počepati, mukati kot voli in rigati kot osli. Tu in tam je kateri moral vstati, povedati svoje ime, častnik pa ga je zavrnil in pribil, da je smešna figura.

To je moral potrditi z glasnim Jawol — da, jaz sem smešna figura.

Žizek, kmečki fant, doma nekje s hribov nad Zidanim mostom, je o ustaljeni navadi včasih vmes zajuckal, kar je dvignilo moralo pri drugih sotrpinih. Ta Žizek se je od vsega začetka delal švejkovski nerodnega in tudi prebrisane. Vsako kazen je sprejel z nekoliko bedastim nasmehom.

Med predavanji je navadno zaspal. Ob neki priložnosti je podčastnik velel prinesiti vrč vode, potihlo je stopil k Žizku, da bi dremajočemu zliil nekaj vode na zatilje. Toda tedaj se je Žizek v hipu prebudil, iztrgal podčastniku vrč iz rok in ga obrnil nad svojo glavo. Voda je brizgnila na vse strani, največ pa je je dobil podčastnik v škornje. Njegova posebnost je bila da je med najtežjimi telesnimi vajami z visokim glasom zajuckal. S tem si je pri vaditeljih pridobil dobrodušno popustljivost. Včasih so ga celo spodbujali. Tako je bilo tudi tokrat.

Naj o tem Žizku še zapišem, da je že prve dni po prihodu na vzhodno fronto dobil kroglo skozi vrat, ki mu je raztrgala glasilke. Ali je vojno peživel, ne vem, prav gotovo pa nikoli več ni mogel vrskati.

Na vadišču so potem po skupnem »kapanju v blatu« prevzeli povelja vaditelji po desetinah. Pokazati je bilo treba, kako se lahko splaziš skozi ovire boedeč žice, kako priti brez posebnih tehničnih pomagala čez žične ovire, kako si utreti pot skozi minko polje in podobno. Vmes je bilo treba skakati v kritje pred napadi letal, tekati, počepati, se plaziti po laktih, kopati rove in zaklone, pa tudi iz raznih položajev »unicavati« tanke, ki so »napadali«.

Ob treh popoldne je bil končno zbor do zadnjega vlakna premočenih, blatnih in raztrganih »strašil«. Mislili smo, da je konec, pa se spet zasliši rezki »Hillegen!« Spet krepak čof v blato. Dva, ki sta bila najbližje skupini tistih častnikov, sta se namerno vrgla v večjo lužo, da je umazana voda brizgnila po naših priganjčih.

No, potem je bil resnično zbor. V nagovoru ugotovitev, da znamo, če hočemo, nekaj pohval in še več graje. Naš poveljujoči poročnik je bil očito zadovolj.

ljen, zato nas na poti domov ni prigranjal s petjem. Ob prihodu v predmestje pa je — enako kot večkrat prej — želel slišati slovensko pesem.

Bila je na vrsti »Oj ta vojaški boben«, včasih tudi katera druga — »Regiment po cesti gre...« in slične. Tokrat pa so fantje iz prvega voda na pločniku opazili dva jugoslovanska vojna ujetnika. Verjetno Srba. Ti so delali na kmetijah in so čez dan lahko hodili okrog brez stražarja. Nekdo se je spomnil in začel: »Marširala kralja Petra garda...«, drugi so pritegnili, čeprav večina pesmi ni znala. Z zanimanjem sem opazoval tista ujetnika, kako sta zaprepaščeno strmela. Tudi drugi civilisti so se ustavljali in opazovali blatne in raztrgane vojake, ki pod nemško čelado pojejo neko tujo pesem.

Potem se je nekdo ojunčil in začel »Naprej zastava Slave...« Vsi so pritegnili, saj so pesem znali. Tedaj je poskočil poročnik in začel vpiti, da je to nacionalna pesem in da je to strogo prepovedano. Razumel je namreč besedo »Slave«, kar pomeni Slovan.

Za kazen smo morali do kasarne teči... Pozneje je postal previdnejši, ko je dovoljeval slovensko pesem, in vnaprej mu je bilo treba povedati njeno vsebino.

Karolina Pičenko

Poti odraščanja

Živimo v času, ko so odnosi v družini in družinska vzgoja v krizi. Mnogi starši doživljajo svojo vzgojno NEMOC. Cutijo, da niso kos težavam, ki jih imajo z otroki, in se ne znajdejo, ker jim znani in običajni vzgojni prijemali ne prinašajo zaželenega učinka. Drugi starši še nimajo težav, jih pa skrbi, kako jih bodo obvladali, ko bodo le-te nastale. Zato želijo spoznati še drugačne načine, ki bodo ustrezali otrokom in času, v katerem živimo. Mnoge zanima, kakšne alternativne oblike odnosov je mogoče speljati v družino, ki živi v drugačnih razmerah, kot so živele družine prejšnjih rodov.

Solniki, politiki, psihologi in še kdo obsojajo starše, češ da so krivi za napačno vzgojo svojih otrok. Vprašati pa se moramo, ali kdo staršem pomaga, ali jim sploh kdo želi pomagati. Veseli me, da se na tem področju v naši občini PREMIKA NA BOLJE, saj si odgovorni za vzgojo in izobraževanje v naši občini prizadevajo za ustanovitev svetovalnega zavoda ali vsaj svetovalnega teama, ki bi bil staršem v pomoč pri njihovih vzgojnih prizadevanjih. Prav tako gre pozdraviti razmišljanje odbora za vzgojo in izobraževanje dekanije Ptuj, da bi v okviru »Sole za življenje« izvajali tudi vzgojo za starše. Vsekakor v tem primeru ne smemo zamenjariti tudi posameznih strokovnjakov na tem področju, ki premlevajo našo zakonodajo, o možnostih privatnih vzgojnih zavodov, saj ni izključeno, da bi morda kdaj v eni izmed teh ustanov posijalo sonce tudi zate, dragi bralec in bralka naših nasvetov.

V tem trenutku pa je še pač tako, da na milijone očetov in mater doleti vsako leto zahtevna naloga, da dobijo otroka, ki je neobogljjen, zato mnogi z veseljem prevzamejo vso odgovornost za

njegov telesni in duševni razvoj z namenom, da bo novi državljan nekoč lahko sodeloval v družbi kot DOBER in POSTEN človek. Malo je pa literature in svetovalnih delavcev, pri katerih naj bi se starši učili uspešnega starševstva.

Mladi se dandaneš ne upirajo staršem, temveč samo njihovim vzgojnim metodam. Danes se tisoči mladih oddaljuje od staršev. Razlogi, ki jih navajajo:

— »Moji starši me ne razumejo, ne razumejo naših let.«

— »Sovražim pridige, ki jih moram poslušati vsak večer, ko pridem domov.«

— »Staršem ničesar ne povem; če bi to storil, me ne bi razumeli.«

— »Želim si, da bi me starši pustili pri miru.«

— »Kakor hitro bom mogel, bom zapustil dom. Ne morem prenašati, da kar naprej visijo na meni.«

Tudi mnogi starši se zelo dobro zavedajo, da so izgubili svojo vlogo. Med drugim pravijo:

— »Nikakršnega vpliva nimam več na svojega petnajstletnika.«

— »Rok noče več jesti z nami. Zelo redko spregovori z nami

— »Marka ni nikoli doma, nikoli nam noče povedati, kam gre in kaj dela. Če ga vprašam, mi odgovori, da me nič ne briga.«

Prav žalostno je, da je v najbližjih in najglobljih medčloveških zvezah toliko hude krvi. Zakaj toliko mladih ljudi vidi v svojih starših sovražnike? Zakaj so generacijske razlike v družinah tako hude? Zakaj so starši in mladostniki tako rekoč neprenehoma pripravljani na spopad? Na ta vprašanja bom po svoje poskušala odgovoriti s pomočjo »METODE BREZ PORAZENCA«. Gre za metodo odkritega pogovora, ki pomaga staršem, da se izognejo temu, da bi jih otroci zapustili; nasprotno, starši in otroci se zblížajo, namesto da bi se sovražno razšli.

STARŠI SMO SAMO LJUDJE IN NE BOŽANSTVA

Kadar postanemo ljudje starši, smo prepričani, da se moramo odeti s plaščem starševstva in ob tem ponavadi pozabimo, da smo ljudje z napakami, osebnosti s pomanjkljivostmi, resnični ljudje z resničnimi občutji. Ko na vse to pozabimo, nehajmo biti človeški, ne čutimo se več svobodni, starševska odgovornost v takem primeru postane za nas posebno breme. Prepričani smo, da moramo biti v svojih čustvih zmeraj dosledni, da moramo svoje otro-

ke neprestano ljubiti, jih brezpogojno sprejemati in biti vsekakor strpni do njih, da moramo svoja osebna nagnjenja zanemarjati in se žrtvovati samo za otroke.

Vendar ni tako. Če hočemo biti dobri starši, nam ni potrebno »odložiti« svoje človeškosti. Do otrok lahko imamo pozitivne in negativne občutke. Do vsakega otroka nam ni treba za vsako cenno občutiti posebne ljubeznivosti in naklonjenosti, če je v resnici ne čutimo. Preprosto ni treba, da imamo v sebi vse otroke enako radi.

Vsi starši občasno otroka popolnoma sprejemamo, drugi spet ne sprejemamo. Zgodi se, da nas otrok tako očara, da smo mu pripravljani dovoliti vse, kar bi rad počel, kadar pa smo utrujeni, neprespani, nas boli glava, pa nas pri otroku moti mnogo stvari. Ne smemo imeti občutka krivde, če ne moremo biti do otrok vedno enako naklonjeni. Tudi starši smo lahko kdaj pa kdaj nedosledni, SAJ SMO SAMO LJUDJE IN NE BOŽANSTVA. Najboljše je, da otroku in sebi priznamo, da ga kdaj pa kdaj ne moremo sprejemati, če počne to in ono — navija plošče, ne pospravi sobe, prihaja nepozno domov, ne pove, kod hodi itd. Le tako bomo pristni in otrok bo čutil, da smo odkritosrčni. Velikokrat jim bo tak odkrit pogovor pravo olajšanje, ki jim bo pomagalo, da nas bodo doživljali kot resnične osebnosti, kot ljudi, s katerimi je lepo živeti v dobrih odnosih.

(Nadaljevanje prihodnjije)
Marta Tuš,
profesorica pedagogike

Dober dan, zaj pa direkno v klet gren. Mošt je vtihna, polovjok izdihna, jaz ga bon pa vdihna. Tak po dohtarskem predpisi — eno kupico, samo večkrat na den. Čista po recepti, ke more biti poleg vinskega tudi nekaj svinjskega. Tak van je to. Pšenička je vsejana, repa spipana, koruza obrona, zaj si moremo samo še drva pripraviti, da nas nede zeblo. Vete, gdo sma mija z mojo Mico še boj mloda bila, te sploh pozimi nesma nič kurila. Eden od drugega sma se grela in se lušno imela. Zaj pa je tota telesna centralna kurjava mrknola, če glih lubezen še neje čista crknola. Mene seka v križi, Mico v kapeli, soseda trga v repi, tudi soseda je zanič, vse bode nas vzeja hujdič ...

Jaz sen napisa prošnja, da bi me poslali v Švico na zdroljenje. Če si je to lahko naša zdravstvena ministrica Bohova privoščila, te si lahko tudi jaz, navodni zemljan. Vena si una misli, da je Boh bogova, pa se je malo zmonila. Dohtari in drugo zdravstveno osebe zaj zahtevajo njeni odstop s tote funkcije. Pa saj vete, kak so v prejšnjem pa tudi zdajšnjem sistemu funkcionari odstopali z dobrih na še boljše položaje. Lujzek Peterletov pa tudi nemre vsega obvlodati in sen ovokrot gleda, da je tudi jega na skupščini nekšna jesenska kripa montrala. Upajmo, da si nede ša v Švico po tablete, saj bomo te mogli Slovenci še bolj švicati ...

Kak ste vidli na televiziji in čuli sred noči po sirenah, se je Slovenija rešla bivše vojske JLA. Z ladjo Galeb so se odpelali v južne kraje, na boj toplo, saj se pri nas že zima dela. Adijo, JLA, in nikoli več nasvidenje. Zamejajte orožje s krampi, lopatami in drugimi boj pametnimi orodji in popravte vse tisto, kaj ste porušili na Hrvaškem pa tudi v Sloveniji. Pa vse mrtve oživite in ranjene ozdravite. Pa svoje generale k pameti spravite ... Vaš generalni borec za mir LUJZEK.

Novosti na videu

Med filmskimi žanri, po katerih člani videoteke največ povprašujejo, so na prvem mestu komedije, zato vam danes najprej predstavljamo satirično komedijo MEET THE APPLLEGATES (Spoznajte družino Applegates). Z njo je režiser Michael Lehman želel opozoriti na ekološke probleme, ki jih povzročajo krčenje tropskih gozdov v Južni Ameriki.

V Braziliji živijo orjaški ščurki, ki želijo le svoj mir v gozdovih. Te pa iz dneva v dan bolj krčijo in njihov življenjski prostor je vse bolj ogrožen. Odločijo se za protinapad — uničili bodo nuklearko. Družina ščurkov se spremeni v tipično ameriško družino, naseli se v tipičnem ameriškem mestu in kmalu se začne obnašati kot tipični Američani. Oče Dick se zaplete s svojo tajnico, mama Jane s pridom uporablja kreditne kartice in izprazni blagajno, hči Sally zanosi, sin Johnny pa se vda mamilom. No, vse skupaj se ne konča tako tipično. Kako pa ... to si oglejte sami.

Tudi akcijski filmi so zelo priljubljeni, še posebej z znanimi filmskimi igralci. Harry Hamlin (spomnil se ga boste iz nadaljevanke Zakon v Los Angelesu) igra v filmu Laguna Heat Toma Shepherd, bivšega policaja iz Los Angelesa.

Tom se vrne v svoj rojstni kraj Laguna Beach, kjer želi v miru pozabiti svojo preteklost. Njegova miru je kmalu konec, saj poskuša pojasniti vrsto umorov, povezanih z osebnim prijateljem njegovega očeta Wadea (Jason Robards — dobitnik oskarja — Vsi predsednikovi možje). Ko se Tom zblíza z Jane, hčerko ene izmed žrtve, začne odkrivati vrsto skrivnosti, spletke, izsiljevanj in pri tem skoraj sam izgubi življenje. Film razen akcijskih prizorov odlikuje tudi dober scenarij.

Novi film Volkerja Schlöndorfa je nastal po futurističnem best-selerju pisateljice Margaret Atwood »Dnevnik hišne pomočnice« (GESCHICHTE DER DIENERIN).

Spoznali boste novo državo Gilead, ki je nastala po atomski katastrofi. Vladajoči razred uvede strogo diktaturo, vsakomur v družbi je določeno njegovo mesto. Kršitev moralnih in pravnih norm se strogo kaznuje. Posebno vlogo v tej družbi imajo »hišne pomočnice« — ženske, ki so po radiaciji še plodne in lahko rodijo zdrave otroke. Ena izmed njih je Kate (Natasha Richardson), ki jo pošljejo k visokemu vladnemu uradniku Fredu (Robert Duvall) in njegovi neplodni ženi Sereni Joy (Fey Dunaway). Kot pomočnica je enkrat na mesec na voljo Fredu z »analogo«, da zanosi. Če ji to ne bo uspelo, jo bodo premestili v taborišče, kjer bo morala do konca življenja čistiti strupene smeti.

Kate prepovedo vsak osebni stik z zunanjim svetom, kljub temu pa se naskrivaj zblíza z družinskim voznikom Nickom. Ker

kljub nekajkratnim obredom ne zanosi, se odloči za beg.

Prepričani smo, da vas bo film, kljub črni viziji prihodnosti, pritegnil.

V prejšnjih Novostih iz videa smo vam že predstavili nekaj filmskih igralcev. Malo je takih, ki kljub šestdesetim letom še vedno snemajo dobre filme. Med njimi je seveda Gene Hackman.

Rodil se je 30. januarja 1931 v Kaliforniji. S 16 leti je pustil šolo in odšel za nekaj let v mornarico. Po prihodu v New York začne študirati novinarstvo, dela v manjših TV hišah. Sredi 50. let se vpiše v igralsko šolo. Leta 1961 posname svoj prvi film, katerega mu se danes pridruži še kakšnih šestdeset. Leta 1971 dobi za glavno vlogo v filmu Francoska zveza oskarja, za katerega je nominiran še za glavno vlogo v filmu Mississippi Burning. Gene Hackman je eden redkih igralcev, ki ni snemal negativnih vlog razen morda malce smešnega negativca v Supermanu. Sam pravi, da si ga režiserji niso znali predstavljati v takih vlogah, čeprav si sam želi igrati dobro negativno vlogo. Vendar bo, sodeč po njegovih zadnjih filmih, na to še moral malo počakati.

Genea Hackmana smatrajo za enega največjih igralcev, ki jih je Amerika kdajkoli imela.

Na koncu naj vam naštejemo naslove njegovih filmov, ki si jih lahko sponosite v videoteki: Superman IV, No Way Out, Mississippi Burning, The Package, Postcards from the Ede, Narrow Margin, Class Actions.

In še odovor na nagradno vprašanje iz zadnjih Novosti: Jessica Lange je igrala z veličko črno opico v filmu King Kong. Izžreban je bil Igor Sardinšek. Nova vas 56. Nagrado lahko dvigne v naši videoteki. Novo nagradno vprašanje se glasi: Ime in priimek glavnega igralca iz filma Dances with Wolves ali Robin Hood — Prince of Thieves. Odgovor pošljite do 7. novembra na naslov: STOLP, Potrčeva 2, Ptuj. Nagrada: avdio kasetna, posneta z glasbo po želji.

Podatke pripravil:

V vrtu

Ko obnavljamo SADNI VRT, moramo največjo pozornost posvetiti izbiri sadik. Vsaka sadna vrsta ima svoje specifične zahteve glede rastišča in tega, kje jo z večjim ali manjšim uspehom gojimo. Kakovost in količina pridelka posamezne sorte sta močno odvisni od okolja, ki ga sestavljajo podnebje, tla in način pridelovanja. Za večino sadnih vrst in njihovo izbiro za obnovo sadnega vrta je treba vedeti, na kateri podlagi so vzgojene.

Nepoučeni sadjarji sadni podlagi ne posvečajo nobene pozornosti, pozorni so le na sadne vrste — ali bodo to jablane, hruške, češplje, breskve — in sadne sorte, kot so pri jabljani idared, jonagold, elstar.

Kaj je pri sadnem drevesu podlaga in kakšno vlogo ima?

Žlahtne sadne vrste in sorte so cepljena drevesa. Cepljeno drevo se sestoji iz dveh delov: podlage in žlahtne sorte. Podlaga sestavljajo korenine, koreninski vrat in del debla, žlahtno sorto pa deblo in drevesna krošnja. Podlaga s svojimi koreninami oskrbuje drevo z vodo in rudninami snovmi ter vpliva na mnoge lastnosti sadnega drevesa, najočitneje na bujnost drevesne rasti, na začetek njegove rodnosti in na starost, ki jo drevo doseže. Tudi rodovitnost in kakovost plodov sta odvisni od podlage.

Pri jablanah ločimo šibko rastočo podlago — M 27, M 9 in M 26, srednje bujne — M 7, MM 106 in MM 111 ter bujne — M 11 in sejanece. Jablane, cepljene na šibko rastočih podlagah, zahtevajo globoka, rodovitna, humozna tla in intenzivno nego. Hitro zarode, tvorijo majhno drevesno krošnjo, njihove korenine pa so tako šibke, da nadzemni del sadne rastline potrebuje oporo. Takšne jablane gojimo v sadnih vrtovih in plantažah, mogoče pa jih je gojiti tudi v 40- do 50-litrskih posodah ali koritih na balkonih. Sadimo jih lahko zelo gosto — več tisoč drevcev na hektar površine.

Jablane, cepljene na srednje bujnih podlagah, bolje prenašajo sušo in vlago v zemlji kot na šibko rastočih, sicer pa so tudi manj zahtevne glede kakovosti zemlje, bolje prenašajo zimsko mrazovje, tvorijo pa večjo drevesno krošnjo. Ker dosežejo večje krošnje, jih sadimo na večje meddrevne razdalje, n.p.r. 5 × 5 m.

Jablane, cepljene na bujno rastočih podlagah, tvorijo zelo veliko drevesno krošnjo, pozno, komaj več let po sajenju zarodijo, a zelo dolgo rodijo in doživijo visoko starost — 50 in tudi več let. Plodovi na teh podlagah so nekoliko manj okusni in manj kakovostni. Lastnost sejancev je, da razvijajo močan koreninski si-

stem, se dobro zasidrajo v tla in ne potrebujejo podpore. Uspevajo na slabših tleh, težjih in manj prepustnih. Drevesca sadimo na večje meddrevne razdalje — 10 × 10 m.

V OKRASNEM VRTU je najbolj izrazita škoda, ki jo povzroči jesenska slana, pri na mraz občutljivih okrasnih rastlinah. Pozeble rastline kažejo klavarno podobo: cvetovi, listje, pri nekaterih pa tudi stebela so videti, kot da so poparjeni. Te rastline, pa naj bodo enoletne ali dvoletne z zelnatim stebлом, za razliko od drevnin niso več sposobne nadaljnje vegetacije. S škarjami pri tleh odrežemo rastline s stebлом vred in jih kompostiramo, tudi s stališča negovanja in videza našega okolja je potrebno, da rastline ali njihove dele, ki jih je poškodovala slana, odstranimo in vrt v jeseni še pred snegom očistimo. Pospravljen bivalni vrt bo tudi pozimi nudil prijaznejšo podobo kot pa vseprek polomljeno in pomzrlo rastlinje.

Korenike in gomoljce, kot so pri dalijah in gladiolah, z vilasto lopato izkopljemo in posušimo do stanja, da se ostanki zemlje zlahka zdrobijo in odpadejo, ter tako pripravimo za zimsko hrambo. Hranimo jih v prostoru, kjer ne zamrzuje; bolje bodo prezimile, če jih vložimo v mivko ali šoto.

V ZELENJAVNEM VRTU pospravljamo pozne sorte belega in rdečega zelja in ga pripravimo za hrambo prek zime. Zeljne glave vlagamo v klet ali v zasipnico s kocen in koreninami vred. Že pri puljenju zeljnih glav odstranimo vse štrleče liste in pustimo le tiste, ki oklepajo glavo kot krovni listi. Ti bodo namreč v shrambi ali v zemlji varovali glavo pred onesaženjem.

V dovolj zračno klet, v kateri ne zamrzuje, namestimo vlažno zemljo, pesek ali šoto in vanjo vsadimo na prej opisani način pripravljene zeljne glave. Vložene glave morajo biti toliko razmaknjene, da med njimi lahko kroži zrak.

Zeljne glave lahko tudi položimo v 30 cm globoko skopane jareke kar na vrtni gredi. To je tudi najenostavnejši in hkrati najcenejši način hrambe prek zime. Zemljičke, kamor zakopljemo zeljne glave, ne sme imeti visoko stoječih podtalnih voda. Na prej opisani način izpuljeno in pripravljeno zeljno glavo položimo v jarek in zasipujemo z zemljo le tako globoko, da bo končen s koreninami štrlel iz zemlje. Tako hranjene zeljne glave bodo ostale sveže in ohranjene vse do aprila. Glave zelja skopljemo le sprti po potrebi, ko zemlja ni zmrzla.

Miran Glušič ing. agr.

Sladkorni bolniki v svojem mesecu

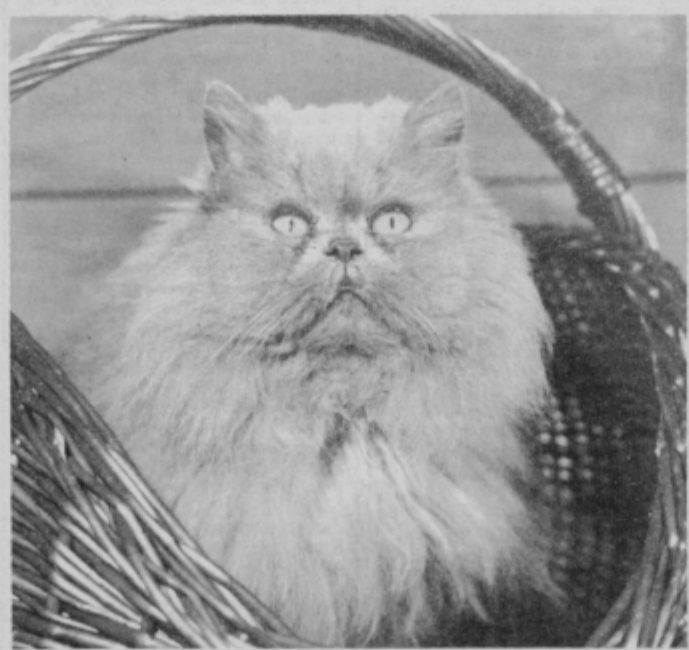
V oktobru, mesecu boja proti sladkorni bolezni, so diabetiki na najrazličnejše načine javnost opozarjali o svojih težavah. Večina, okrog 80 odstotkov, ima poleg zdravstvenih tudi ekonomske težave. Nova zdravstvena zakonodaja naj bi njihovo stanje še poslabšala, zato so se organizirali in potrkali na številna vrata, saj bi se njihovo zdravstveno in socialno stanje še poslabšalo, če bi morali plačevati zdravljenje sladkorne in spremljajočih bolezni.

Ptujsko društvo diabetikov je v teh dneh uresničevalo nekaj tradicionalnih aktivnosti. Vodstvo se je sestalo s člani, ki jesen življenja preživljajo v domu upokojencev. Zanimalo se je za njihovo počutje ter jim obljubilo pomoč, če jo bodo potrebovali. Socialno najbolj ogroženim članom — Mariji Hohnjec iz Dobrine, Karlu Šostariču iz Gradiščka, Francu Maleku iz Doliča in Nezi Habjanč iz Ptuja — so izročili naročilnice v vrednosti 1000 slovenskih tolarjev. MG

ZA PSE IN MUCE

Mačji portret modre perzijke

Le koga ne prevzame lepota te čudovite muce? Modra perzijka je znana že več kakor sto let. V Angliji so jo že od konca prejšnjega stoletja pričeli razstavljeni. V Veliki Britaniji prav zanjo prirejajo celo posebne razstave. Modra perzijka je nastala z mutacijo črnih perzijskih mačk. V srednjem veku je bila slavna kartezijska mačka. To mačko so kartezijski menihi gojili v temno modri barvi s košato glavo in z očmi bakrene barve. Mačka je imela kratko in zelo gosto dlako.

Pri sodobnem tipu perzijske mačke (dolga gosta dlaka, kratak in širok obraz, košati rep) pride barva oči, od oranžne do bakrene, najbolj do izraza. Zato predstavljajo prednike nekaterih današnjih modernih tipov barv. Z njihovo pomočjo tudi danes izboljšujejo črno barvo perzijskih mačk in jih potrebujejo za vzrejo kremno-modrega tipa.

Osebnost teh muc je stabilna. So zelo samozavestne in zadržane, vendar ne boječe. Z gospodarjem se rade igrajo in so včasih tudi razposajene. Uživajo v intenzivni negi svojega kožusčka, če jih le takoj navadimo na česanje.

Ta muca ravno zaradi dlake potrebuje veliko nege in časa, ki ji ga gospodar z rednim česanjem mora posvetiti, če hoče, da bo muca lepa in negovana.

Branko Kosemberger, dipl. vet.

ČETRTEK
31. oktober**TV SLOVENIJA 1**

9.00 Mozaik, ponovitev. 9.00 Moja družina in ostale živali, angleška nadaljevanka, 6/10. 9.30 Tok tok, kontaktna oddaja za mladostnike. 10.20 Mozaik. Šolska TV, ponovitev. 10.20 Velikani svetovne književnosti: Lautreamont. 10.50 Nekoč je bilo... življenje: Možgani (9/26). 11.20 Mozaik, ponovitev. Nikoli več, angleška nadaljevanka (2/3). 12.10 Video strani. 13.30 Poročila. 15.50 Video strani. 16.00 Sova, ponovitev. Kalni izvir, avstralska nadaljevanka, 2/10. 16.50 Video strani. 17.05 Poslovne informacije. 17.00 Dnevnik 1. 17.05 Mozaik, ponovitev. Bof za obstanek: Na morju, angleška poljudnoznanstvena serija. 17.35 Četrtek ob 17.30. 18.35 Video strani. 18.40 Spored za otroke in mlade. Nevarni zaliv, 20., zadnja epizoda, kanadske nanizanke. 19.05 Risanka. 19.15 TV okno. 19.30 Dnevnik 2. 20.05 M. Siggins: Ljubezen in sovrastvo, kanadska nadaljevanka (2/4). 21.00 Tednik. 22.00 Dnevnik 3. 22.20 Video strani. 22.25 Sova: Taksi, ameriška humor, naniz, 2/12; Kalni izvir, avstralska nad., 3/10; Jazz, blues...

TV SLOVENIJA 2

17.10 Euroritem, 6. oddaja. 17.30 Regionalni programi TV Slovenija, studio Ljubljana RAI. 20.00 Žarišče. 20.30 Klasični dosežki v oblikovanju, angleška dokumentarna serija, 2/6. 20.55 Mali koncert nagajencev XX. tke. 21.00 Večerni gost: dr. Ljubo Sirc. 21.55 Retrospektiva: Iz slovenske dramatik: Ivan Potrč: Lacko in Krefli. Adaptacija predstava Prešernovega gledališča Kranj. 23.25 Yutel.

HTV 1

9.15 Poročila. 9.20 TV koledar. 9.30 Otroški program. 10.00 Šolski program. 12.00 Poročila. 12.10 Video strani. 12.20 Satelitski programi: Staro za novo. 16.45 Poročila. 16.50 TV koledar. Izobraževalni program. 17.30 Hrvaška danes. 18.15 Otroški program. 18.45 Poljudnoznanstveni program. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik 1. 20.00 Spekter — zunanje politični magazin. 21.05 Kviskoteka. 22.20 Dnevnik 2. 22.40 Glasbena scena. 23.40 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

12.05 Tisoč mojstrov. 12.15 Klub senjorjev, pon. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Me ženske. 13.35 Ljubimo Kate, serija. 14.00 Oh bog, gospod župnik, zabavna serija. 14.50 Tedaj. 15.05 Nekoč je bilo. Življenje, risana serija. 15.30 Am, dam, des. 15.55 Mini scena. 16.05 Abba in Didrik, 4. del otroške serije. 16.30 Hiti in tipi. 17.00 Mini ZIB. 17.10 Spored po željah. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Mi. 18.30 Riptide, serija. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Sport. 20.15 Senik godcev, prenos iz Bolzana (Karl Moik). 21.50 Pogledi od strani. 22.00 Kratki dnevi svobode, ameriško-kanadska drama, 1987 (Richard Harris, Lindsay Wagner). 23.35 Sled druge ženske, kriminalka, 1986 (Mike Farrell, Margot Kidder). 1.10 Čas v sliki.

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama, do 13.00 17.05 Leksikon umetnikov. 17.15 Evangelistična maša (Imre Gyenge). 18.00 Pravica do ljubezni (150). 18.30 Milijonsko kolo. 18.55 Loto. 19.00 Dežela danes. 19.30 Čas v sliki da capo. 22.30 Spomini: Teddy Kolek. 23.30 Bart Boleslav, igra (Josef Baert). 0.40 Čas v sliki. 0.45 Ex libris.

RTL PLUS

6.00 Jutranji magazin. 9.00 Angel se vrača. 9.45 Bogati in lepi. 10.10 Dirka s smrtjo. 11.00 Sov. 11.25 Divja Rosa. 12.10 Smith in Jones, serija. 13.05 Oče preveč. 13.30 Santa Barbara. 14.00 Springfieldova zgodba. 15.05 Volčji klan. 15.50 Čips. 16.40 Tvegano! 17.10 Cena je vroča. 18.00 Divja Rosa. 18.45 Poročila. 19.15 21, Jump Street. 20.15 Mini Playback Show. 21.15 Grad ob Vrbskem jezeru, serija (Roy Black). 22.15 Lačni škorpioni, akcijski, 1985 (Franc Pacino). 23.45 Poročila. 23.55 Frankenstein 70, grozljivka, 1966 (Bryant Halliday). 1.20 Hitchcock prikazuje.

SAT 1

6.00 Dobro jutro. 8.35 Sosedje, adamsovi. 9.30 Teleshop. 9.45 Poročila. 9.50 Snovi, iz katerih so sanje, ponovitev filma. 12.05 Kolo sreče. 12.45 TV borza. 13.35 Teleshop. 14.00 Thundercats. Bolnišnica, Sosedje. 15.35 Teleshop. 15.50 Duki. 16.45 Make up in pištole. 17.45 Addamsovi. 18.15 Bingo. 18.45 Dober večer, Nemčija. 19.20 Kolo sreče. 20.05 Vreme. 20.15 Mike Krüger Show. 21.10 Poročila. 21.15 Nočni klub «Porky's», komedija, 1981 (Dan Monahan, Kim Cantrell). 23.00 Poročila. 23.10 Halloween, Noč čarovnic, grozljivka, 1978 (Donald Pleasance, Jamie Lee Curtis). 0.40 Tenis.

EUROSPORT

12.00 Tenis, Pariz, prenos. 18.00 Trans World Sport. 19.00 Noyce. 20.00 Tenis, prenos. 23.30 Nogomet. 0.00 Novice.

PETEK
1. november**TV SLOVENIJA 1**

9.45 Klub klobuk. 10.55 M. Siggins: Ljubezen in sovrastvo, kanadska nadaljevanka, 1/4. 12.05 Video strani. 15.30 Sova, ponovitev. Taxi, ameriška nanizanka, 2/12; Kalni izvir, avstralska nadaljevanka, 3/10. Jazz, blues... 16.50 Video strani. 16.55 Poslovne informacije. 17.00 Dnevnik 1. 17.05 Mozaik, ponovitev. Tednik. 18.10 Tok, tok, kontaktna oddaja za mladostnike. 19.00 Risanka. 19.15 TV okno. 19.30 Dnevnik 2. 19.59 Forum. 20.20 Najbolj dolgoletno sovrastvo, angleška dokumentarna serija, 1/3. 21.20 S. Trenter: Zgodbe Stiga Trenterja, švedska nadaljevanka, 2/6. 22.15 Dnevnik 3. 22.35 Video strani. 22.40 Sova: Pri Huxtablovih, 14. epizoda amer. naniz. Dnevnik podeželskega župnika, francoski film (čb); Dražljivo, 13. epizoda francoskega erotičnega programa.

TV SLOVENIJA 2

17.10 Euroritem, ponovitev 6. oddaja. 17.30 Regionalni programi TV Slovenija, studio Maribor: Tele M. 19.00 Čez tri gore: Obirski žepski oktet in kvartet bratov Smrtnik. 19.30 Dnevnik ZDF. 20.00 Žarišče. 20.30 Oči kritike. 21.10 Mozart na turneji, 8/13. 23.00 Yutel.

HTV 1

9.15 Poročila. 9.20 TV koledar. 9.30 Otroški program. 10.00 Šolski program. 12.00 Poročila. 12.10 Video strani. 12.20 Satelitski programi: Staro za novo. 16.35 Poročila. 16.40 TV koledar; Izobraževalni program. 17.30 Hrvaška danes. 18.15 Dokumentarna oddaja. 18.45 Humoristična serija. 19.10 Risanka. 19.30 Dnevnik 1. 20.00 Igrani film. 21.35 Talk-show. 22.25 Dnevnik 2. 22.45 Kulturna oddaja. 0.15 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Jolanda in tat, ameriški film, 1945 (Fred Astaire, Lucille Bremer). 10.50 Novembrski dnevi, dokumentacija, 1990. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Loto. 13.40 Brandner Kaspar gleda v raj, nemški čb film, 1949 (Paul Hörbiger). 15.20 Risanka. 15.45 Prepri za oslovo senco. 17.00 Mini ZIB. 17.10 X-large special: Paul McCartney v Liverpoolu. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Avstrijski gledališki muzej. 18.30 Riptide, serija. 19.30 Čas v sliki. 19.55 Kulturni žurnal. 20.05 Sport. 20.15 Dobrodolci v klubu extra, Harald Juhnke. 21.15 Romanje v Santiago de Compostela. 22.15 Iskrea ljubezen, komedija, 1984 (Clio Goldsmith, Simon Ward). 23.55 Čas v sliki. 0.00 Winterhawk, pustolovska drama, 1975 (Michael Dante, Leif Erickson). 1.35 Čas v sliki.

TV AVSTRIJA 2

9.00 Čas v sliki. 9.05 Matineja: Axion. 9.35 Medaja, črna bela drama (Heidemarie Halheyer). 10.50 Salzburg Blues. 11.20 Mozartov koledar. 11.25 Mesija, oratorij. 13.40 Ljubi Mozart. 14.40 Iskanje popolnosti. 15.10 Računalniška animacija. 15.20 Leva božja roka, ameriški film, 1956 (Humphrey Bogart, Gene Tierney). 17.15 To je ostalo od dvojnega orla: Koniggratz. 18.00 Simpsonovi, risana serija. 18.25 Tedaj. 18.30 Podoba Avstrije. 19.00 Avstrija danes. 19.30 Čas v sliki. 19.55 Kar mi je sveto, religija. 20.15 Pogled v brezno, TV film vseh delih, 1989 (Farrah Fawcett, John Shea, Ryan O'Neal). 21.50 Čas v sliki. 21.55 Sport. 22.15 Električna vsakdana in v kulturi. 23.00 10 let Umetniških večerov: Prvo spoznanje. 0.05 TV Dante. 1.05 Monty Pythonov letični cirkus. 1.40 Kraj časa.

RTL PLUS

6.15 Leteči mlini na veter, lutkovni film. 7.35 Na veliki poti, film, 1986. 9.25 Napačni fantje, komedija, 1987 (Loui Andersens). 11.00 Baskervillski pes, kriminalka, 1972 (Stewart Granger). 12.10 Trop črnih ovc. 13.00 Kamp Cucamonga, komedija, 1990. 14.40 Ledeni pirati, akcijski, 1983 (Robert Urich). 16.20 Festival uspešnic. 17.45 Otroška parada. 18.45 Poročila. 19.10 Loterija. 19.15 Benny Hill. 19.25 Drugi dvojček, komedija, 1971 (Peter Weck). 21.10 Twin Peaks. 22.05 Nogomet. 23.00 Nečakinja od O., softseksi, 1968. 1.55 Oči pajka, kriminalka, 1971 (Klaus Kinski). 3.15 Trening formule 1.

SAT 1

6.00 Dobro jutro. 8.35 Sosedje, Bolnišnica. 9.50 Teleshop. 10.10 Duki. 11.05 Mike Krüger Show, ponovitev. 12.05 Kolo sreče. 12.45 TB-borza. 13.35 Bingo. 14.00 Dino, Bolnišnica, Sosedje. 15.35 Teleshop. 15.50 High Chaparral. 16.45 Cannon (William Conrad). 17.40 Poročila. 17.45 Addamsovi. 18.15 Bingo. 18.45 Dober večer, Nemčija. 19.20 Kolo sreče. 20.05 Vreme. 20.15 Vsi predsednikovi možje, film o aferi Watergate, 1976 (Dustin Hoffman, Robert Redford). 22.30 Poročila. 22.40 Na robu pekla, zaporniški, 1987 (David Carradine, Jan Michael Vincent). 0.20 Sport. 0.25 Ostri Heinrich, erotični, 1970 (Horst Frank).

SOBOTA
2. november**TV SLOVENIJA 1**

8.40 Mozaik, ponovitev. 8.40 Angleščina-Follow me, 24. lekcija. 9.05 Radovedni Taček: slika. 9.20 Lonček kuhaj: ribja pašeta. 9.30 O. Župančič: Nastikam tičko. 9.40 Zgodbe iz škojke. 10.40 Ex libris. 11.40 Večerni gost: dr. Ljubo Sirc. 12.35 Mozart na turneji, 8/13. 13.30 Poročila. 13.40 Mozaik, ponovitev. Oči kritike. 14.20 Forum. 14.35 Video strani. 15.40 Video strani. 15.50 Marlboro music show, ponovitev. 16.20 Sova, ponovitev. Pri Huxtablovih, 14. epizoda ameriške nanizanke. 16.50 Video strani. 16.55 Poslovne informacije. 17.00 Dnevnik 1. 17.05 Quo vadis, 1. del ameriškega filma. 18.25 Video strani. 18.30 Klasični dosežki v oblikovanju, ponovitev angleške dokumentarne serije (2/6). 18.55 Risanka. 19.20 TV okno. 19.30 Dnevnik 2. 19.59 Utrip. 20.20 Zrebanje 3 x 3. 20.35 Variete. 21.35 Sova: Na zdravje!, 36. epizoda ameriške nanizanke. 22.00 Dnevnik 3. 22.20 Video strani. 22.25 Sova: Kalni izvir, avstralska nadaljevanka, 4/10; Rdeči pajek, ameriški film.

TV SLOVENIJA 2

18.00 Kavarna, ponovitev. 19.00 Garfield in prijatelji. 19.30 Dnevnik BG. 20.15 Filmske uspešnice: Umor Trockega, francosko italijanski-angleški film. 21.55 Gostovanje slovenskega nacionalnega baleta v Minsku. 22.35 Yutel.

HTV 1

8.15 Pogovor. 8.20 TV koledar. 8.30 Vesela sobota. 10.00 Izbor iz šolskega programa. 11.30 Znanstvena serija. 12.00 Izbrali smo za vas. 13.45 Mladinski film. 15.15 Mikser «M». 16.00 Dokumentarni film. 16.15 Narodna glasba. 16.45 Sedmi čut. 16.55 Poročila. 17.30 TV teden. 17.45 TV razstava. 18.00 Serijski film. 18.55 Risana serija. 19.30 Dnevnik 1. 20.00 Interview tedna. 20.15 Igrani film. 21.50 Dokumentarni program. 22.20 Dnevnik 2. 22.40 Športna sobota... 23.00 Zabavno-glasbena oddaja. 23.45 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Simpsonovi. 9.30 Angleščina, začetni tečaj. 9.45 Angleščina. 10.00 Francoščina. 10.30 Ruščina. 11.00 Reka brez povratka, ponovitev ameriškega filma (Marilyn Monroe). 12.30 Hello, Austria. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Gospe Irene Baser, nemški film, 1961 (Luise Ullrich). 14.40 Medved Godrnjavčev, otroška opera. 15.15 Moj Teddy. 15.30 Kralj salamon, otroška serija v 13. delih. 15.35 Ghostbusters. 16.00 Otroški spored po željah. 17.00 Mini ZIB. 17.10 Nesreča, TV film (Ester Filges). 18.00 Čas v sliki. 18.05 Nogomet. 18.30 Trio s štirimi pestmi, serija. 19.30 Čas v sliki. 19.55 Kulturni žurnal, šport. 20.15 Stavim... šov v živo (Thomas Gottschalk). 22.00 Naš šef je ženska, serija, zadnji del. 22.50 Dva milijona v zlatu, akcijski, 1986 (Raul Julia, Fred Ward). 0.25 Pliška svetilka, klasični, 1939 (Adolf Wohlbrück). 1.45 Čas v sliki. 1.50 Ex libris.

TV AVSTRIJA 2

13.50 Leksikon umetnikov. 14.00 Zgodba o saksofonu, glasbena oddaja. 14.30 Stih Christine Lavant. 15.15 Glasbene želje. 16.00 Iz parlamenta. 17.00 Ljuba družina, serija. 17.45 Živali iščejo dom. 18.00 Pravica do ljubezni (151). 18.30 Podoba Avstrije. 19.00 Avstrija danes. 19.30 Čas v sliki. 19.55 Dunajski odnos do smrti, dokumentacija. 20.15 Mehške sanje, pustolovski. 1988 (Glenn Close, Keith Carradine). 21.55 Čas v sliki. 22.00 Večerni šport. 22.30 Glasbena meditacija Wolfa Biermanna. 23.35 Jazz. Dunaj 1991. 0.20 Čas v sliki. 0.25 Ex libris.

RTL PLUS

6.00 Risanke, Striček Bill, Yogi. 10.05 Jetsoni, Turbo Teen. 11.00 Rude Dog, Spiderman. 12.35 He man. 13.05 Želva. 13.30 Super Mario Brothers. 14.00 Ragazzi. 14.35 Spiegel TV: New Kids On The Block. 15.10 BJ in medved. 17.00 Cena je vroča. 17.45 Čudovita leta. 18.10 Novo v kinu. 18.45 Poročila. 19.15 Houston Knights. 20.15 Imenitne tete, komedija, 1971 (Rudi Carrell). 22.00 Dall-As. 23.00 2 v avtu, 40 v postelji, seksi komedija, 1979. 0.30 Nečakinja od O., erotični, 1974. 1.50 Magazin za moške.

SAT 1

7.30 Dobro jutro. 8.30 High Chaparral. 10.00 Vsi predsednikovi možje, ponovitev. 12.20 Kolo sreče. 13.00 Bingo. 12.35 Fantazijski otok. 14.15 Vzdržni Adam, avstrijski, 1950 (Gustav Waldau). 15.45 Sat 1 predstavlja. 16.15 Zapp. 16.40 Pearl Harbor, začetek serije. 1979 (Dennis Weaver, Angie Dickinson). 17.35 Dobitek na Sat 1. 17.45 Addamsovi. 18.15 Bingo. 18.45 Poročila. 18.50 Kvadriga. 19.20 Kolo sreče. 20.05 Vreme. 20.15 Menih z bicem, kriminalka, 1967 (Joachim Fuchsberger, Uschi Glas). 21.50 Poročila. 22.05 Profesionalci. 23.00 Poročila o »zgodaj zrelih«, erotični, 1973. 0.30 Ostri Heinrich, erotični, 2.00 Poročila.

NEDELJA
3. november**TV SLOVENIJA 1**

8.20 Otroška matineja: Živ zav. 9.15 Otroška matineja: Nevarni zaliv, 20., zadnja epizoda kanadske nanizanke. 9.45 Umetnost za vsak dan, francoska dokumentarna serija, ponovitev (5/5). 10.40 Garfield in prijatelji, ponovitev. 11.05 Video meh, 57. oddaja. 11.35 Obzorja duha. 11.55 Video strani. 12.00 Murphy Brown, 12. epizoda ameriške nanizanke. 12.30 Poročila. 12.40 Zelena ura, ponovitev. 13.40 Ona + on, ponovitev. 14.40 W. Jedrkiewicz: Za težave Bednarski, poljska nadaljevanka (5/7). 15.40 Sova, ponovitev: Na zdravje!, 36. epizoda ameriške nanizanke. Kalni izvir, avstralska nadaljevanka, 4/10. 16.50 Video strani. 16.55 Poslovne informacije. 17.00 Dnevnik 1. 17.05 Neukrotljivi, ameriški film (čb). 19.00 Risanka. 19.10 TV mernik. 19.15 TV okno. 19.20 Slovenski loto. 19.30 Dnevnik 2. 19.59 Zrcalo tedna. 20.30 Moj prijatelj Giono, francoska serija (1/6). 21.30 Zdravo. 22.50 Dnevnik 3. 23.10 Video strani. 23.15 Sova: Polna hiša, ameriška nanizanka, 20/22; Kalni izvir, avstralska nadaljevanka, 5/10.

TV SLOVENIJA 2

14.00 Program HTV 1. 19.00 Da ne bi bolelo: Debelost je ozdravljiva. 19.30 Dnevnik HTV. 20.00 V orlovi deželi, angleška poljudnoznanstvena serija, 5/8. 20.30 Černobilski zvonovi, dokumentarna oddaja. 21.10 Ciklus filmov Mauricea Pialata: Policaj, francoski film. 23.00 Yutel.

HTV 1

9.45 Poročila. 9.50 TV koledar. 10.00 Nedeljsko dopolnje. 12.00 Kmetijska oddaja. 13.05 Serijski film. 13.55 Družinski magazin. 14.25 Nedeljsko popoldne. 18.45 Risana serija. 19.10 TV sreča. 19.30 Dnevnik. 20.00 Dramski program. 21.35 Inozemska znan-popularna serija. 22.45 Športni pregled. 23.30 Glasbena oddaja. 0.30 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Zabava, komedija, 1967 (Peter Sellers, Claudine Longet). 10.40 Tedaj. 10.45 Comedy Capers (Harry Langdon). 11.00 Pogovor z novinarji. 12.00 Tednik. 12.30 Orientacija. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Pravica do ljubezni (151). 13.35 Pojem v dežju, glasbena komedija, 1952 (Gene Kelly, Debbie Reynolds). 15.15 Narava. 15.25 Biblija za otroke. 15.55 Pregled sporeda. 16.10 Doktorji. 17.00 Mini ZIB v nedeljo. 17.10 X-large z lestvico. 18.00 Čas v sliki. 18.30 Trio s štirimi pestmi, akcijska serija. 19.15 Loto. 19.30 Čas v sliki. 19.48 Šport. 20.15 Jaz o sebi: Oskar Werner. 21.15 Ladja norcev, begunska drama, 1965 (Oskar Werner, Vivien Leigh, Simone Signoret). 23.35 Vizije. 23.40 Il Sogno di Scipione, glasbeno gledališče (Robert Swensen). 1.00 Čas v sliki.

TV AVSTRIJA 2

4.30 Šport, prenos formule ena. 9.00 Čas v sliki. 9.30 Kulturni zajtrk. 10.15 Univerzum: Igra s pošastjo, ponovitev. 11.00 Anton Bruckner, simfonija št. 4. Es-dur. 12.10 Pisati pomeni, učiti se umirati, portret Lise Aichinger. 13.00 Domovina, tuja domovina. 13.30 Podoba Avstrije. 14.15 Zalostna revolucija: Cerkev na Madžarskem. 15.00 Športno popoldne. 16.30 Svet pustolovščin, 4. del. 17.15 Klub senorjev. 18.00 Pravica do ljubezni (152). 18.30 Podoba Avstrije. 19.00 Avstrija danes. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Pogled v brezno (Small Sacrifices), drugi del TV filma (Farrah Fawcett, Ryan O'Neal). 21.55 Čas v sliki. 22.00 Sport. 22.05 Twin Peaks, serija. 23.35 Femmers, francoski film, 1983 (Helmut Berger, Alexandra Stewart). 0.55 MacGyver, serija. 1.40 Čas v sliki.

RTL PLUS

6.20 Flintstonovi otroci, Yogi. 9.30 Maščevanje rdečih jezdecov, pustolovski, 1960 (Lex Barker). 11.00 Tednik. 12.05 Dr. Who, serija. 12.35 Waterloo Creek. 13.55 Ultraman. 14.20 Adam. 12. 15.05 Stara gozdarska koča, domovinski, 1956. 16.45 Petrova glasbena revija. 17.50 Dr. Westphal. 18.45 Poročila. 19.10 Potovalni kviz. 20.15 Poletna noč, domovinski, 1967 (Robert Fuller). 21.50 Spiegel TV. 22.30 Prime Time. 22.45 Grad Pompon Rouge. 23.15 Playboy Late Night. 0.15 Twinky, angleški film, 1969 (Charles Bronson). 1.50 Formula ena, povzetek.

SAT 1

7.30 Dino, Addamsovi, Ollie, Thundercats. 9.10 Drops! 9.35 Zapp. 10.00 Potrošniški magazin. 10.30 Čar go. Grossglockner. 11.05 Vzdržni Adam, ponovitev filma. 12.45 Bingo. 13.10 Fantazijski otok. 14.05 Videoteke. 14.30 Mlekar, komedija, 1965 (Norman Wisdom). 16.05 Galini pirati, serija. 16.30 Drops! 17.05 Morilski morskí psi napadajo, akcijski, 1974 (Cornel Wilde, Yaphet Kotto). 18.45 Poročila. 18.50 Športni klub. 19.20 Kolo sreče. 20.05 Vreme. 20.15 Dva podivjana, vestern, 1967 (Terence Hill, Bud Spencer). 21.55 Vreme: 22.00 Pogovor v stolpu. 23.15 Poročila. 23.25 Gorila, serija.

PONEDELJEK
4. november**TV SLOVENIJA 1**

8.50 Video strani. 9.00 Mozaik, ponovitev. 9.00 E. Majaron: V znamenju dvojčkov, lutkovna igrlica (7/12). 9.20 Da ne bi bolelo: Debelost je ozdravljiva. 9.40 The English brass ensemble. 10.10 Utrip. 10.25 Zrcalo tedna. 10.40 TV mernik. 10.55 Video strani. 15.00 Obzorja duha, ponovitev. 15.20 Sova, ponovitev; Polna hiša, ameriška nanizanka, 20/22; Kalni izvir, avstralska nadaljevanka, 5/10. 16.40 Video strani. 16.45 Poslovne informacije. 16.50 Dnevnik 1. 17.05 Mozaik, ponovitev. Zdravo. 18.25 Video strani. 18.30 Spored za otroke in mlade. 18.30 Radovedni Taček: Kolo. 18.45 Kurt Eigel: Slonček Bimbo. 19.00 Risanka. 19.20 TV okno. 19.30 Dnevnik 2. 20.05 Josip Tavčar: Balada o jubileju, drama TV Slovenija. 22.05 Dnevnik 3. 22.25 Video strani. 22.30 Portret slovenskih glasbenikov: Samo Hubad. 23.10 Sova: Kalni izvir, avstralska nadaljevanka, 6/10; Nedotakljivi, 10. epizoda ameriške nanizanke (čb). 0.45 Video strani.

TV SLOVENIJA 2

17.30 Regionalni programi TV Slovenija, studio Ljubljana. 19.30 Dnevnik kp. 20.00 Pesem je... Tomaž Pengov. 9.30 Made in Slovenia. 23.00 Yutel. 9.15 Poročila. 9.20 TV koledar. 9.30 Otroški program. 10.00 Šolski program. 12.00 Poročila. 12.10 Video strani. 12.20 Satelitski program: Staro za novo. 16.45 Poročila. 16.50 TV koledar. Šolski program. 17.30 Hrvaška danes. 18.15 Otroški program. 18.45 Dokumentarna oddaja. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik 1. 20.00 Domača serija. 20.50 Zunanja politika. 21.20 Dnevnik 2. 21.45 Kinoteka. 23.15 Poročila.

HTV 1

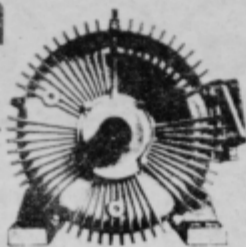
9.15 Poročila. 9.20 TV koledar. 9.30 Otroški program. 10.00 Šolski program. 12.00 Poročila. 12.10 Video strani. 12.20 Satelitski program: Staro za novo. 16.45 Poročila. 16.50 TV koledar. Šolski program. 17.30 Hrvaška danes. 18.15 Otroški program. 18.45 Dokumentarna oddaja. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik 1. 20.00 Domača serija. 20.50 Zunanja politika. 21.20 Dnevnik 2. 21.45 Kinoteka. 23.15 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Pravica do ljubezni (152). 9.30 Podoba Avstrije, pon. 10.00 Šolska TV: Peru. 10.15 Šolska TV. 10.30 Leva božja roka, ameriški film, ponovitev (Humphrey Bogart). 11.55 Tedaj. 12.00 Čas v sliki. 13.10 Ljudski pravnik. 13.40 Narava. 14.10 Jack Clementi, serija. 14.45 Otroške pesmi. 15.05 Garfield. 15.30 Am, dam des: Zvit kot lisica. 15.55 Otroški servis. 16.05 Ebba in Didrik, otroška serija. 16.30 Vif-Zack. 17.00 Mini ZIB. 17.10 Spored po željah. 18.30 Tri s štirimi pestmi, akcijs

ELEKTROMECHANIKAPOPRAVILA IN PREVITJE
ELEKTROMOTORJEV

VLADIMIR HORVAT

Nova vas 14/a
62281 Markovci pri Ptuj
tel.: (062) 766-270OKREPČEVALNICA **MOJCA**
GERSAK VLADO-IDA
Stofinci 19, 62281 MARKOVCI
Tel. (062) 766-243

VAM NUDI VSAK DAN

- PIZZE
- DOMAČI NAREZEK
- JEDILA PO NAROČILU
- SARDELICE
- LIGNJE

Ob dobri pijači in jedachi vas bo vsako soboto
zabaval TRIO »GENERACIJA«
9. NOVEMBRA VAS VLJUDNO VABIJO NA MARTINOVANJE
Sprejemamo naročila za poroke, sedmine in večje skupine.

PRIPOROČAMO SE

EKSPRES KEMIČNA
ČISTILNICA
IN PRALNICA
**MARJAN
FRANGEŽ**Od 1. oktobra tudi v
KIDRIČEVEM!
Dobrodošli od 9. do 16. ure.PRODAJALNA NA DROBNO
»GREGA«
Ana Teskač
62250 Ptuj, Arbatjerjeva 4
Telefon: (062) 775-302Nov odpiralni čas od 20. oktobra dalje:
vsak dan od 8. do 12. in od 14. do 18. ure, v soboto od 8. do 12. in v nedeljo od 8. do 11. ure.Po najbolj konkurenčnih cenah vam nudimo živila, pijače — akcijska prodaja sirupov, čistil ter gospodinjskih potrebščin.
Vsak dan sveži kruh: beli po 21 SLT, polbeli 17 SLT, rženi 26 SLT.Pri nas so cene najnižje.
Priporoča se prodajalna Grega.**ARHITEKTONSKI ATELJE**
FRANJO ČIŽEK, PROF. DIPL. ING. ARCH.
MARIBOR, POD GRADIŠČEM 26 22-062/2312IZDELUJEMO NAČRTE
NOVIH GRADENJ,
ADAPTACIJ IN LEGALIZACIJ ZA GRADBE-
NO DOVOLJENJE — HITRO IN POCENI!trgovina
BONO
tekstil-obutev
blidem pri Ptuj

ČE PRODAJATE SVOJ AVTOMOBIL,

si prihranite trud in stroške.
Pripeljite vozilo in prodajo za vas urediAVTOTRGOVINA JANKO ČUŠ,
Moškanjci 54/A.
☎ (062) 708-129.**Rent-a Car**
»CAISSA«ALI POTREBUJETE KONJA?
KAKŠNEGA KONJA??
JEKLENEGA VENDAR!Rent-a-CAR »CAISSA«
Tipi vozil: R 4, R 5,
YUGO 55, Z. 128, GOLF JXD,
OPEL Kadett, VW PASSAT,
MAZDA 323 FPrešernova 22, ☎ 774-736, 772-946
775-032**AVTO ŠOLA**
»DRAGA &
FIŠTRAVEC«,
d.o.o.
PTUJ

Organiziramo tečaje CPP za motoriste, avtomobiliste in traktoriste. Vsi, ki so tečaj že opravili, pa pri nas lahko takoj začnejo praktično vožnjo. Nudimo možnost plačila na kredit!

Prijava sprejemamo po telefonu
775-726 in 773-174.AVTO
ŠOLA
»URŠKA«Organizira tečaj iz CPP. Začetek:
11. novembra ob 16. uri v prostorih
ZŠAM.Kandidati, ki so že opravili tečaj, lahko
pričnejo vožnjo takoj s posebnimi ugod-
nostmi:

- dve uri brezplačne vožnje
- ura vožnje samo 300 SLT
- čas vožnje prilagodimo vašemu prostemu času.

Javite se na sedežu podjetja v Arbatjerjevi 2 aš po telefonu 775-313.

ŠIVILSTVO

Unuk Majda

Čankarjeva 16, 62250 Ptuj
☎ (062) 773-666PREDSTAVLJAMO SE Z DO-
DATNO PONUDBO SVEČA-
NIH OBLAČIL (ZA ŽALNE
SLOVESNOSTI)
Odperto imamo tudi ob sobotah
in nedeljah!

NOVO NOVO NOVO NOVO

**RENT-A CAR
MONACO**BOJAN VOGRINEC
GEREČJA VAS 74, 62250 PTUJ
☎ (062) 796-040Vam pod ugodnimi pogoji
nudi izposojlo naslednjih tipov novih
vozil:
golf diesel, renault 5, citroen AX
Po želji vsaki stranki dostavimo av-
tomobil na dom.
Za vas posluujemo NON—STOP in se
priporočamo!**AVTO ŠOLA ZŠAM PTUJ**
Nova cesta 1, PtujPRIČNE TEČAJ CESTNOPROMETNIH PREDPISOV
VSEH KATEGORIJ v ponedeljek, 11. novembra, ob
16. uri v prostorih učilnice ZŠAM.Prijava na sedežu ZŠAM PTUJ ali po tel. št. 771-974.
UGODNOSTI: 10% popust pri vožnji.**BAZAR**Trgovina
in aranžerstvo

MILENA JAKOPEC ☎ 772-388

Ob Mariborski
cesti

VAM NUDI PO NAJNIŽJIH CENAH

TRGOVINA

- Metraža:
— pliši od 500,00
— volna od 300,00
- Vse za šivanje
- Otroške trenirke 400,00
- Ž. bluze 570,00
- Ž. kostimi od 1.500,00

ARANŽERSTVO

- Dekoracija
poslovnih prostorov
- Reklamni napisi,
panoji
- Aranžiranje daril

NOVO:

- Šivamo vsa zimska oblačila

Plačilo na tri čeke

OSNOVNA ŠOLA FRANCA OSOJNIKA Ptuj

razpisuje dela in naloge

1. POMOČNIKA RAVNATELJA
2. VODJA PODRUŽNIČNE ŠOLE GRAJENA

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje v skladu z Zakonom
o osnovni šoli in imeti najmanj 5 let delovnih izkušenj v
vzgoji in izobraževanju.

Izbrana kandidata bosta imenovana za 4 leta.

Rok prijave je 15 dni po objavi razpisa.

Prijave z dokazili pošljite na zgornji naslov.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh.

Vital
d. o. o. podjetje za gostinstvo
in trgovino
Tovarniška 7
KidričevoRestavracija PAN
Tovarniška 7
KidričevoSVOJO PONUDBO SMO POPESTRILI IN OBOGA-
TILI.

PREPRIČAJTE SE!

PREPUŠTITE NAM ORGANIZACIJO

- poslovnih kosil
- poslovnih svečanosti
- rojstnih dnevo
- svečanih kosil (poroke...)
- za skupine velja poseben popust.

Vsako soboto igra za vas ONE MAN BAND: VESELI
INSEKT. Začetek ob 19. uri.**TAMES** d.o.o.
ORMOSKA 14, PTUJ

TRGOVINA—INŽENIRING—STORITVE

☎ (062) 775-028
telefax (062) 775286**Spoštovani kupci!**

V TRGOVINI »ELEKTROMETAL« NA ORMOSKI 14

VAM NUDIMO:

- material za centralno ogrevanje
- toplotno tehniko
- elektromaterial
- izdelke črne in barvne metalurgije
- oljne gorilnike THYSSEN
- solarno opremo
- vodovodni material
- razni material in opremo po naročilu

IZVAJAMO:

- montažo oljnih in plinskih gorilnikov za centralno kurjavo
- meritev emisije dimnih plinov in nastavitve gorilnikov
- elektroinstalacije jakega in šibkega toka
- meritve elektroinstalacij
- meritve strelovodnih naprav

PODJETJE TAMES — GARANCIJA ZA
VARNOST IN TOPLOTO VAŠEGA DOMA.Sklad stavbnih zemljišč občine Ptuj ponovno objavlja na podlagi 51/1
člena Zakona o stavbnih zemljiščih (Ur. list SRS, št. 18/84), 4. člena Odloka
o oddajanju stavbnih zemljišč v občini Ptuj (Uradni vestnik občin Ormož in
Ptuj, št. 43/86) ter sklepa Komisije za oddajo stavbnih zemljišč, sprejete-
ga na seji dne 25/9-1991.**JAVNI RAZPIS**za oddajo v uporabo nezazidanega stavbnega zemljišča družbene lastnine
za individualno stanovanjsko gradnjo v soseski Kidričevo-Nijverce.

1. Predmet oddaje so naslednja zemljišča:

Zap. št.	št. parc.	velikost parc. m ²	vrednost zemljišča
1.	731/12 nj. 6	674	315.513,00
2.	731/13 nj. 6	656	307.087,00
3.	731/14 nj. 6	586	274.318,00
4.	731/15 nj. 6	592	277.127,00
5.	731/16 nj. 6	712	333.301,00
6.	731/17 nj. 6	689	322.535,00
7.	731/19 nj. 6	860	402.583,00
8.	744/10 nj. 6	674	315.513,00
9.	744/11 nj. 6	674	315.513,00

2. Vrednost zemljišča zajema stroške pridobitve, priprave in komunal-
no opremo stavbnega zemljišča. V stroških komunalne ureditve je zajeto
vodovodno, kanalizacijsko omrežje s priključkom na parcelo, električno
omrežje z delno javno razsvetljavo ter dovoljna cesta v makadamski izved-
bi. Za parcele je potrebno pred izdajo gradbenega dovoljenja plačati elek-
troenergetski prispevek in prispevek za spremembo namembnosti kmetij-
skega zemljišča.3. Na zemljišču, ki je predmet razpisa, je dovoljena gradnja individual-
nih družinskih stanovanjskih hiš ob pogojih, določenih z lokacijskim in
gradbenim dovoljenjem pristojnega upravnega organa.4. Interesenti za nakup stavbnega zemljišča vložijo pisne ponudbe do
22. novembra 1991 v zaprtih ovojnica pod oznako »Javni razpis« na Sklad
stavbnih zemljišč občine Ptuj, Prešernova 29, Ptuj. Ponudbo dajo za eno
stavbno parcelo. Ponudbi priložijo vprašalnik, ki ga dvignejo pri Skladu
stavbnih zemljišč občine Ptuj, Prešernova 29, soba 206/2, priloge oz. pot-
dila, ki jih zahteva vprašalnik, in dokaz o plačani varščini v višini 10 % cene
stavbnega zemljišča, za katerega se daje ponudba. Varščino nakažejo na
Sklad stavbnih zemljišč občine Ptuj, št. 52400-654-25659. Varščina se
uspešno ponudniku vračuna v ceno stavbnega zemljišča, neuspelemu pa
vrne. V primeru, da uspešni ponudnik brez upravičenega razloga odstopi od
nakupa, varščina zapade v korist sklada.5. Komisija za oddajo stavbnega zemljišča bo obravnavala vse v roku
prispele ponudbe dne 26. novembra 1991. Nepopolnih in prepozno vlože-
nih ponudb komisija ne bo obravnavala.6. Stavbno zemljišče bo na osnovi kriterijev, podanih v odloku za od-
dajo stavbnih zemljišč, oddana tistemu ponudniku, ki v največji meri izpol-
njuje razpisne pogoje. Vsi udeleženci javnega razpisa bodo s pisnim skle-
pom obveščeni o njegovem izidu.7. Uporabnik stavbnega zemljišča izgubi pravico uporabe na stavb-
nem zemljišču, če v treh letih po sklenitvi pogodbe ne zgradi objekta do III.
gradbene faze.8. Rok za sklenitev pogodbe o oddaji stavbnega zemljišča je 15 dni po
končanem postopku javnega razpisa. Če uspešni ponudnik kljub pisnemu
pozivu ne sklene pogodbe v predpisanem roku, se upošteva kot kupec na-
slednji najugodnejši ponudnik.9. Uspešni ponudnik mora opraviti plačilo stavbne parcele v roku 15 dni
po podpisu pogodbe, v nasprotnem primeru izgubi pravico uporabe na pri-
dobljenem zemljišču.10. Vsa pojasnila v zvezi z javnim razpisom daje Sklad stavbnih zem-
ljišč občine Ptuj, Prešernova 29, soba 206/2, tel. 772-731 (int. 14).Sklad stavbnih zemljišč
občine Ptuj

ZAHVALA

Ob smrti moje drage sestre

Marjane Mikl

se zahvaljujemo vsem, ki ste pokojnico spremljali na njeni poslednji poti, darovalcem cvetja, govornikom za poslovljene besede, odigrano Tišino, častiti duhovščini in internemu oddelku v bolnici Ptuj.

Lepa hvala njenemu zdravniku g. dr. Čačkoviču in vsem, ki ste na kakršen koli način počastili njen spomin.

Zalujoči: brat Peter z družino

mali oglasi

NAJAMEM rabljen PIANINO ali ga obročno odkupim. ☎ 772-887. ISCEMO dekle za varstvo otrok in manjšo pomoč v gospodinjstvu. Hrana in stanovanje zagotovljena ter lep honorar. ☎ (063) 723-031.

TERMOAKUMULACIJSKE PEČI servisiram hitro in kvalitetno. ☎ 775-053.

PRODRAM kombinirano peč za kopalnico, eno sezono kurjeno, po polovični ceni. Stanko Golob, Grajenščak 19, Ptuj.

PRODRAM novo uvoženo motorno žago. Informacije Majšperk-Lešje 14.

LASTNIŠKO garsonjero v Ormožu zamenjam za Ptuj—Maribor. ☎ 721-627, popoldan. PREKLICUJEM zaključno spričevalo OŠ Hajdina, izdano na ime Frančka Valentana, Njivercevas 26, Kidričevo.

PRODRAM WARTBURG v celoti ali po delih. Plavščak, Pleterje 5, Lovrenc na Dravskem polju. ☎ 790-158.

NOVO električno lakirno pištolo ISKRA ugodno prodam. ☎ 773-846.

PRODRAM 60 l kotel za žganjekuho v dobrem stanju. Jože Farič, dom upokojencev Ptuj, Volkmerjeva 10.

Trgovsko podjetje na drobno EUROTRON bo odprlo svojo prodajalno v Grajenščaku 98/a v soboto, 2. 11. 1991, ob 8. uri.

Obiščite nas in se prepričajte, da smo se posebej potrudili za vas. Cene so ugodne, želeli smo se približati kupcu. Pričakujemo vaš obisk!

PRODRAM krmno peso, repo in rdeč semenski krompir. Zlatko Zajc, Starošince 4, Cirkovce. KROMPIR, droben — krmilni po 3 SLT za kg prodam. ☎ 773-123. NJIVO, 40 arov, blizu Dornave prodam za 5.000 DEM. ☎ 708-129.

ZELO USPEŠNO inštriram matematiko. ☎ 773-434.

RAČUNALNIŠKO PODJETJE BY-TEK, d.o.o., išče garsonjero ali manjše stanovanje v Ptuj ali okolici za daljši čas. Možnost predplačila. Informacije na telefon: 776-121, interno 28.

PRODRAM regal »Dragica« za dnevno sobo, zelo ugodno. ☎ 771-485.

PRODRAM PIANINO. ☎ 773-288.

NUJNO PRODRAM staro hišo s parcelo blizu Ptuja. Žuran, Zg. Hajdina 200, Ptuj.

GOLF JXD — diesel, letnik 1989/l, 37.000 km, prodam. ☎ 772-135.

ZAPOSIM redno ali pogodbeno štiri krojače ali krojačice, lahko industrijska šivilja s 3- ali večletno prakso. Krojaštvo Krampelj, Ulica S. Brenčiča 11, Ptuj. ☎ 775-430, kličite popoldan.

Hotel sem vam nekaj napisati, pa nisem imel moči. Hotel sem vam nekaj reči, pa sem za vedno odšel...

V SPOMIN

Boleč je spomin na 28. oktober 1990, ko je za vedno odšel od nas naš dragi mož, atek in oti

Jože Žmauc

iz Sakušaka 14 a

Svečke in cvetje na tvojem grobu so dokaz, da smo te spoštovali in te imeli radi.

Hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu in se ga spomnite z lepo mislijo.

Vsi njegovi

S svojim smehom vsakega osrečiti si znala, pred usodo neizprosno sama nemočna si ostala.

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, babice in prababice

Marije Tuš

iz Mezgovec

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste pokojnico pospremili v tako velikem številu na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in svete maše.

Posebna zahvala g. kaplanu, cerkvenim pevcem, govorniku Janezu Mešku za ganljive besede ob odprtem grobu, kolektivu trgovine in pogrebnemu podjetju MIR.

Zalujoči: sinovi Franc, Konrad in Janez ter hčerke Lizika, Marija in Trezika z družinami.

Zaman je bil tvoj boj, zaman vsi dnevi tvojega trpljenja, bolezen je bila močnejša od življenja.

ZAHVALA

Ob smrti naše drage sestre, tete in svakinje

Marije Oberčkal

— roj. Petrovič —
z Ziberlove ploščadi 7

se iskreno zahvaljujemo vsem darovalcem cvetja in za maše ter vsem, ki ste pokojnico pospremili na njeni zadnji poti.

Hvala gospodu duhovniku za opravljen poslovljeni obred, govorniku krajevne skupnosti g. Fideršku, pevskemu zboru za odpete žalostinke in pogrebnemu podjetju Mir.

Hvala tudi za dolgoletno zdravljenje g. dr. Korparju, dr. Tropovi, dr. Simončičevi ter vsemu zdravstvenemu osebju internega oddelka. Posebna zahvala prijateljici Mariji Lukaček za dolgoletno pomoč v najtežjih trenutkih.

Zalujoči: sestre Olga in Ana ter brat Janez in drugo sorodstvo.

GOLF JT, letnik 79, registriran, prodam. Perkovič, Grajena 23, Ptuj. PRODRAM 150 kg svinjo domače reje za zakol: Brezar, Jiršovci 19, Destrnik. PRODRAM garažo v Kajuhovi ulici in dva FIATA 750. ☎ 775-072. POCENI PRODRAM spalnico, kavč, gumijast čoln z motorjem. Jakob Divjak, Bevkova 13, Ptuj. ☎ 773-189.

FOTO LAURA GORIŠNICA obveša o spremembi telefonske številke 708-051 ter se priporoča s kvalitetno izdelavo črno—belih in barvnih fotografij za dokumente in vsemi fotografskimi storitvami. Izdelava takoj ali v enem dnevu.

NUJNO PRODRAM JUGO 45 za 40.000 SLT. Kristina Furjan, Grajenščak 17/a. ZAMENJAM dvosobno stanovanje s centralno kurjavo in možnostjo vrta ter garažo v Kidričevem za večje v Ptuj s centralno. ☎ 796-125.

ZOBNA ÖRDINACIJA dr. Zdenka Antonoviča v Krapini, M. Gubca 49, ordinira vsak dan po dogovoru. Vse informacije po telefonu: 049/71-795.

SERVIS ZAMRZOVALNIKOV — znak garancije R 12 ODPRAVLJAMO VSE NAPAKE Škerget, Sagadinova 1, 62250 Ptuj, ☎ 062/776-040.

AVTO ŠOLA »OTTO« MOŠKANJCI 2 d ☎ 708-041

prične v osnovni šoli NA POLENŠAKU tečaj za voznike motornih vozil 7. novembra ob 17. uri

Prijave sprejemamo na sedežu ali po telefonu 708-041 ter v trgovini na Polenšaku.

Predavatelj: Marjan Petek

SERVIS ZAMRZOVALNIKOV

Vam skrinja loči, ali se na njej nabira led? Delo opravimo takoj, strokovno in z uvoženimi materiali. Stroške popravila vam zavarovalnica povrne. Garancija 3 leta.

Miran Žlahtič, Zagrebška 54, PTUJ, ☎ 062 774-806.

ZASTAVO 750 L, letnik 1978, in rezervne dele za ZASTAVO 750. Cena 900 DEM. Ignac Topolovec, Velika Varnica 15, Zg. Leskovec.

PRODRAM stroj za sušenje bučnih semen. Rozman, ☎ 772-252.

PRODRAM 300 l mošta — laški rizling, liter 30 SLT, in univerzalni stroj za: luščenje, žaganje, drobljenje, skobljenje itd. ☎ 791-166, popoldan.

PRODRAM 9 mesecev brejo kravo, sivko, drugega teleta. Župečja vas 28, Lovrenc na Dravskem polju. PRODRAM hladilnik 180 l, skoraj nov, in kravo simentalko, brejo, dobro mlekarico. Ludvik Sluga, Pleterje 6, Lovrenc na Dravskem polju.

ISCEMO natakario. Informacije: ☎ 772-491.

PRODRAM pujske, stare 8 tednov, imamo tudi plemenskega merjasca za pristup svinj. Maks Munda, Sodinci 32, Velika Nedelja.

DEŽURSTVO ŽIVILSKIH TRGOVIN

Sobota, 2. novembra: ŽIVILA in POTROŠNIK

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega

Milana Šoštarja

se zahvaljujemo vsem, ki ste pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence in cvetje ter nam izrekli sožalje.

Posebna zahvala sindikatu in osebju Zdravstvenega doma Ptuj, intenzivni negi in UNIPLAST — STAR. Zahvala tudi g. duhovniku in govorniku.

Zalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage žene, mamice, tete, svakinje, sestre in hčerke

Stanislave Petek-Stanke

iz Spuhlje 7

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste našo drago ženo in mamo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, nas tolažili v težkih trenutkih in darovali cvetje. Zahvaljujemo se za nesebično pomoč: Robiju, bratoma Francu in Stanku, sestri Mariji z družinami, nečakinjam in nečakom z družinami, sosedom Prosenjak, Kolednik, Kuhar in Tement. Hvala gospodu župniku za poslovljene besede in lepo opravljen cerkveni obred, kolektivu PEKO, govorniku KS in MIP-a, pevcem, za odigrano Tišino, sestram in staršem, Komunalnemu podjetju in sodelavcem.

Hvala vsem, ki ste prišli od blizu in daleč, nam nudili nesebično pomoč in tolažbo v težkih trenutkih.

ZALUJOČI: mož Štefan, hči Sonja z Robijem in sin Tomaž.

Zaman je bil tvoj boj, zaman vsi dnevi tvojega trpljenja, bolezen je bila močnejša od življenja.

V SPOMIN

30. oktobra mineva žalostno leto, odkar nas je zapustila naša draga žena, mama, babica ter prababica

Marija Zelenik

iz Stojncev

Hvala vsem, ki se je spominjate ter postojite ob njenem grobu.

Vsi njeni.

Eno leto je poteklo, solz nešteto je preteklo, solze grob so premočile, a tebe, zlata mama, niso prebudile; če bi solza te zbudila, te ne bi črna zemlja krila.

V SPOMIN

30. oktobra mineva leto žalosti, odkar je nehalo biti srce dragi mami, stari mami, tašči in babici

Mariji Zelenik

iz Stojncev 124

Čprav gre čas svojo pot, za nas ne bo nikoli pozabljen 30. oktober. Leto neizmerne žalosti in srčnega trpljenja. Tvoje izmučeno srce se je ustavilo ravno na koncu poti, kamor si želela priti. Ostal nam je grenki trenutek, ko si nas brez besed zapustila. Za vedno si odšla od nas, nikoli več se ne povrneš. Težko je življenje brez tebe, povsod praznina in z njo bolečina. Tvoja dobrota in ljubezen sta šli s teboj.

Nikoli te ne bomo pozabili. Ostala boš med nami živa, dokler bomo mi živeli.

Hvala vsem, ki postojite ob njenem preranem grobu.

Tvoji otroci z družinami

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi dragega moža, očeta, dedka in tasta

Martina Rajha

z Mejne ulice 28

Ignac Krajnc

iz Pobrežja 33, Videm pri Ptuj

Hvala vsem, ki postojite pri njegovem grobu, mu prinesete rože ter prižgete svečo.

ZALUJOČA: sinova Milan in Ivan z družinama.

Odšel si tiho, brez slovesa, mirno spiš in čakaš na nas, ata ti.

V SPOMIN

1. novembra 1990 mineva žalostno leto, odkar si nas zapustil, dober ata in dedek

Ignac Krajnc

iz Pobrežja 33, Videm pri Ptuj

Marije Klinger

— roj. Simončič —
iz Borovec 53

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so drago pokojnico pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in za sv. maše.

Zahvaljujemo se g. župniku za cerkveni obred, govorniku g. Antonu Črešniku, pevcem in pogrebnemu zavodu MIR.

ZALUJOČI: mož Leopold, hčerki Angela in Ivanka, sin Janez z družinami, vnuki z družinami in drugi sorodniki.

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi dragega moža, očeta, dedka in tasta

Martina Rajha

z Mejne ulice 28

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence, cvetje, svete maše in nam izrekli sožalje.

Zahvaljujemo se zdravstvenemu osebju internega oddelka bolnice Ptuj, dr. Udoviču za nasvete in podporo, gasilskemu društvu Hajdina, župniku, govorniku KS Turnišče ter pogrebnemu podjetju MIR.

Vsi njegovi

Osveščanje ljudi — težje delo vlomilcem

Dnevi odprtih vrat Postaje milice v Slovenski Bistrici so med Bistričani zbudili izredno zanimanje, zato so organizatorji razstavo podaljšali z dveh dnevov na štiri. Tokrat so ljudje prestopili prag Postaje milice brez skrbi in si ogledali orožje, varnostne naprave, sredstva za vlamljanje in še kaj. Lahko ste si ogledali dresuro miličnega psa, ki mu pravijo univerzalen. Pred Postajo milice so imeli razstavljeni še svoje avtomobile, motor, ljudi pa je precej zanimalo tudi delovanje radarja.

Delavka Varnosti Marjetka Mraz razlaga delovanje ključavnice.

lahko ljudem svetujemo in pomagamo.

Na razstavi ste si lahko ogledali dela proizvajalcev signalno-varnostnih naprav Protecta iz Maribora, Varnosti iz Maribora, Inter alarma iz Lenarta, Iskre, mehansko zaščito pa sta razstavljala Titan Kamnik in Primat iz Maribora.

Komandir postaje milice Slovenske Bistrice Marjan Korenjak, ki je celotno organizacijo vodil, njegovi delavci pa nudili ustrezno strokovno razlago, je dejal, da ni pričakoval tolikšnega obiska. Zagotovo pa bodo tovrstne informativne razstave še organizirali.

Nataša Pogorevc
(Foto: Samo Brbre)

V notranjih prostorih so se največ zadrževali pri orožju pripadnikov milice in alarmnih napravah, razstavljen pa so bila tudi druga zaščitna sredstva proti vlomilcem. Ker je vlomov v stanovanja, hiše ali počitniške hišice vse več, so se nekateri odločili za nakup mehanske zaščite. Kupovali so ključavnice TITAN K1 in K2, ki niti niso bile drage. Na prodaj so bili še avtomobilski alarmi, varnostne luči, ki se prižgejo, če se približa vhodnim vratom.

Rudi Nagode, kriminalist oddelka kriminalistične službe pri UNZ Maribor, ki je ljudem nudil strokovno pomoč, pravi: »Občanom skušamo svetovati, kako bolje zavarovati sebe in svoje premoženje. Na razstavi prikazujemo sredstva vlomilcem, ljudi pa informiramo o šibkih točkah stanovanj. Naša naloga je, da jim predvsem svetujemo, kako naj zavarujejo svoje stanovanje in kako pridejo do čim cenejših sredstev za zavarovanje sebe in svojega premoženja, saj najdražja zaščita ni zmeraj najboljša; zmeraj je potrebno iskati optimum, ki pomeni varnost, ne pa hermetično zapiranje.«

Tudi Milan Šprah, delavec Varnosti iz Maribora, je ljudem svetoval. O zanimanju za varnostne naprave pra-

vi: »Precej je individualnega zanimanja, pa tudi predstavniki podjetij so prihajali. Poleg varnostnih naprav prodajamo gasilne aparate. Tako smo delavci Varnosti na razstavi pripravili mini prodajo artiklov. Največ prometa smo imeli z ključavnicami TITAN K1, K2 in Windhouse, ki jih je pri nas malce težje dobiti. Ključavnice ljudi kupijo takoj, za alarmne naprave pa je potrebno strokovno svetovanje. Osebo ali organizacijo, ki želi alarmno napravo, zapišemo in k njej pošljemo strokovni team, ki brezplačno svetuje. Zaenkrat je naše strokovno delovanje še v povojih, naši delavci so bili na usposabljanju v tovarni Titan, pa kljub temu že dovolj strokovno, da

Mesnine Žerak v Ptuj

Vedno večja izbira se ponuja potrošnikom mesa in mesnih izdelkov tudi v Ptuj. Zasebno

podjetje Antona Žeraka iz Podlehnik je svojo ponudbo približalo Ptujčanom, pa tudi tistim, ki

priputujejo na ptujsko avtobusno postajo ali odpotujejo z nje. Ob avtobusni postaji je od sobote odprt nov montažni objekt v velikosti 75 kvadratnih metrov. V njem nudijo v prvi vrsti meso in znane mesne izdelke Žerakove mesnice. Meso je že konfekcionirano, kar v gospodinskem jeziku pomeni, da je pripravljeno za v lonec. Seveda pa potrošnikom ne nudijo zgolj mesa in mesnih izdelkov in jih po druge stvari napolnijo v naslednjo trgovino. Nudijo kruh, mleko, mlečne izdelke in še kaj, skratka vse, s čimer se želi gospodinja oskrbeti, preden stopi na avtobus ali v kuhinjo.

Žerakova prodajalna na avtobusni postaji je odprta vsak dan od 7. do 19. ure, ob sobotah pa do 13 ure. Prek nas vam sporočajo, da se prepričajte o njihovi kakovostni ponudbi in konkurenčnih cenah.

J. Bračič

Meso in izdelki Žerak tudi na avtobusni postaji v Ptuj.

Kulturni križemkražem

PTUJ ● Druga abonmajška predstava v gledališču bo v torek, 5. novembra, ob 19.30. Gostovalo bo Mestno gledališče Ljubljana s predstavo Efraima Kišona Bil je skrjanček. Igrajo: Janez Hočevar-Rifle, Maja Boh in Evgen Car. Za mladino bo predstava ob 15. uri.

ČRNA KRONIKA

Z AVTOM V MOPEDISTA

Po regionalni cesti od Rogoznice proti Ptuj se je v ponedeljek, 21. oktobra, nekaj po 15. uri z mopedom peljal Zdenko Skok iz Moškancjev 61. Med vožnjo po Potrčevi cesti v križišču z neprednostne Župančičeve ulice je z desne strani zavila predenj z osebnim avtomobilom Margareta Visovič iz Spodnjega Leskova 26. Prišlo je do trčenja, v katerem je bil mopedist Skok hudo ranjen in so ga takoj prepeljali na kirurški oddelek ptujske bolnišnice, saj se je nezgoda pripetila v neposredni bližini bolnišnice.

UMRLA ZA POSLEDICAMI DELOVNE NEZGODE

V delovni nezgodi, ki se je pripetila 7. oktobra na dvorišču domačije Krčevina pri Vurbergu 14, se je s traktorjem hudo poškodovala 60-letna Klara Črnko. Zaradi hudih poškodb so jo prepeljali na zdravljenje v mariborsko bolnišnico, kjer pa je v petek, 25. oktobra, zaradi posledic nezgode umrla.

KOLEŠAR UMRL NA KRAJU NESREČE

Od Ptuja proti Apačam je po regionalni cesti v četrtek, 24. oktobra, nekaj po 17. uri vozil osebni avto Janko Znidar iz Kungote 118, KS Kidričevo. Na Zgornji Hajdini, v bližini hiše 207, je dohitel 58-letnega kolešarja Ivana Šefa z Zgornje Hajdine 196 in ga začel prehitovati. Domnevajo tudi, da je osebni av-

to vozil z neprimerno hitrostjo glede na cestišče in vremenske razmere. V trenutku, ko je bil avto vstric s kolešarjem, je ta nenadoma z desne zavil v levo proti sredini cestišča in trčil v avtomobil. Ivana Šefa je odbilo po cestišču, pri tem pa se je tako hudo ranil, da je na kraju nesreče umrl.

SIN PREPEPEL OČETA

V Kidričevem, Vlahovičeva ulica 7, je prišlo v ponedeljek, 21. oktobra, do prepira med očetom in sinom. Beseda je dala besedo in 20-letni Dušan Lebar je začel pretepati svojega 40-letnega očeta Antona ter ga hudo poškodoval. Antona Lebarja so prepeljali v ptujsko bolnišnico, kjer so ugotovili poškodbe notranjih organov. Zaradi tega bodo sina ovdali temeljnemu javnemu tožilstvu, ker obstaja utemeljen sum storitve kaznivga dejanja povzročitve hude telesne poškodbe.

HUDO RANJENA MLADOLETNA MOPEDISTKA

Od Spodnjega Gruškovja proti Podlehniku je po lokalni cesti v četrtek, 24. oktobra, ob 16. uri vozil osebni avto s prikolico Anton Turk iz Podlehnik 5 g. Med vožnjo po blagem klancu navzdol je trčil v voznico kolesa z motorjem, 14-letno S. Z., ki mu je pripeljala nasproti. Mopedistka je bila pri trčenju hudo ranjena in so jo prepeljali v ptujsko bolnišnico.

AVTOBUS MU JE ZDROBIL STOPALO

Na avtobusno postajališče v Lenartu je v četrtek, 24. oktobra, ob 18.05 Dušan Mlinarič iz Grabošev 62, KS Cerkevjak, pripeljal avtobus in z njim začel zavijati levo. Tedaj je z njegove leve prečkal cestišče Zvonko Breznik iz Kidričeve 10 v Lenartu, ki je z desno nogo stopil pod zadnje kolo avtobusa. Zdrobilo mu je stopalo in so ga prepeljali v mariborsko bolnišnico.

DEKLICA HUDO RANJENA

Po magistralni cesti od Maribora proti Hajdini je v petek, 25. oktobra, ob 9.35 vozila osebni avto Simona Kašman iz Ptuja. Pred zaznavanjem prehodom za pešce v Slovenji vasi ni mogla pravočasno zaustaviti vozila, zato je trčila v 9-letno M. P. iz Slovenije vasi, ki je prav tedaj prečkala cesto. Deklica je padla po cestišču in obležala hudo ranjena. Prepeljali so jo v bolnišnico.

NAŠLI MRTVEGA MED TIRI

V bližini železniške postaje Poljčane so v nedeljo zjutraj, 27. oktobra, ob 5.55 našli moško truplo. Ugotovili so, da je pokojnik 51-letni Ivan Zilavec iz Tovarniške 7 v Poljčanah. Kaže, da ga je pri prečkanju železniške proge nekaj pred peto uro zjutraj zbil vlak med vožnjo od Pragerskega proti Ljubljani.

TRČILA AVTOMOBILA

V nedeljo, 27. oktobra, ob 17.40 je po magistralni cesti od Ptuja proti Mariboru vozil oseb-

ni avto Mohamed Cosic iz Bosanske Krupe. Na Spodnji Hajdini je v desnem nepreglednem ovinku nenadoma zapeljal čez neprekinjeno črto na nasprotni vozni pas, po katerem je prav tedaj pripeljal z osebnim avtom Robert Znidarič iz Maribora. Avtomobila sta trčila s prednjima levima deloma, pri tem se je Znidarič hudo ranil in so ga prepeljali v bolnišnico.

POŽAR NA STREHI LIVARNE TGA KIDRIČEVO

Na strehi livarne TGA v Kidričevem se je v soboto, 26. oktobra, ob 11.30 razplamtel ogenj. Plameni so zajeli okoli 70 kvadratnih metrov strehe. Požar so omejili in pogasili gasilci iz Ptuja in Kidričevega. Po ugotovitvah preiskovalnih organov je vzrok požara v tem, ker se je vžgala izolacija v medstrešnem prostoru (PVC folije in lepenka) ob cevi za odvajanje toplega zraka s filtra za čiščenje taline. Po približni oceni je škoda za okoli 200.000 tolarjev.

SAMOVŽIG SLAME

Na gospodarskem poslojpu Janeza Petroviča, Hvalečinci 9, KS Juršinci, je v soboto, 26. oktobra, okoli 18. ure nastal požar. Ogenj je uničil ostrešje 12 krat 63 metrov, 500 kubikov sena in 300 kubikov slame. Požar so omejili in pogasili gasilci domačega in okoliških gasilskih društev. Pristojni so ugotovili, da je požar nastal zaradi samovžiga slame. Škoda je za okoli milijon tolarjev.

FF

Meja s Hrvaško povzročila težave

Slovenska država je kar se tiče mejnih in nekaterih carinskih zadev, stopila na samostojno pot nepravilna. Delovne organizacije, zdravstvene ustanove, špediterji in nasploh slovenski kolektivi imajo namreč zaradi vzpostavitve enakih mejnih in carinskih razmer kot, recimo, s sosednjo Avstrijo na meji s Hrvaško kup težav, preglavic in zapletov. To je bila ena glavnih ugotovitev posveta kluba ptujskih menežerjev s predstavniki mariborske carinarnice, medobčinske gospodarske zbornice in uprave za notranje zadeve v četrtek, 24. oktobra, letos. Posebej veliko nerazrešenih vprašanj je pred občinama Ptuj in Ormož, ki sta tako čez noč postali obmejni občini in si s tem nakopali nove skrbi in težave. Občina Ptuj zaradi vsega tega zahteva ustanovitev svoje uprave za notranje zadeve...

Upravnik mariborske carinarnice Mirko Vajngerl je ptujskim menežerjem predstavil carinski režim na mejnih prehodih s Hrvaško in pri tem poudaril, da gre za popolnoma enak režim kot na drugih mednarodnih in meddržavnih mejnih prehodih Slovenije z Avstrijo, Italijo in Madžarsko.

Izjema je le devizni zakon, saj smo v Sloveniji sprejeli novega. Na meji s Hrvaško je sedaj 34 mejnih prehodov, od katerih je sedem že usposobljenih za kompletni prevoz blaga in potnikov. V naši bližini sta med temi prehodoma tudi Gruškovje in Središče ob Dravi. Škoda le, da je bil pri kategorizaciji izpuščen Zavreč, saj je tranzit blaga čez ta mejni prehod prav tako izredno velik.

Za tranzit blaga prek republike Slovenije morajo vsi prevozniki plačevati cestnino že takoj na prehodih. Zneski so seveda nizki, a potrebni. Največ dilem je okoli uvoza blaga iz sosednjih republik nekdanje Jugoslavije, saj mnogi ne razumejo, da gre za popolnoma enak postopek kot pri uvozu iz Avstrije ali katere koli druge države. Pri prestopu državne meje morajo vsi prevozniki pokazati le dokumente o izvozu oziroma uvozu, samo blago pa se ne carini na meji, ampak v najbližji carinarnici. Na našem območju je to carinarnica Maribor. Ker pa je to za lokalni meddržavni promet Slovenija-Hrvaška kljub vsemu precej zapleteno in povezano s stroški in pomanjkanjem časa, so ptujski menežerji zahtevali, da v Ptuj čimprej uredijo primerno carinsko izpostavo za cestni in železniški promet.

Težave nastajajo tudi pri prevzemu blaga iz drugih južnih republik predvsem v primerih, ko je blago takšno,

da zahteva kontrolo veterinarske ali fitopatološke službe. V Gruškovju namreč še niso zgrajeni ustrejni objekti za te službe, zato zaplete rešujejo začasno.

Predsednik ptujske vlade Branko Brumen je menežerje seznanil s sklepi izvršnega sveta 15. oktobra letos, ko so sprejeli med drugim tudi zahtevo za zgraditev ustrezne carinske izpostave v Ptuj, saj je zaradi bližine državne meje ptujska občina postala obmejna. Sprejeli so tudi pobudo za ustanovitev sedeža uprave za notranje zadeve Ptuj, predlagali razširitev carinske službe v Zavreč ter ustanovitev prehoda Florijan pri Cvetlinu. Na mejnem prehodu v Gruškovju je treba čimprej izbrati ustrezen mednarodnega špediterja, pri spremljajočih mejnih službah (menjalnice, gostinski del) pa naj imajo pri zaplitviti prednost domačini.

Predsednik medobčinske gospodarske zbornice Vinko Lapuh je med drugim poudaril, da je potrebno čimprej pripraviti meddržavni dogovor med Hrvaško in Slovenijo za maloobmejni promet, razmisliti in čimprej ukrepati pa je treba tudi na drugih področjih meddržavnega sodelovanja. Vse možnosti so za nastanek konsignacijskih skladišč na slovenski ali hrvaški strani, odvisno od tega, ali so za to zagreti tudi hrvaški poslovni partnerji. S tem bi se izognili vsakodnevemu čakalju na carinarnicah, saj se v konsignacijskih skladiščih carini blago po dokumentih enkrat mesečno. Vsekakor je ostalo odprtih še veliko vprašanj pa tudi možnosti, le pohiteti bo treba z reševanjem enih in drugih, kajti čas hiti!

M. Ozmeč

osebna kronika

RODILE SO — ČESTITAMO: Irena Senica, Cvetkovič 2, Podgorci — Tačej: Sonja Polajžer, Draženci 36, Hajdina — Timoteja; Renata Voglar, Belšakova 30/a, Ptuj — Smiljana; Petra Znidarič, Dobra 25, Ormož — Matjaža; Danica Lah, Mezgovci 70/b, Dornava — Kristijana; Sonja Pal, Stojnci 5, Markovci — deklco; Nada Lukšič, Družbinec b.b., Petrijanec — Matija; Majda Lubec, Mihovci 91, Vel. Nedelja — Tamaro; Marija Lazar, VI. Nazora 51, Vinica, Varaždin — Nikolino; Ana Korpič, Apače 5, Lovrenc — Tino; Ana Arnečič, Ptuj, U. 5. prekom. br. 4 — dečka; Neža Erjavec, Ptuj, Cesta Olge Meglič 13; Vladka Muhič, Gorišnica 46, Gorišnica — dečka; Ivanka Zavec, M. Varnica 8, Zg. Leskovec — dečka; Alenka Mar, Dornava 70 — Špelelo.

POROKA — PTUJ: Maks Kropec in Ivanka Ložinšek, Sela 11.

NOVO V BRUCU
PIZZA
tel.: (062) 775-201

UMRLI SO: Janez Svarc, Štuki, U. 25. maja 9. r. 1933 — u. 19. oktobra 1991; Matilda Fridl, Spodnja Hajdina, Gubčeva ul. 33, roj. 1934 — u. 18. oktobra 1991; Marija Tuš, Mezgovci ob Pesnici 28/a, roj. 1912 — u. 19. oktobra 1991; Matilda Štucl, Vinski Vrh-93, roj. 1931 — u. 19. oktobra 1991.

TEDNIK

TEDNIK je naslednik Ptujkega tednika oziroma Našega dela, ki ga je ustanovil Okrajni odbor OF Ptuj leta 1948. Izdaja Zavod za radijsko in časopisno dejavnost RADIO-TEDNIK PTUJ.

UREDNIŠTVO: Franc Lačen (direktor in gl. urednik), Ludvik Kotar (odgovorni urednik), Jože Šmigoc (pomočnik odgovornega urednika in lektor), Stefan Pušnik (tehnični urednik), Jože Bračič, Ivo Ciani, Majda Goznic, Darja Lukman, Martin Ozmeč, Vida Topolovec, Nataša Vodusek in Milena Zupančič (novinarji).

PROPAGANDA: Oliver Težak. Naslov RADIO-TEDNIK, Raičeva 6, 62250 Ptuj, p. p. 99; tel. (062) 771-226; faks (062) 771-223. Celoletna naročnina 1.100,00 tolarjev, za tujino 1.990,00 tolarjev. ŽIRO RAČUN pri SDK Ptuj: 52400-603-31023. Tisk: GZP Mariborski tisk Maribor.

Oproščeno prometnega davka po obvestilu izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije, številka 3132 z dne 28. 2. 1991.

MOŽNOST
PLAČILA
NA
OBROKE

STIKOVA VROČA PONUDBA

ŠPORTNI PROGRAM:

- JEANS HLAČE, moške in ženske, iz uvoza od 640 SLT dalje.
- moške in ženske TRENIRKE
- TENIŠKI USNJENI COPATI od 740 SLT dalje.
- USNJENE moške in ženske JAKNE od 8900 SLT dalje

- DROBNA moška in ženska USNJENA GALANTERIJA po ugodnih cenah
- ŽENSKI VISOKI ŠKORNJI po 1980 SLT
- Lepa izbira dolgih PLETENIH PULOVERJEV, raznovrstnih trikojev in spanaric. Cene od 900 do 2900 SLT
- Moške SRAJCE in HLAČE ter ženske BLUZE in KRILA

stik

POTRČEVA 13, PTUJ
☎ (062) 776-561
776-597
teletaks (062) 776-598